

Sammanträde med:

Kultur- och fritidsnämnd

Sammanträdesdatum: 2020-02-06

Tid: kl. 10:00-15:00

Plats: Konferensrum Linden, Eklundavägen 1

Meddela förhinder snarast möjligt till nämndsekreteraren.
Du som är ersättare meddelar om du kommer att närvara.

Tänk på våra allergiker och undvik starka dofter.

Ledamöter kallas

Torbjörn Ahlin (C), ordförande
Eva-Lena Jansson (S), vice ordförande
Monika Aune (MP), 2:e vice ordförande
Gert Stark (S)
Camilla Sörman (S)
Malin Silén (KD)
Martin Hårsmar (M)
Eva Leitzler (M)
Pernilla Marberg (SD)

Ersättare underrättas

Inga-Britt Ritzman (S)
Nils-Erik Pettersson (S)
Gunilla Pihlblad (S)
Gunn Öjebrandt (KD)
Abdulrahman Ibrahim Muhammed (C)
Emelie McQuillan (M)
Berry Keller (M)
Birgitta Borg (L)
Bo Ammer (SD)

1. Protokollsjustering

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att jämte ordföranden justera dagens protokoll utse Monika Aune (MP) med Pernilla Marberg (SD) som ersättare.

Protokollet ska vara justerat senast den 20 februari 2020.

2. Fastställande av dagordning

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att fastställa dagordningen.

Sammanfattning

Ärende 13 - Utvecklingsmedel Dövas Dag – Dövas förening i Örebro län utgår från dagens sammanträde då de valt att dra tillbaka sin ansökan. De kommer att skicka in en ny ansökan som hanteras vid nästa sammanträde.

3. Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan med budget 2020

Diarienummer: 19RS9959

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att fastställa Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan med budget 2020.

att nämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att samverka med regiondirektören inom området HR/attraktiv arbetsgivare i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Sammanfattning

Med utgångspunkt i verksamhetsplan med budget 2020 för Region Örebro län som regionfullmäktige fastställde den 18 november 2019, föreligger förslag till verksamhetsplan med budget för kultur- och fritidsnämnden 2020.

Förvaltning regional utveckling fungerar som tjänstemannastöd till kultur- och fritidsnämnden, regional tillväxtnämnd samt samhällsbyggnadsnämnden.

Beslutsunderlag

- Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan med budget 2020
- Verksamhetsplan med budget 2020 kultur- och fritidsnämnden
- MPs förslag på budget2020-ETT HÅLLBART KULTURLÄN

4. Verksamhetsberättelse 2019, kultur- och fritidsnämnden

Diarienummer: 20RS264

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att godkänna verksamhetsberättelse 2019, för kultur- och fritidsnämnden, samt

att överlämna den till regionkansliets ekonomistab för sammanställning av Region Örebro läns årsredovisning 2019

Sammanfattning

Bifogat redovisas förslag till verksamhetsberättelse 2019 för kultur- och fritidsnämnden. Förslaget till verksamhetsberättelse är framtagen av tjänstemannaorganisationen och är en återrapportering för helåret avseende målpuppfyllelse utifrån beslutad verksamhetsplan med budget 2019.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06, Verksamhetsberättelse 2019, kultur- och fritidsnämnden
- Verksamhetsberättelse 2019 kultur- och fritidsnämnden

5. Svar på motion från Jihad Menhem (V) angående att inrätta ett idrottspris och idrottsstipendium

Diarienummer: 19RS560

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige

att avslå motionen.

Sammanfattning

I en motion från Jihad Menhem (V) föreslås att Region Örebro län inrättar ett idrottspris och ett idrottsstipendium för att uppmärksamma framgångsrika prestationer utförda av idrottsföreningar eller enskilda idrottare i Örebro län. I svaret föreslås att motionen avslås. Vidare framhålls att idrotten är viktig ur flera perspektiv, och att den stöds och bör stödjas av det offentliga på olika sätt, men att inrättande av pris och stipendium inte är de främsta verktygen för att göra detta.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM kultur- och fritidsnämnden 2020206 Svar på motion
- Motion från Jihad Menhem (V) om att inrätta ett idrottspris och idrottsstipendium
- Svar på motion från Jihad Menhem (V) om att inrätta ett idrottspris och idrottsstipendium

6. Remissvar till Skogsstyrelsen på Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn – nya och reviderad målbilder

Diarienummer: 19RS10471

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att redovisat remissvar godkänns som Region Örebro läns svar till Skogsstyrelsen, samt

att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Skogsstyrelsen ger Region Örebro län möjlighet att inkomma med ett remissvar på deras rapport Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn – nya och reviderade målbilder.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM Kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06, Remissvar till Skogsstyrelsen gällande kulturmiljöer
- Remiss - Nya målbilder för god miljöhänsyn gällande kulturmiljöer
- Bilaga 1 - Följebrev till remiss
- Bilaga 2 - Remissversion av rapport, skogssektorns gemensamma målbilder - nya och reviderade målbilder för god miljöhänsyn – Målbilder för kulturmiljöer/övriga kulturhistoriska lämningar

7. Fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och studieförbund 2020

Diarienummer: 19RS8748

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att fastställa fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och studieförbund för år 2020 till en kostnad av 47 736 000 kronor.

Sammanfattning

Varje år delar Kultur- och fritidsnämnden ut bidrag till föreningar, organisationer och studieförbund för att skapa förutsättningar för ett starkt civilsamhälle i länet. Bidraget delas ut till kulturföreningar, ungdomsföreningar, politiska ungdomsförbund, lokalhållande organisationer, pensionärsorganisationer, trafiksäkerhetsorganisationer sociala stödorganisationer, organisationer för idrott, natur och miljö samt studieförbund. Förslaget om fördelning för 2020 bifogas i bilaga och uppgår till en kostnad av 47 736 000 kronor.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM Kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06, Fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och studieförbund 2020
- Reviderat Förslag Föreningsbidrag 2020

8. Revidering av riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur 2020-2023

Diarienummer: 19RS10247

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att anta reviderade riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur 2020-2023.

Sammanfattning

Revidering av riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur ska ske i samband med att en ny regional kulturplan är antagen. Detta för att prioriterade områden i den regionala kulturplanen ska återspegla prioriteringar för Utvecklingsmedel kultur. Utvecklingsmedel kultur delas ut en gång per år och har som syfte att stimulera och stödja en utveckling av kultur i regionen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM Kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06, Revidering av riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur 2020-2023
- Riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur 2020-2023

9. Utvecklingsmedel Trekonstsamarbete för professionell scenkonst – Askersunds kommun (Kulturhuset Sjöängen)

Darienummer: 19RS8771

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

att bevilja utvecklingsmedel för 200 000 kronor för Trekonstsamarbete för professionell scenkonst mellan Askersunds kommun, Lerbäckes Teater och Länsmusiken i Örebro AB.

Sammanfattning

Syftet med Utvecklingsmedel kultur är att stimulera och stödja en utveckling av regionens kulturliv. Två av prioriteringarna i nuvarande riktlinjer för utvecklingsmedlet är att stödja kultur av, med och för barn och unga samt stödja samverkan över organisationsgränser och sektorer.

Syftet med trepartssamarbetet är att via goda relationer mellan Askersunds kommun, Lerbäckes Teater och Länsmusiken i Örebro AB erbjuda de boende i Sydnärke professionell scenkonst i form av teater och klassisk musik. Samarbetet ska främja både en lokal och en regional kultur- och konstutveckling. Varje år till jul kommer samproduktionen att äga rum. Samarbetet är treårigt med start 2020. Varje samproduktion kommer att sättas upp både på Örebro konserthus och Sjöängen, med barn som den primära målgruppen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM Utvecklingsmedel Trekonstsamarbete för professionell scenkonst – Askersunds kommun (Kulturhuset Sjöängen)
- Ansökan om utvecklingsmedel kultur
- Bilaga 1 - Ansökan om utvecklingsmedel kultur

10. Utvecklingsmedel Litteraturens lördag – Samfundet Örebro Stads- och Länsbiblioteks vänner

Darienummer: 19RS8819

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

att bevilja utvecklingsmedel för 30 000 kronor för projektet Litteraturens lördag.

Sammanfattning

Syftet med utvecklingsmedel kultur är att stimulera och stödja en utveckling av regionens kulturliv. Några av prioriteringarna i nuvarande riktlinjer för utvecklingsmedlet är att stödja kultur i hela länet, kultur av, med och för barn och unga, utveckling kopplat till mångfald samt pågående utvecklingsprojekt.

Projektets syfte handlar om att vara en mötesplats mellan länets litteratur/författare och läsarna. Att vara en öppen och tillgänglig dag med låga avgifter för bokborden och fria

entréer för besökarna. Med ett integrerande perspektiv, visa Örebro län i världen och världen i Örebro län. Detta i form av böcker och författare med olika geografiskt innehåll respektive etnisk bakgrund. Detta är tredje gången utvecklingsmedel beviljas för projektet Litteraturens lördag och därmed även den sista gången då utvecklingsmedel kan ges stöd maximalt tre gånger.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM Kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06, Utvecklingsmedel Litteraturens lördag - Samfundet Örebro Stads- och Länsbibliotekets vänner
- Ansökan om utvecklingsmedel kultur

11. Utvecklingsmedel Artist books – glädjekällan som FUNKAr – Medborgarskolan Värmland-Örebro län

Diarienummer: 19RS8828

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

att bevilja utvecklingsmedel för 50 000 kronor för projektet Artist books – glädjekällan som FUNKAr med Medborgarskolan Värmland-Örebro län.

Sammanfattning

Syftet med Utvecklingsmedel kultur är att stimulera och stödja en utveckling av regionens kulturliv. Två av prioriteringarna i nuvarande riktlinjer för utvecklingsmedlet är att stödja kultur av, med och för barn och unga samt stödja utveckling kopplat till olika funktionsförmågor och möjlighet att ta del av, delta i och ha inflytande över länets kulturliv.

Medborgarskolan Värmland-Örebro län ansöker om medel för att knyta erfarenheten av målgrupp funktionsnedsatta barn och unga till ett konstprojekt med fokus på bokkonst. Konsten och skapandet på hög kvalitet ska göras tillgängligt på särskolor, gymnasieskolor och dagliga verksamheter. Projektets ledare uppmuntrar och lär ut metoder till deltagare och personal för att sen efter genomförda workshops kunna arbeta vidare på egen hand. Temat för projektet är ”Här är mitt liv”. När samtliga workshops har ägt rum kommer de att genomföra gemensamma offentliga utställningar med deltagarnas konstböcker på ett par offentliga platser i Örebro län.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM Utvecklingsmedel Artist books – glädjekällan som FUNKAr – Medborgarskolan Värmland-Örebro län
- Ansökan om utvecklingsmedel kultur
- Bilaga 1 - Ansökan om utvecklingsmedel kultur

12. Utvecklingsmedel De glömda kulturarbetarna – Kultur och Kvalitet

Diarienummer: 19RS8879

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

att bevilja utvecklingsmedel med 75 000 kronor för Projektet De glömda kulturarbetarna med organisationen Kultur och Kvalitet.

Sammanfattning

Syftet med Utvecklingsmedel kultur är att stimulera och stödja en utveckling av regionens kulturliv. En av prioriteringarna i nuvarande riktlinjer för utvecklingsmedlet är att stödja utveckling kopplat till olika funktionsförmågor och möjlighet att ta del av, delta i och ha inflytande över länets kulturliv.

Projektet vill lyfta en grupp kulturarbetare vars röst glöms bort. Genom att erbjuda nätverksträffar och kulturaktiviteter vill projektet visa på goda exempel som kan inspirera till start och vidareutveckling av kulturproducerande verksamheter i Örebro län. Projektet fortsätter i utveckling av tidigare ansökan från år 2018 då projektet nu börjar få effekt. Organisationen Kultur och Kvalitet menar att kulturutövare med intellektuella och neuropsykiatriska funktionsvariationer varken har en naturlig plats eller synlighet i det offentliga kulturlivet.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM Kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06 Utvecklingsmedel De glömda kulturarbetarna – Kultur och Kvalitet
- Ansökan om utvecklingsmedel kultur

13. Utvecklingsmedel Utveckling av filmfestivalen på Live at Heart – Örebro Filmförening

Diarienummer: 19RS8887

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

att bevilja utvecklingsmedel för 50 000 kronor för projektet Utveckling av filmfestivalen på Live at Heart med Örebro Filmförening.

Sammanfattning

Syftet med utvecklingsmedel kultur är att stimulera och stödja en utveckling av regionens kulturliv. En av de prioriteringarna i nuvarande riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur är kultur för hela länet. Evenemanget bedöms likt enligt riktlinjer ha en tydlig uppmärksamhetseffekt för länet.

Live at Heart är en mötesplats. Örebro Filmförening vill skapa möjligheter för manusförfattare och andra författare att mötas. Projektet vill skapa två nivåer för manusutvecklingen. Dels den nationella nivån där de vill få manusförfattare och andra författare från hela landet att komma till Örebro under Live at Heart. Dels vill de arbeta med författare och manusförfattare från Örebro län och skapa möjligheter för dem att både träffa varandra men också utveckla sitt nätverk när andra svenska författare finns på plats.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM Kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06, Utvecklingsmedel Utveckling av filmfestivalen på Live at Heart
- Ansökan om utvecklingsmedel kultur

14. Utvecklingsmedel Plats: - Sveriges Arkitekter Örebro

Diarienummer: 19RS8910

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

att bevilja utvecklingsmedel för 50 000 kronor för projektet Plats: som anordnas av organisationen Sveriges Arkitekter Örebro.

Sammanfattning

Syftet med utvecklingsmedel kultur är att stimulera och stödja en utveckling av regionens kulturliv. Några av prioriteringarna i nuvarande riktlinjer för utvecklingsmedlet är att stödja kultur i hela länet, utveckling kopplad till social hållbarhet/inkludering, samt pågående utvecklingsprojekt.

Projektet Plats: är ett kreativt forum för samtal och dialoger för hållbarhet för alla. Projektet vill under tre år 2018-2021 på olika vis belysa bilden av regionen och Örebro stad. Genom olika tematiska utställningar och publika samtal med inbjudna gäster vill projektet öka fokus och intresse för planering och gestaltning och hur dessa kan påverka och samverka för en socialt hållbar och inkluderande miljö för alla. Under 2020 är projektets fokus på landsbygden och platsens inneboende betydelse för människan, där organisationen kommer att samarbeta med The Non Existence Center i Ställbergs gruva.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM Kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06, Utvecklingsmedel Plats - Sveriges Arkitekter Örebro
- Ansökan om utvecklingsmedel kultur
- Bilaga 1 - Ansökan om utvecklingsmedel kultur
- Komplettering - Budget - i ansökan om utvecklingsmedel kultur för år 2020
- Bilaga 2 - Ansökan om utvecklingsmedel kultur

15. Utvecklingsmedel Mitt idrottsliv –en teaterföreställning – SISU**Idrottsutbildarna**

Diarienummer: 19RS8912

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

att bevilja utvecklingsmedel för 60 000 kronor för projektet Mitt idrottsliv – en teaterföreställning.

Sammanfattning

Syftet med utvecklingsmedel kultur är att stimulera och stödja en utveckling av regionens kulturliv. Några av prioriteringarna i nuvarande riktlinjer för utvecklingsmedlet är att stödja utveckling kopplat till genus och jämställdhet mellan könen, kultur för barn och unga, kultur i hela länet samt samverkan över organisationsgränser och sektorer.

Under 2018 startade Örebro läns idrottshistoriska sällskap, Örebro läns bildningsförbund och SISU Idrottsutbildarna ett projekt att synliggöra kvinnors idrottsliv från 1940 till idag. Berättelser har samlats till en bok och bildutställning. Som ett led i att stärka kvinnors berättelser och möjliggöra ytterligare spridning har Örebro läns bildningsförbund tillsammans med SISU Idrottsutbildarna initierat ett nytt projekt som syftar till att gestalta utvalda delar av dessa berättelser genom en teaterföreställning. Föreställningen och dess berättelser ska inspirera och ge nya perspektiv för dagens idrottande ungdomar, föreställningen ska spelas på flera platser i länet. I teaterprojektet avses även

Amatörteatersamverkan i Örebro, Örebro läns idrottshistoriska sällskap och Örebro läns idrottsförbund att medverka.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM Kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06 Utvecklingsmedel Mitt idrottsliv -en teaterföreställning - SISU idrottsutbildarna
- Ansökan om utvecklingsmedel kultur
- Bilaga 1 - Ansökan om utvecklingsmedel kultur

16. Utvecklingsmedel Musikfestival i Laxå – Mirror Hall AB

Diarienummer: 19RS8913

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

att bevilja utvecklingsmedel för 75 000 kronor för projektet Musikfestival i Laxå.

Sammanfattning

Syftet med utvecklingsmedel kultur är att stimulera och stödja en utveckling av regionens kulturliv. Några av prioriteringarna i nuvarande riktlinjer för utvecklingsmedlet är att stödja kultur för barn och unga samt kultur i hela länet. Projektet som enstaka evenemang bedöms, liksom riktlinjer, ha tydlig uppmärksamhetseffekt för länet.

Projektet vill skapa en Americana-festival i Laxå kommun och även i samband med det ordna ett låtskrivarläger för unga musiker. Målet är att skapa en stadigvarande verksamhet i Laxå, med festival, låtskrivarläger och studio. Under 2020 är tanken att festivalen ska pågå under två kvällar med både lokala och internationella band. De låtar som skapas på låtskrivarlägret kommer också att spelas live på Americana-festivalen. Målet är att utveckla festivalen under de närmaste tre åren och 2022 ha ökat publiken till 1000 personer och därmed kunna gå runt utan några större offentliga medel.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM Kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06, Utvecklingsmedel Musikfestival i Laxå - Mirror Hall AB
- Ansökan om utvecklingsmedel kultur

17. Utvecklingsmedel Konstskolan i framtiden – Örebro Konstskola

Diarienummer: 19RS8922

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

att bevilja utvecklingsmedel för 50 000 kronor för projektet Konstskolan i framtiden med Örebro Konstskola.

Sammanfattning

Syftet med utvecklingsmedel kultur är att stimulera och stödja en utveckling av regionens kulturliv. En av prioriteringarna i nuvarande riktlinjer för utvecklingsmedlet är att stödja kultur i hela länet. Projektet som enstaka evenemang bedöms, liksom riktlinjer, ha tydlig uppmärksamhetseffekt för länet samt ses som metodutvecklande.

Konferensen ”Konstskolan i framtiden” är ett pilotprojekt med syfte att skapa en ny

mötesplats för framförallt pedagoger och rektorer på så kallade förberedande konstskolor. Projektet vill skapa nya långsiktiga strukturer för konstpedagogisk verksamhet i Sverige och i Norden med Örebro som bas för konferensen. Projektet vill förutom att skapa en metodutvecklande plattform där lärare kan träffas och diskutera konstutbildningarnas innehåll och syfte också undersöka konstskolornas och konstnärernas framtida roll i samhället. Konferensen kan vidare komma att ligga till grund för en utökad samverkan mellan konstskolorna där förhoppningen är att pedagogiska metoder, föreläsningar och diskurser kan spridas och delas inom ett nätverk.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM Kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06, Utvecklingsmedel Konstskolan i framtiden - Örebro Konstskola
- Ansökan om utvecklingsmedel kultur

18. Extra sammanträde 2020 kultur- och fritidsnämnden

Diarienummer: 20RS516

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att kalla till ett extra sammanträde den 25 augusti 2020 för att behandla nämndens delårsrapport och bereda verksamhetsplan med budget 2021 för Kultur- och fritidsnämnden.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden kallar till extra sammanträde den 25 augusti 2020 för att behandla nämndens delårsrapport och bereda verksamhetsplan med budget 2021 för kultur- och fritidsnämnden.

19. Ändring av sammanträdestid 2020 för kultur- och fritidsnämnden

Diarienummer: 19RS7261

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att flytta sitt sammanträde den 25 mars till den 2 april.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att flytta sitt planerade sammanträde den 25 mars 2020 till den 2 april 2020.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06, ändring av sammanträdestid

20. Anmälnings- och meddelandeärenden till kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06

Diarienummer: 19RS10112

Föredragande:

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att godkänna redovisningen.

Sammanfattning

Anmälningssärenden:

19RS9011, delegationsbeslut om medfinansiering för projektet Skapa sagan med konstnär.

Meddelandeärenden:

§173 RF Verksamhetsplan med budget 2020 och planeringsförutsättningar 2021-2022

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06, anmälningssärenden och meddelandeärenden
- 19RS9011, delegationsbeslut
- §173 RF Verksamhetsplan med budget 2020 och planeringsförutsättningar 2021-2022

21. Information

Föredragande:

Sammanfattning

Region Örebro läns dataskyddsbud

Lägesrapport uppdrag föreningsmedel riktlinjer och modell

Ny webb

Beslutsunderlag

- Program för hållbar utveckling 2017-2020
- Tidplan KFN 200206

22. Presentationer

Föredragande:

Beslutsunderlag

- Revidering av riktlinjer föreningsbidrag nämnd

3

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan med budget 2020

19RS9959

Tjänsteställe, handläggare
Ekonomi, Helena Torége

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS9959

Organ
Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan med budget 2020

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att fastställa Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan med budget 2020.

att nämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att samverka med regiondirektören inom området HR/attraktiv arbetsgivare i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Sammanfattning

Med utgångspunkt i verksamhetsplan med budget 2020 för Region Örebro län som regionfullmäktige fastställde den 18 november 2019, föreligger förslag till verksamhetsplan med budget för kultur- och fritidsnämnden 2020.

Förvaltning regional utveckling fungerar som tjänstemannastöd till kultur- och fritidsnämnden, regional tillväxtnämnd samt samhällsbyggnadsnämnden.

Ärendebeskrivning

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan med budget 2020 utgår från förutsättningar, inriktningar och mål som uttrycks i regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget. Kultur- och fritidsnämnden har i sin verksamhetsplan med budget konkretiserat effektmål, inriktningar och indikatorer. I kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan med budget återfinns den regionala utvecklingsstrategin, RUS, som en röd tråd som genomsyrar all verksamhet från effektmål och nämndmål till handlingsplaner och aktiviteter som leder till genomförande och måluppfyllelse.

Tjänsteställe, handläggare
Ekonomi, Helena Torége

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS9959

Vidare innehåller verksamhetsplanen en internkontrollplan med dels regionövergripande risker och åtgärder, dels en nämndspecifik risk och åtgärder.

Beredning

Kultur- och fritidsnämnden har berett ärendet vid sitt sammanträde den 6 december 2019.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Verksamhetsplanen innehåller ambitioner och uppdrag inom hållbar utveckling med sociala, ekologiska och ekonomiska aspekter som innefattar miljö-, barn-, och jämställdhetsperspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Utgångspunkten för verksamhetsplanen är de ekonomiska ramar som anges i regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget. Verksamhetsplanen innehåller budget 2020.

Uppföljning

Uppföljning sker vid ordinarie rapportering i samband med tertial, samt i verksamhetsberättelsen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till kultur- och fritidsnämnden den 6 februari 2020.

Förslag till kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan med budget 2020.

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef kultur- och ideell sektor

Skickas till:

Regionstyrelsen
Förvaltning regional utveckling

Verksamhetsplan med budget 2020

Kultur- och fritidsnämnd

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Vision och värdegrund	4
3 Mål, strategier och uppdrag	4
4 Budget.....	11
5 Organisation.....	14
6 Uppföljning	14
7 Intern styrning och kontroll	15

1 Inledning

Sedan urminnes tider har vårt län präglats av möten och möjligheter. En central geografisk punkt. Här möts inte bara vägar och vatten, utan även kunskap och utveckling. Ett logistiskt nav där det händer, där det pulserar av liv. I hjärtat av Sverige. Här ska alla ges möjlighet att leva i ett samhälle där vi tar hand om varandra, där vi andas frisk luft och är i naturen för rekreation. En framtid med en god och hållbar tillvaro för människor som lever och verkar här.

Förvaltningen regional utveckling, kännetecknas av att verksamheten tillsammans skapar drivkraft, engagemang och samverkan hos externa aktörer. Regional utvecklings verksamhetsfokus sker med avstamp i den regionala utvecklingsstrategin, som genomsyrar verksamheten inom samtliga områden. De tre övergripande målen, stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet samt god resurseffektivitet, visar hur strategin kan bidra inom de tre dimensionerna av hållbar utveckling: ekonomisk, social och ekologisk. I den regionala utvecklingsstrategin är perspektiven jämställdhet, barn och unga, internationellt samarbete och integration viktiga utgångspunkter för genomförandet.

Arbetet med utvecklingsfrågor är till för människorna som lever och bor i Örebro län, idag och i framtiden. Därför behöver Region Örebro län hela tiden ha klart för sig hur den utveckling organisationen vill åstadkomma faktiskt påverkar olika grupper av människor och hur den påverkar den miljö alla i länet lever i. Länets utmaningar är dock inte geografiskt isolerade. En hållbar regional tillväxt och utveckling kräver därför gränsöverskridande samarbeten. Länet behöver ta vara på globaliseringens möjligheter och samtidigt främja klimat och miljö i samspel med den regionala attraktiviteten och konkurrenskraften.

Förvaltning regional utvecklings arbete med genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin ska bidra till stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet samt god resurseffektivitet.

I kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde ingår sakområde kultur och ideell sektor.

Syftet med verksamhetsplan med budget för kultur- och fritidsnämnden är att ange riktning för prioriterade uppgifter inom nämndens verksamhetsområde. Verksamhetsplan med budget för 2020 utgår från förutsättningar, inriktningar och mål som uttryckts i region fullmäktiges verksamhetsplan. Nämnden har i verksamhetsplan med budget 2020 konkretiserat effektmål, inriktningar och indikatorer. I kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan återfinns RUS som en röd tråd som genomsyrar all verksamhet från effektmål och nämndmål till handlingsplaner och aktiviteter som leder till genomförande och målpuppfyllelse.

En ny kulturplan har tagits fram som kommer att gälla 2020-2023. Viktiga utmaningar som den lyfter fram genom den politiska inriktningen är solidariskt fördelad kultur och arbete med kultur och hälsa. Kulturplanen är en handlingsplan till RUS med särskild tydlig koppling till det prioriterade området Demokrati och social sammanhållning med den strategiska inriktningen ”Stärk länets kulturella infrastruktur med tonvikt på ett jämlikt, jämställt och tillgängligt kulturliv med barn och unga i fokus”. Kulturplanen är också en ansökan om statliga medel inom kultursamverkansmodellen med ansvar för den kulturella infrastrukturen inom särskilt utpekade kulturområden. Ytterligare en strategisk inriktning i RUS finns under det prioriterade området Upplevelser och evenemang och är ”Öka tillgängligheten och utbudet av kultur, upplevelser och evenemang.”

Den regionala utvecklingsstrategin lyfter civilsamhälle och social ekonomi främst i det prioriterade området Social sammanhållning och demokrati. Även inom det prioriterade området näringsliv och entreprenörskap lyfts delvis frågorna. Därtill finns en handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi som gäller perioden 2018-2021. Ett starkt civilsamhälle med idrottsrörelse, studieförbund och andra organisationer samt folkhögskolor och folkbibliotek skapar demokrati och sammanhållning. Civilsamhället går ofta i första ledet när det gäller att

identifiera utmaningar i samhället och hitta innovativa lösningar. Det är därför viktigt att värna civilsamhällets oberoende. Arbetsintegrerande sociala företag bidrar till att skapa arbetstillfällen för personer som har varit arbetslösa länge. De strategiska inriktningarna i RUS är: ”Skapa förutsättningar för ett starkt civilsamhälle och en stark folkbildning som bidrar till demokrati och social sammanhållning” och ”Stärk den sociala ekonomin genom ökat fokus på arbetsintegrerade sociala företag och socialt ansvarsfull upphandling”.

Med utgångspunkt i ovanstående skapas goda förutsättningar för Region Örebro läns kulturpolitiska mål. En solidarisk fördelad och livskraftig kultur i alla länets kommuner främjar utvecklingen, hälsan och ekonomin i hela vårt län och hos dess invånare i alla åldrar!

Verksamhetsplan med budget 2020 vänder sig till politiker och tjänstepersoner inom Region län samt till länets invånare.

2 Vision och värdegrund

”**Tillsammans skapar vi ett bättre liv**” är Region Örebro läns **vision**.

Visionen är utgångspunkten för all verksamhet inom Region Örebro län. Alla som jobbar inom Region Örebro län är grunden till morgondagens utveckling – för invånarna, för medarbetarna och för länet. Alla bidrar var och en på olika sätt med engagemang och viktig kompetens. När organisationen styr mot samma mål bildas en kraft som driver utvecklingen i länet och skapar livskvalitet för alla människor som lever här.

Tillsammans kan vi göra skillnad. **Tillsammans skapar vi ett bättre liv**.

Arbete pågår med att ta fram en gemensam **värdegrund** som utgår från visionen. En gemensam värdegrund innebär att skapa en gemensam organisationskultur med önskade beteenden som leder organisationen i riktning mot visionen.

Nuvarande värdegrund gäller tills en ny är framtagen:

- Vi skapar förtroende genom att vara lyhörda, öppna, samspelade och engagerade i en utveckling för människornas bästa.
- Vi visar respekt för allas lika värde och delaktighet.
- Vi finns nära medborgarna under hela livet.
- Vi ser behoven hos varje person.

Region Örebro läns vision och värdegrund har en tydlig koppling till regionens arbete med kultur och ideell sektor. Inom kulturområdet handlar det om att med kulturen som kraft och i samverkan med länets kommuner, kulturskapare, civilsamhälle och övriga samhällsområden, arbeta för ett jämlikt och jämställt samhälle där kultur är tillgängligt för alla. Ett särskilt viktigt arbete handlar om att visa på kulturens hälsofrämjande egenskaper.

Genom att stödja och samverka med civilsamhället medverkar Område kultur och ideell sektor till att visionen och värdegrunden efterlevs. Civilsamhället är en betydelsefull del i ett öppet, demokratiskt och delaktigt samhälle. Genom ett starkt och livaktigt civilsamhälle främjas invånarnas makt att styra sina egna liv och ett bättre samhälle för människor i alla åldrar.

3 Mål, strategier och uppdrag

I arbetet med att utifrån den regionala utvecklingsstrategin ”*stärka länets kulturella infrastruktur med tonvikt på jämlikhet, jämställdhet och tillgänglighet*” lyfts i den regionala kulturplanen tre viktiga områden som gäller 2020-2023.

Länets kulturella infrastruktur: Länets regionalt finansierade kulturverksamheter utgör tillsammans med övriga kulturskapare, kommuner, bildningsförbund, civilsamhälle, arrangörer, utbildning och forskning den kulturella infrastrukturen i Örebro län. Ett viktigt fokus är att arbeta för att länets kulturella infrastruktur bibehålls och stärks. Ett särskilt regionalt ansvar finns för att främja god tillgång till professionell scenkonst (teater-, dans- och musik), kulturarv (museiverksamhet, kulturmiljöarbete och regionalt enskilt arkiv), bild- och form, bibliotek, litteratur, filmkulturell verksamhet och främjande verksamhet inom slöjd, teater, dans och bild och form.

Kultur som mänsklig rättighet: För fortsatt demokratisk samhällsutveckling är yttrandefriheten och kulturens fria ställning centrala. Det är en mänsklig rättighet att ta del av kultur och att uttrycka sig konstnärligt. Det ska finnas förutsättningar för allas delaktighet i kulturlivet oavsett var man bor och oavsett kulturell och social bakgrund. På detta sätt skapas en attraktiv livsmiljö och livskvalitet. **Kultur i samspel med andra samhällsområden:** För att fullt ut ta tillvara på kulturens möjligheter behövs samverkan över samhällsgränser och mellan olika slags organisationer. Exempel på sådan samverkan är den mellan kultur och hälsa/vård, skola/fritid, näringsliv, turism och miljö. Den digitala utvecklingen och kollektivtrafiken är andra viktiga områden.

I den Regionala utvecklingsstrategin och handlingsplanen för civilsamhälle och social ekonomi lyfts mål om ett **starkt civilsamhälle och en stark social ekonomi**. Civilsamhällets och den sociala ekonomins insatser är viktiga för den regionala utvecklingen och det är av vikt att lyfta dessa insatser och sätta dem i sammanhang för att skapa god samverkan kring utvecklingen i länet. Ett tydligt och stärkt stöd till civilsamhälle och social ekonomi skapar långsiktiga förutsättningar. **Nätverk och mötesplatser** för organisationer och utvecklingsområden som engagerar samt tillvaratagande av civilsamhällets krafter och möjligheter till mobilisering är viktig för samverkan och hantering av samhällsutmaningar. Dialogen med civilsamhället och värnandet av deras självständighet som aktörer är central. Den **internationella och europeiska arenan** skapar utvecklingsmöjligheter för kultur och ideell sektor som in sin tur stärker förutsättningarna för civilsamhället och den sociala ekonomin.

Perspektiv:

3.1 Invånare och samhälle

Perspektivet invånare och samhälle beskriver dels de viktigaste målsättningarna för Region Örebro läns verksamheter för att invånarnas behov ska tillgodoses på bästa sätt, dels hur Örebro läns utvecklingsförutsättningar ska tas tillvara.

Effektmål:

Effektmål nr 7. Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Indikatorer

Andel barn som får del av finansiering inom kultur och ideell sektor ska öka.

Nämndmål:

Territoriellt mål: Örebro län har en väl fungerande kulturell infrastruktur med ett särskilt fokus på de prioriterade områdena: professionell scenkonst (teater, dans, musik), regional biblioteksverksamhet/ litteratur, bild och form, kulturarv/kulturmiljö (museum och arkiv), filmkulturell verksamhet och främjande verksamhet inom slöjd, teater, dans och bild och form. Det är en del i arbetet för social sammanhållning och demokrati samt för att stärka länets attraktionskraft och varumärke.

Indikatorer

Fördelningen av regionala verksamhetsmedel till de olika kulturslagen 2019- 2023.

Antal besökare som tar del av kultur som har finansierats med regionalt fördelade verksamhetsmedel inom de prioriterade områdena 2018- 2023

Antal fortbildningsdagar och rådgivningstillfällen riktade mot folkbiblioteken.

Årsarbetskrafter hos de aktörer som finansieras med regionalt fördelade verksamhetsmedel inom de prioriterade områdena 2018- 2023.

Kvalitativ beskrivning av arbetet med professionell scenkonst (teater, dans, musik), regional biblioteksverksamhet/litteratur, bild och form, kulturarv/kulturmiljö (museum, arkiv), filmkulturell verksamhet och främjande verksamhet inom slöjd, teater, dans och bild och form 2018- 2023.

Territoriellt mål: Örebro län har ett jämlikt och jämställt kulturliv utifrån de sex perspektiven: hela länet, jämställdhet, socioekonomi, barn, etnisk och språklig bakgrund, samt funktionsnedsättning. Det är en del i arbetet för ett jämställt och jämlikt samhälle och meningsskapande byggt på demokratiska värderingar.

Indikatorer

Antal besökare som är barn 0-18 år, och tar del av kultur som har finansierats med regionalt fördelade verksamhetsmedel inom de prioriterade områdena 2018-2023

Genomförda kultursatsningar med koppling till de sex perspektiven 2018-2023

Andel aktörer som finansieras regionalt som har handlingsplaner för de sex perspektiven

Kvalitativ beskrivning av arbetet för att stärka arbetet och lärandet kring de sex perspektiven med fokus på politiker, tjänstepersoner, professionella kulturskapare och civilsamhället 2020-2023

Verksamhetsmål: Region Örebro län agerar och upplevs som en drivande, samlande och möjliggörande kraft för att kultur är en del i arbetet för en hållbar samhällsutveckling i samverkan med andra samhällsområden. Viktiga områden är till exempel hälsa; skola, näringsliv, turism och miljö.

Indikatorer

Kultur och hälsa, kvalitativ beskrivning av arbetet 2020-2023

Kultur i skolan, kvalitativ beskrivning av arbetet 2020-2023

Kultur på barns fritid, kvalitativ beskrivning av arbetet 2020-2023

Kultur och näringsliv, kvalitativ beskrivning av arbetet 2020-2023

Indikatorer

Kultur och turism, kvalitativ beskrivning av arbetet 2020-2023

Kultur och digitalisering, kvalitativ beskrivning av arbetet 2020-2023

Spelkultur, kvalitativ beskrivning av arbetet 2021-2023

Kultur och samhällsplanering, kvalitativ beskrivning av arbetet 2022-2023

Kollektivtrafik, kvalitativ beskrivning av arbetet 2020-2023

Kultur och miljö, kvalitativ beskrivning av arbetet 2020-2023 samt antal resfria möten.

Verksamhetsmål: Region Örebro län arbetar för stärkta förutsättningar för civilsamhället, folkbildningen och den sociala ekonomin. Viktiga delar är skapandet av nätverk och mötesplatser och annat stöd.

Indikatorer

Uppdaterade riktlinjer för Region Örebro läns föreningsbidrag

Utvecklingsmedel till sociala innovationer

Antal stormöten och möten i arbetsutskottet i Partnerskapet för sociala innovationer

Verksamhetsmål: Region Örebro län har internationaliserat arbetet kring civilsamhället och social ekonomi. Det möjliggör för organisationer i länet att ta del av resurser på EU-nivå, vilket i sin tur bidrar till ett mer hållbart samhälle.

Indikatorer

Antal ansökningar som har skickats till externa finansiärer

Antal styrelsemöten i nätverket REVES

Antal REVES-relaterade aktiviteter

Region Örebro län har ökat sin förståelse för och har påverkat EU:s politiska agenda till Örebroregionens fördel.

Indikatorer

Antal remissvar, konsultationer och andra insatser som regionen spelat in för att påverka EU:s politiska agenda till Örebroregionens fördel.

Antal informationstillfällen till de politiska församlingarna och till tjänstemännen i Region Örebro län

Antal initiativ/samarbeten sprungna ur internationella plattformar och nätverk

Effektmål:

Effektmål nr 9. Länets invånare och företag har tillgång till bra digitala tjänster utifrån deras behov.

Indikatorer

Ett ökat utbud av e-tjänster.

En analys av den regionala kulturens spridning i länet 2023.

Kvalitativ beskrivning av utvecklingen av digitala tjänster/digitaliseringen inom kulturområdet av kulturaktörer inom kultursamverkansmodellen 2021-2023.

Stödet till länets folkbibliotek för att genomföra aktiviteter med syfte att öka allmänhetens digitala delaktighet.

Kvalitativ beskrivning av arbetet inom Digitalt först.

Initiera ett arbete kring GIS-analys av civilsamhälle och social ekonomi i länet.

Perspektiv:

3.2 Process

Perspektivet process beskriver strategier för Region Örebro läns arbetsmetoder och arbetsprocesser för att målen i perspektivet invånare och samhälle ska kunna uppfyllas. Strategierna beskriver ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås och anger inriktningen för hur verksamheten ska utföras.

Styrdokumentet för Område kultur och ideell sektor är den regionala utvecklingsstrategin, Den regionala kulturplanen, den regionala kultur planen, den regionala biblioteksplanen och planen för civilsamhälle och social ekonomi.

Arbetet inom Område kultur och ideell sektor sker utifrån ett tillitsbaserat arbetssätt där dialog, utvärdering och fortsatt lärande är viktiga beståndsdelar. Arbetssättet bygger på samverkan och utveckling genom Agila arenor och kollegial ekonomistyrning. Syftet med arbetssättet är att kunna möta samarbetspartners och ytterst invånares behov och skapa delaktighet. Genom intern och extern samverkan skapas synergieffekter för fortsatt utveckling av länet för dess invånare. Det skapar högre attraktivitet och en effektiv service.

Arbetet för att uppnå målen sker på flera olika sätt. Det handlar om att fördela medel och initiera projekt samt följa upp och utvärdera. Det handlar om att på olika sätt föra dialog, genomföra utbildningar och samverka. Det handlar om att inom vissa områden skriva avtal, ge uppdrag och skapa gemensamma handlingsplaner. Andra delar handlar om omvärldsanalys, internationellt arbete och att ta del av forskning.

Kvalitet och utveckling

Strategier inom kvalitet och utveckling

- Att kontinuerligt och systematiskt arbeta med ständiga förbättringar.
- Att vara en kunskapsorganisation som ständigt utvecklas.
- Att ha goda relationer både inom Region Örebro läns verksamheter och med kommuner, andra regioner, universitet, civilsamhälle och övriga externa aktörer både lokalt, nationellt och internationellt.

Region Örebro län är utpekad av regeringen som regional utvecklingsansvarig i Örebro län. I förordningen beskrivs uppdraget som att:

- Ansvara för framtagande av en regional utvecklingsstrategi
- Samordna genomförandet av densamma
- Följa upp målen i strategin och rapportera till regeringen
- Ansvara för ett systematiskt lärande i länet

Bland annat ska den organisation som ansvarar för det regionala tillväxtarbetet samordna insatser för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin. Ansvarig organisation är också skyldig att följa utvecklingen i länet och analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet. Arbetet ska ske löpande, systematiskt och långsiktig.

I den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015-2020, poängteras vikten av ett aktivt och systematiskt lärande i det regionala tillväxtarbetet. Regionala lärandeplaner syftar till att öka och skapa ett systematiskt lärande och bör bland annat uppdateras regelbundet, ha ett långsiktigt perspektiv och en tydlig ambitionsnivå.

En beskrivning av helheten och hur olika delar hänger ihop och påverkar varandra är ett steg för att öka förståelsen, tydliggöra olika aktörers ansvar samt öka delaktigheten. En aktiv ledning, infrastruktur för uppföljning och utvärdering samt en plan för kommunikation och samverkan gör att det finns möjligheter för god systematik i lärandet.

En viktig del i lärandet är att träffas, utbyta erfarenheter och samarbeta i relevanta frågor. Detta gäller såväl internt inom organisationen, som mellan olika regionala aktörer, men också nationellt med andra regioner samt internationellt och då framförallt inom EU.

Inom förvaltning regional utveckling sker detta kvalitetsarbete inom ramen för arbetsgruppen Forum för genomförande.

Digitalisering

Strategier inom digitalisering

- Att förändra arbetssätt genom ökad användning av digitala lösningar.

Genom att medverka i Region Örebro läns digitaliseringsstrategi skapar område kultur och ideell sektor förutsättningar för hur digitaliseringen kan användas som strategiskt verktyg för att vara en del i samhällsutvecklingen och erbjuda bättre samhällsservice och öka invånarnas delaktighet. En digitaliseringsplan behöver tas fram mot bakgrund av den regionala digitaliseringsstrategin.

Hållbar utveckling

Strategier inom hållbar utveckling

- Att aktivt samverka och kommunicera kring hållbar utveckling.
- Att skapa en tydlig förankring och känna ansvar i linjeorganisationen.
- Att kontinuerligt arbeta för att nå målen i Program för hållbar utveckling.

Regional utvecklingsstrategi

Strategier inom regional utvecklingsstrategi

- Att bidra till att nå RUS målsättningar.
- Att samordna insatser för genomförandet av RUS i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer.

Förvaltningen regional utveckling har samordningsansvar för genomförande av den regionala utvecklingsstrategin. Verksamheten inom kultur- och fritidsnämnden arbetar med

genomförandet genom att samordna insatser för genomförandet av den regionala kulturplanen i samverkan med länets kommuner, civilsamhälle och kulturskapare som en handlingsplan till den regionala utvecklingsstrategin.

Nämndmål:

Region Örebro län har ett regionalt ledarskap som skapar tillit, förtroende och ett gemensamt lärande hos länets aktörer.

Indikatorer

Andel organisationer inom partnerskapet för regional utveckling, som har mål och prioriteringar som kopplar till RUS, i sin verksamhetsplan ska öka.

Andel organisationer inom partnerskapet för regional utveckling, som har högt förtroende för Region Örebro län i rollen som regionalt utvecklingsansvarig ska öka.

Andel organisationer som använder statistik och underlag kopplat till RUS, för uppföljning och/eller nya beslut ska öka.

Handlingsplaner och understrategier kopplade till RUS integrerar viktiga perspektiv som jämställdhet, barn och unga, internationellt samarbete samt integration.

Indikatorer

Andel handlingsplaner och understrategier kopplade till RUS som är jämställdhetsintegrerade ska öka.

Andel handlingsplaner och understrategier kopplade till RUS som har integrerat perspektiven barn och unga, internationellt samarbete samt integration, där det är relevant, ska öka.

Perspektiv:

3.3 Resurs

Perspektivet resurs beskriver hur medarbetarnas kompetenser tas tillvara och utvecklas inom ramen för en hälsofrämjande arbetsplats. Kompetensförsörjningen ska säkerställas för att Region Örebro läns uppdrag kan genomföras. Region Örebro län ska också genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar hushålla med tillgängliga resurser för att skapa en ekonomi som ger handlingsfrihet.

Nämnden har inte arbetsgivaransvaret utan det ligger hos region styrelsen. Nämnden är emellertid angelägen att bidra till arbetet inom område HR/attraktiv arbetsgivare. Region Örebro län kommer under 2020 bland annat ha fortsatt fokus på arbetet med kompetensförsörjning och ledarskapsfrågor.

Nämnden visar en budget med ekonomi i balans. Verksamheten har förhållit sig till de av region fullmäktige beslutade ekonomiska förutsättningarna. För att klara en budget i balans har området beaktat kostnadsrestriktivitet inom rörliga kostnader t.ex. utbildning, resor, konsultinköp. Att inte återbesätta pensionsavgångar eller förlänga visstidsanställda samt prioritering av vilka aktiviteter som ska genomföras.

Effektmål:

Effektmål nr 10. Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.

AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år.

Jämix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år.

Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.

Personalomsättning, externt och intern, ska redovisas. Det ska minska i jämförelse med föregående år.

Resultat av avslutningssamtal ska redovisas systematiskt i temaområden.

Effektmål:

Effektmål nr 11. Region Örebro läns har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

Uppdrag:

Nämnden ska upprätta och genomföra ekonomisk handlingsplan i syfte att bibehålla eller nå ekonomisk balans. Handlingsplanen ska vara omsatt i konkreta, hållbara och långsiktiga åtgärder och kan avse både kostnadsreduceringar och intäktsförstärkningar. Åtgärderna ska beskrivas med ekonomisk och verksamhetsmässiga konsekvenser. Uppföljning av handlingsplanen ska vara en del av nämndens del- och årsrapportering till regionstyrelsen.

4 Budget

4.1 Ekonomiskt utgångsläge och utveckling

Nämnden omsätter i budget ca 167 mnkr och finansieras både av regionen (68 %) och staten/övriga aktörer (32 %). 2019 var det första året som Kultur- och fritidsnämnden var en egen nämnd, innan dess tillhörde Kultur- och Ideell sektor nämnden för regional tillväxt. Inom regional tillväxt låg Kultur- och Ideell sektor som ett eget område varför det går att följa den ekonomiska historiken på ett rättvisande sätt.

Verksamheten har hållit budget de senaste åren men 2019 blir det ett litet överskott som i största mån beror på att de nämndkostnader som tillkom i och med den nya nämndstrukturen inte har förbrukats till fullo.

Förutsättningarna inför 2020 bedöms dock bli tuffare för den egna verksamheten då det inte blir någon kompensation för pris- och löneökning vilket i sin tur innebär ett inbyggt besparingskrav. Det kan också bli tufft för en del av de föreningar och kulturinstitutioner som även de drabbas av en noll-uppräknig eller, i vissa fall, minskning av bidragen.

4.2 Budgeterat utfall 2020

Budgeten för 2020 innehåller inga större förändringar jämfört med 2019, men vissa omfördelningar mellan olika delar inom verksamheten har skett. Eftersom det är noll-uppräknig och inga särskilda satsningar har gjorts för 2020 så har verksamheten varit tvungna att göra en del besparingar för att kunna uppnå ekonomi i balans.

Rent ekonomiskt kan verksamheten delas upp i tre huvudblock:

- Föreningsbidrag (studieförbund, idrottsförbund, kulturföreningar, ungdomsorganisationer m. fl.)
- Samverkansmodellen (kulturinstitutioner, egen verksamhet för bl.a. länsbibliotek och konsulentverksamhet)
- Egen verksamhet (t ex utvecklingsarbete kultur, civilsamhälle och social ekonomi, projekt)

Nämnden fattar beslut föreningsbidrag under första kvartalet och detta gäller för helåret varpå utbetalningar sker och här finns det i princip ingen risk för budgetavvikelse.

Nämnden fattar även beslut om samverkansmodellen under första kvartalet som gäller för helåret och betalas ut. När det gäller kulturinstitutionerna finns det i princip ingen risk för budgetavvikelse, däremot i vår egen verksamhet inom samverkansmodellen kan avvikelser förekomma.

Principen är densamma 2020 som tidigare år att endast de satsningar som är kända har beaktats i budget även om sannolikheten är stor att ytterligare finansiering kan tillkomma. En osäkerhetsfaktor är osäkerheten kring statsbidragen där beslut fattas efter att vår egen budget är lagd.

Ekonomi följs upp månatligen med målsättningen att tidigt fånga upp negativa avvikelser, i och med detta så bedöms möjligheterna att hålla budget som goda.

4.3 Ekonomiska nyckeltal

Procent	Budget 2020	Prognos 2019	Budget 2019
Lönekostnadsökningstakt	2,2	7,9	6,7

4.4 Resultatbudget kultur och fritid

Belopp i mnkr	Budget 2020	Prognos 2019	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	52,8	56,3	51,9
Erhållna bidrag	46,5	47,7	45,7
Övriga intäkter	6,3	8,6	6,2
Summa intäkter	52,8	56,3	51,9
Verksamhetens kostnader	-166,9	-170,4	-166,0
Personalkostnader	-14,6	-14,2	-14,0
Lämnade bidrag	-145,3	-147,9	-144,2

Belopp i mnkr	Budget 2020	Prognos 2019	Budget 2019
Övriga kostnader	-7,0	-8,3	-7,8
Avskrivningar, inventarier	0	0	0
Summa kostnader	-166,9	-170,4	-166,0
Verksamhetens nettokostnader	-114,1	-114,1	-114,1
Finansnetto	0	0	0
Regionbidrag/- ersättning	114,1	114,5	114,1
Resultat	0,0	0,4	0,0

Erhållna bidrag innehåller först och främst statsbidrag men även extern finansiering till de projekt som bedrivs. **Övriga intäkter** utgör i huvudsak Örebro Kommuns insats i samverkansmodellen genom finansiering till länsteatern.

Personalkostnader har ökat något vilket till största delen beror på den årliga löneuppräknigen.

Lämnade bidrag innehåller föreningsbidrag och kulturstöd samt den del av samverkansmodellen (ca 90%) som inte bedrivs i egen regi utan betalas ut till kulturinstitutioner och andra aktörer.

Övriga kostnader är diverse kostnader för vår egen verksamhet, däribland projekten.

4.5 Driftbudget kultur och fritid

Belopp i mnkr	Budget 2020		Prognos 2019	
	Omsättning	Varav regionbidrag	Omsättning	Varav regionbidrag
Ledning	4,5	4,5	6,2	6,2
Kulturstöd	6,8	6,8	0	0
Civilsamhälle och social ekonomi	2,1	1,7	2,0	1,7
Särskilda satsningar	0	0	1,5	1,5
Samverkansmodellen	100,7	52,3	105,7	55,6
Föreningsbidrag	47,7	47,7	48,9	48,9
Projekt	4,0	0	5,6	0
Nämndkostnader	1,1	1,1	0,6	0,6
Summa	166,9	114,1	170,5	114,5

Ingen uppräknigen har skett på någon post, detta ger att den ekonomiska inriktningen för 2020 är så gott som densamma som föregående år. För 2020 har samtliga kulturstöd, utöver samverkansmodellen, föreningsbidrag och stöd till sociala innovationer, lagts på en egen rad för att synliggöra de stöd vi delar ut till olika aktörer. För 2019 återfinns dessa under olika poster så som ledning, stab och kulturstöd samt under samverkansmodellen.

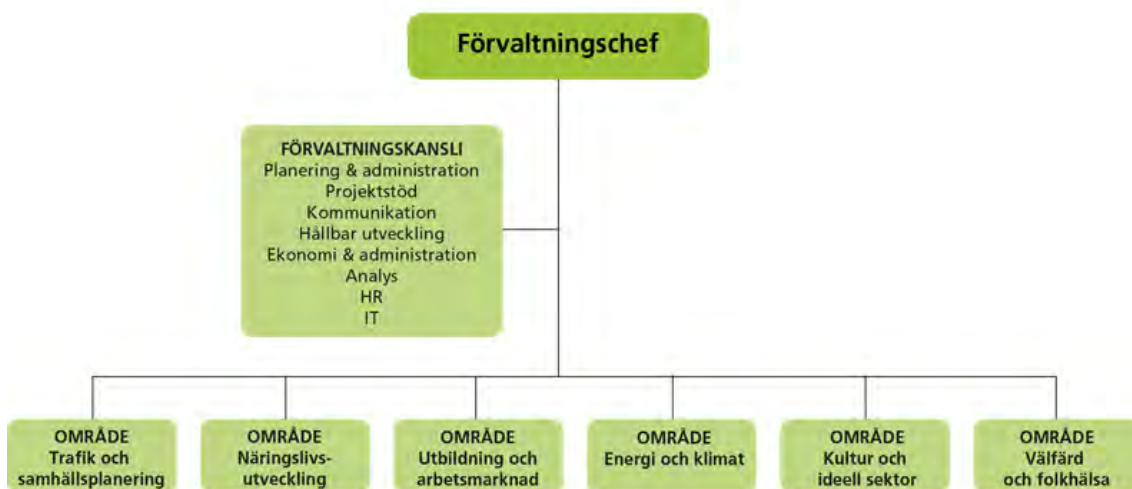
4.6 Investeringsbudget

Belopp i mnkr	Budget 2020	Prognos 2019	Budget 2019
Immateriella anläggningstillgångar			
Byggnadsinvesteringar			
Medicinteknisk utrustning			
It-utrustning			
Övrig utrustning			
Summa			

5 Organisation

Förvaltning regional utveckling består av 6 sakområden och ett Förvaltningskansli. Förvaltningens verksamhet är indelad i tre politiska nämnder. Kultur- och fritidsnämnden, regional tillväxtnämnd, och samhällsbyggnadsnämnden.

Till kultur- och fritidsnämnden hör sakområdet kultur och ideell sektor. Förvaltningskansliet hör organisatorisk till regional tillväxtnämnd men ger stöd till hela förvaltningen.

6 Uppföljning

Uppföljning av kultur- och fritidsnämndens måluppfyllelse och resultat sker i delårsrapport 1 och verksamhetsberättelsen. I uppföljningen ingår även uppföljning av internkontrollplan med risker och åtgärder.

Det ekonomiska utfallet och årsprognos rapporteras månadsvis i periodrapporter.

7 Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll (ISK) är en process som regionstyrelsen, nämnderna och verksamhetsledningarna har för att tillsammans upprätthålla en effektiv ledning och styrning av verksamheten. Processen ska säkerställa en ändamålsenlig och lagenlig verksamhet, det vill säga att verksamheten bedrivs i enlighet med de krav som ställs på verksamheten:

Intern styrning

- a) Att verksamheten fullgör sina föreskrivna uppgifter samt uppnår beslutade mål och uppdrag.
- b) Att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar.

Intern kontroll

- c) Att verksamheten följer de styrande dokument som Region Örebro län har beslutat samt lagar, förordningar, föreskrifter och avtal som gäller för verksamheten.
- d) Att redovisningen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin är rättvisande och ändamålsenlig.
- e) Att informationssäkerheten är tillgodosedd utifrån kraven på konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet.

Förenklat kan man säga att den interna styrningen syftar till att "få bra saker att hända" för att verksamheten ska fullgöra/uppnå krav a-b och den interna kontrollen syftar till att "undvika negativa händelser" som kan leda till att verksamheten inte bedrivs i enlighet med krav c-e. Aktiviteter kopplade till den interna styrningen dokumenteras i nämndens verksamhetsplan och åtgärder kopplade till den interna kontrollen dokumenteras i internkontrollplanen som är del av verksamhetsplanen.

Den interna kontrollen ska vara tillräcklig enligt Kommunallagen (KL) 6 kap. 7 §. Med tillräcklig menas att processen för den interna styrning och kontroll ska vara ändamålsenligt utformad efter verksamhetens förutsättningar, art och omfattning. Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom sina ansvarsområden bedrivs i enlighet med kraven samt att verksamheten inom sina ansvarsområden upprätthåller en tillräcklig intern styrning och kontroll. Vid uppföljningen av helår ska förvaltningar och nämnder göra en bedömning (ISK-bedömning) om den interna styrningen och kontrollen har varit tillräcklig. Regionstyrelsen gör sedan utifrån sin uppsiktsplikt en samlad bedömning i årsredovisningen.

7.1 Internkontrollplan

Internkontrollplanen består dels av regionövergripande risker med åtgärder som berör samtliga nämnder samt nämndspecifika risker med åtgärder.

Uppföljningen av IK-planen dokumenteras i delårsrapport samt i verksamhetsberättelsen. Resultatet av uppföljningen bereds i verksamhetsdialoger mellan förvaltningschef och regiondirektören.

Förklaringar till IK-planen nedan:

Verksamhet: Process/område.

Risk: Händelse som, om den inträffar kan leda till att verksamheten inte bedrivs i enlighet med krav c, d och e.

Åtgärd: Hur verksamheten vill hantera de risker som inte accepteras.

Verksamhet	Risk	Åtgärd
HR	Risken att systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) inte efterlevs.	Regionövergripande åtgärd: Varje chef ska säkerställa efterlevnaden av SAM utifrån de regionövergripande dokument som finns, och uppföljning ska ske i ledningsgrupper och i samverkansgrupper.
	Risken att underlag för utbetalning av lön och arvoden inte är korrekta.	Regionövergripande åtgärd: Skicka ut en påminnelse till ansvariga att kontroll av löneberäkningsresultat ska ske inför löneutbetalning.
	Risken att rekryteringsrutiner inte efterlevs.	Regionövergripande åtgärd: Informera alla chefer om betydelsen av referenstagning och konsekvenserna vid felrekrytering.
	Risken att representation hanteras felaktigt i verksamheten	<p>Besluta av förvaltningen framtagna riktlinjer för representation</p> <p>Implementera tillämpning av beslutade riktlinjer för representation</p> <p>Genomför slumpmässiga stickprovskontroller i verksamheten, för att följa upp tillämpningen riktlinjerna för representation</p>
Ekonomi	Risken att inköp görs utanför avtal.	<p>Regionövergripande åtgärd: Upphandlingen genomför uppföljning inom utpekade avtalsområden, 1 Övergripande material och tjänster, 2 Fastighet, 3 IT/Kommunikation, 4 Fordon, 7 Vårdrelaterad utrustning, textilier och hjälpmedel samt 8 Vårdrelaterat förbrukningsmaterial. Upphandlingen återkopplar till verksamheten om avtal inte följs.</p> <p>Verksamheten ska vidta åtgärder om avtal inte följs.</p> <p>Öka beställarkompetens samt tydliggöra och utveckla beställarorganisationen.</p>
		Risken att kontanta medel hanteras felaktigt.
Informati onssäkerh et	Risken att verksamheten inte efterlever tillämplig dataskyddslagstiftning (GDPR och Patientdatalagen). Samt NIS-direktivet och lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala	Regionövergripande åtgärd: Säkerställa ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete. En förutsättning för arbetet är: att verksamheten på det sätt som är möjligt avsätter resurser för informationssäkerhetsarbetet, att all berörd personal ska ha god kunskap om och medverka till att följa regelverk för informationssäkerhet, att informationsklassa

Verksamhet	Risk	Åtgärd
	tjänster.	och riskbedöma vid inköp, upphandling och förändring som kan påverka informationssäkerheten.
		Regionövergripande åtgärd: Säkerställ att informationsklassning av IT-stöd som innehåller personuppgifter har genomförts i enlighet med riktlinje för informationsklassning. Dokumentnr434302. Rapportera vilka system som är informationsklassade och vilka som kvarstår att informationsklassa.
		Regionövergripande åtgärd: Informationsägare/objektägare ska säkerställa att identifierade informationssäkerhetsbrister åtgärdas.
Kvalitet och utveckling	Risken att verksamheten inte bedrivs i beaktande av intressenters krav och behov.	Regionövergripande åtgärd: Vid behov säkerställa ett arbetssätt för att identifiera intressenter, deras krav och behov samt vidta åtgärder som kan påverka tillfredsställelsen. Stöd: Definition av intressenter på intranätet samt riktlinje för Upprättande av intressentanalys Dokumentnr 449240.
	Risken att arbetssätt/processer som inkluderar flera verksamheter inte samordnas.	Regionövergripande åtgärd: Implementera ett processororienterat arbetssätt där behov finns. Stöd: Processororienterat arbetssätt på intranätet. Regionövergripande åtgärd: Identifiera och beskriv prioriterade arbetssätt/processer som kräver samordning mellan verksamheter. Stöd: Organisation för processledning och Systemkarta på intranätet.
Juridik	Risken att otillbörlig påverkan, muta/bestickning och korruption förekommer.	Regionövergripande åtgärd: Implementera ny riktlinje när denna är framtagen och beslutad.

ETT HÅLLBART KULTURLÄN

Miljöpartiets förslag till nämndbudget 2020

Nuläget

Klimat- och miljöförändringar

Extremvädret sommaren 2018 blev en väckarklocka för många. Plötsligt blev det tydligt för var och en vilka effekter uppvärmningen av planeten får. Det står helt klart att även vårt län måste arbeta hårdare och mer proaktivt för att anpassa samhällets funktioner till skyfall, översvämningar, skogsbränder och nya infektionssjukdomar. Krafttag krävs för att anpassa men också för att vända utvecklingen. Människan måste hejda uppvärmningen av planeten och det enda sättet är att minska utsläppen av klimatfarliga gaser.

Demografi och personalbrist

Sveriges folkmängd har en hög ökningstakt. Sveriges befolkning väntas bli 11 miljoner invånare år 2025 och 12 miljoner år 2040, enligt SCB:s befolkningsprognos. Förutsatt att länet framöver växer motsvarande sin storlek av Sverige, tre procent, kommer länet att växa med 25-30 000 invånare de närmaste 10-15 åren, vilket motsvarar ett nytt Karlskoga. Genom att befolkningen ökar och antalet äldre-äldre också blir fler, kommer också nya krav att ställas på regionens alla verksamheter.

Ekonomi

RÖL står inför en tuff period där ekonomin snörs åt. Organisationen har större utgifter än intäkter. Det beror bland annat på att regionen anställer fler personal, anställer hyrläkare, investerar i nya verksamhetslokaler, köper in den senaste medicinska tekniken och använder dyra specialläkemedel. En del av kostnadsökningen är svår att påverka, exempelvis läkemedel. För att kunna utveckla verksamheten i framtiden måste ekonomin vara i balans och det ska finnas en buffert. Detta gäller samtliga nämnder.

Hållbar utveckling

Region Örebro län ska ta det fulla ansvaret för en hållbar utveckling inom organisationen och samtidigt leda arbetet i länet. FN:s 17 mål för hållbar utveckling tillsammans med RÖL:s program för hållbar utveckling är en plattform för arbetet. RÖL:s verksamhetsplaner, budget och målarbete ska präglas av hållbar styrning och ha Agenda 2030 som en grund. Denna hållbarhetsstyrning ska präglas av ett systematiskt arbetsätt som kröns av årliga hållbarhetsredovisningar kopplade till budget och VP. Nämnden ska också göra en koldioxidbudget.

Organisationskultur och arbetssätt

Att integrera hållbarhetsfrågorna i nämndens processer kräver en mogen organisation. Ledare och chefer måste föregå med gott exempel och premiera ett arbete med en hög grad av tvärfunktionell samverkan, god kommunikation och innovationstänkande. Centrala processer som omvärldsanalys, ledning samt budget- och verksamhetsplanering är avgörande. Implementeringen av hållbarhetsfrågorna och hållbar styrning ska intensifieras och prioriteras. Chefs- och ledarskapet är oerhört viktigt där utbildning, lärande och stöd för denna personalgrupp blir nödvändiga inslag i utvecklingsarbetet för att nå målen.

Minskad sårbarhet, klimatpåverkan och fossilberoende

Genom att arbeta klimatsmart och öka medvetenheten i beteenden och arbetssätt, minskar klimatrelaterade utsläpp från energianvändning, måltider, resor, transporter, förbrukningsmaterial och andra varor. Det offentliga, där regionens verksamheter ingår, står för cirka 30 procent av en människas klimatavtryck. Därför är det av yttersta vikt att nämnden arbetar aktivt med att minska utsläppen av de klimatfarliga gaserna. Inom dessa områden finns ett arbete som redan är etablerat i den ordinarie verksamheten och fokus blir därför ett fortsatt förbättringsarbete med höjda ambitioner.

Uppdraget

Kultur och ideell sektor

RÖL leder och samordnar länets utvecklingsarbete inom kulturområdet och ska skapa goda förutsättningar för samverkan inom den ideella sektorn. Sedan 2012 har kulturuppdraget utökats genom införandet av kultursamverkansmodellen, där RÖL fått ett utökat mandat från staten kring fördelningen av medel. Till grund för arbetet ligger länets kulturplan som tas fram i bred samverkan med kommuner, kulturinstitutioner, civilsamhälle och kulturskapare.

Inom ideell sektor är den framtagna planen för civilsamhälle och social ekonomi som bildar grund för det fortsatta arbetet. Föreningslivet och social ekonomi spelar en viktig roll för samhällsutvecklingen och är i många fall föredömen, inte minst vad gäller inkluderingsfrågor. En utvecklad relation till civilsamhället är viktig för framgång, bland annat vad gäller arbetet med sociala innovationer. Stödet till studieförbunden och den ideella sektorn är avgörande för att möjliggöra kollektiva och kunskapsbärande arenor med ett brett utbud av aktiviteter.

Lika viktigt är att för utvecklingsarbetet är det internationella nätverkandet och kompetens i förvaltningen att exempelvis söka EU- projektmedel. Denna kompetens behöver förstärkas.

Under 2019 slutfördes arbetet med länets nya kulturplan 2020-2023 genom dialogmöten med länets kommuner, civilsamhälle och professionella kulturliv. Utöver implementeringen av kulturgarantin i samverkan med skolsektorn läggs en ambition att utveckla barn och

ungas tillgång till kultur på fritiden. Arbetet med integrations- och inkluderingsfrågor kommer att fortsätta liksom att utveckla samverkan. Den ekologiska hållbarheten har uppmärksammats särskilt i planen. För att upprätthålla satsningen på kultur i hela länet görs en förstärkning.

Mål för Kultur- och fritidsnämnden

FN:s mål för hållbar utveckling, Agenda 2030, tillsammans med RÖL:s program för hållbar utveckling är en plattform för arbetet i nämnden.

Region Örebro län ska bidra till att länets kulturliv utvecklas på ett hållbart, jämställt och jämlikt vis.

RF:s uppdrag till KFN 2020

- Förvaltningen ska göra en analys av verksamhetens klimatpåverkan inklusive koldioxidutsläpp, samt presentera en åtgärdsplan som visar hur utsläppen minskar på kort och lång sikt.
- Länsteatern ska få full uppräkningsplan för sina lönekostnader
- Utred bidragssystemet i syfte att stärka och gynna kulturföreningar som arbetar aktivt med ekologiska hållbarhetsfrågor i sitt kringarbete
- Nämnden ska ha en ekonomi i balans
- Den nyligen beslutade Kulturplanen ska ligga till grund för politiska överväganden beträffande nya regler för bidrag till föreningar.

KFN:s strategimål för att fullfölja fullmäktiges uppdrag

- Arbetet med en analys och handlingsplan över nämndens klimatpåverkan och minskning inleds
- Nya regler för bidrag till föreningar och organisationer ska tas fram under 2020 där särskilt frågor om ekologisk hållbarhet i föreningsverksamheten ska tas med.
- Statuter ska tas fram som ligger till grund för utdelandet av nämndens kulturpris samt stipendier.

Ekonomi

Då Miljöpartiet valt att kompensera nämnden för ökade personalkostnader i linje med lönekostnadsutvecklingen och gör en riktad satsning på länsteatern med 3 miljoner kronor får nämnden en budgetram på 120 miljoner istället för 114 miljoner i majoritetens förslag.

Detta skapar en grov budget enligt följande

Belopp i mnkr	MP budget 2020	Budget 2019	maj budget 2020
Statsbidrag	42,1	40,6	42,1
Övriga Intäkter	10,7	11,3	10,7
Personalkostnader*1	-14,35	-14,0	-14,5
Lämnade bidrag o övrigt,*2	-156,85	-152	-152,4
Summa kostnad	-172	-166	-166,9
Regionbidrag *3	120	114,1	114,1
Resultat	0	0	0

*1 Miljöpartiet föreslår en löne och prisuppräknning som i princip baseras på SKLs index .

*2 Bidraget till länsteatern justeras upp med 3 miljoner kr och andra bidrag/kostnader justeras upp enligt index.

*3 I enlighet med det förslag till budget som lämnades till Regionstyrelsen och sedan till Fullmäktige hösten 2019.

Särskilda satsningar:

Utökat bidrag till Länsteatern 3,0

0,5 tjänst Internationell samordnare/projektspec 0,6

Utökad satsning "Kultur i hela länet" 0,4

4

Verksamhetsberättelse 2019, kultur- och fritidsnämnden

20RS264

Tjänsteställe, handläggare
Ekonomi, Helena Torége

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 20RS264

Organ
Kultur- och fritidsnämnden

Verksamhetsberättelse 2019, kultur- och fritidsnämnden

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att godkänna verksamhetsberättelse 2019, för kultur- och fritidsnämnden, samt

att överlämna den till regionkansliets ekonomistab för sammanställning av Region Örebro läns årsredovisning 2019

Sammanfattning

Bifogat redovisas förslag till verksamhetsberättelse 2019 för kultur- och fritidsnämnden. Förslaget till verksamhetsberättelse är framtagen av tjänstemannaorganisationen och är en återrapportering för helåret avseende måluppfyllelse utifrån beslutad verksamhetsplan med budget 2019.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Se underlag i verksamhetsberättelsen.

Ekonomiska konsekvenser

Se underlag i verksamhetsberättelsen.

Uppföljning

Se underlag i verksamhetsberättelsen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till kultur- och fritidsnämnden den 6 februari 2020.

Verksamhetsberättelse 2019, kultur- och fritidsnämnden.

Tjänsteställe, handläggare
Ekonomi, Helena Torége

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 20RS264

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef kultur och ideell sektor

Skickas till:
Regionkansliet, ekonomistaben

Verksamhetsberättelse

Kultur- och fritidsnämnd

Helår 2019

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Väsentliga händelser	3
3	Nämndens mål och uppdrag	6
3.1	Sammanfattning uppföljning av mål och uppdrag	7
3.2	Regional utvecklingsstrategi	7
3.3	Regional utvecklingsstrategi	7
3.4	Hållbar utveckling	10
3.5	Regional utveckling	13
3.6	Regional tillväxt	14
3.7	Kultur och fritid	15
3.8	Digitalisering	20
3.9	Attraktiv arbetsgivare	20
3.10	Ekonomi	23
4	Ekonomi	24
4.1	Resultatrapport kultur- och fritidsnämnd	24
4.2	Årets resultat	25
4.3	Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans	27
4.4	Investeringar	27
4.5	Produktions- och nyckeltal	27
5	Personalekonomi	27
5.1	Personalkostnader	27
5.2	Kostnadsanalys	28
5.3	Antal tillsvidareanställda årsarbetare	28
5.4	Sjukfrånvaro	29
6	Framtida utmaningar	29
7	Intern styrning och kontroll	30
7.1	Internkontrollplan	31
7.2	ISK-bedömning	36

1 Inledning

I Örebro län finns både styrkor att bygga vidare på och utmaningar att möta upp. Styrkorna i Örebro län är bland annat det centrala läget i Sverige, Örebro stad som ett starkt och växande centrum, många starka företag, universitetssjukhuset Örebro och växande Örebro universitet. För länets framgång är utvecklingen i alla kommuner, utifrån sina specifika förutsättningar, centralt. Dock är det ömsesidiga beroendet mellan kommunerna starkt och en viktig anledning till samverkan.

I kultur- och fritidsnämnds ansvarsområde ingår Område kultur och ideell sektor. Sakområdet tillhör förvaltningen Regional utveckling och all verksamhet inom förvaltningen tar sitt avstamp i den regionala utvecklingsstrategin (RUS), vilken också genomsyrar övergripande mål, inriktningsmål och indikatorer i kultur- och fritidsnämnds verksamhetsplan 2019. En gemensam utgångspunkt i all verksamhet som bedrivs inom nämndens ansvarsområde är att skapa drivkraft, engagemang och samverkan hos externa aktörer.

Syftet med verksamhetsberättelsen för kultur- och fritidsnämnden är att ge en uppföljning av beslutad verksamhetsplan 2019. Verksamhetsplanen för 2019 utgår från förutsättningar, mål, inriktningar och uppdrag som uttryckts i regionfullmäktiges verksamhetsplan samt nämndens specifika indikatorer.

Verksamhetsberättelsen visar måluppfyllelsen för beslutade mål och uppdrag samt ger en beskrivning av väsentliga händelser och framtida utmaningar.

Verksamhetsberättelsen vänder sig till politiker och tjänstepersoner inom Region Örebro län och till länets invånare.

2 Väsentliga händelser

Projektstöd

Internationellt arbete

Under 2019 har Brexit och, som en följd av det, en försenad process med långtidsbudgeten (MFF) inneburit att flertalet initiativ på EU-nivå fördröjts. Detta har överlag skapat en osäkerhet på flera nivåer och för Region Örebro län har det framförallt skapat frågor och osäkerhet i långsiktighet gällande innehåll och budgeten inom kommande EU-program och fonder. Även sparkrav inom Region Örebro läns organisation har generellt bidragit med neddragningar i det internationella engagemanget i nätverk och projekt. Andra väsentliga händelser är att Region Örebro län tagit över arbetsgivaransvaret för Central Sweden. Region Örebro län har också varit ledande i ett Taskforce-uppdrag inom ramen för AER, vilket resulterat i en position om livsmedel på EU-nivå. Under 2019 har engagemanget för deltagande i EU-projekt ökat.

Region Örebro län har planerat och genomfört arrangemanget av Assembly of European Regions (AER):s Vårkommittémöte i Örebro. Totalt deltog cirka 140 politiker och tjänstemän från över 17 olika länder på konferensen. Temat var regionalt samarbete för att uppfylla EU:s livsmedelsstrategi "Food 2030". Nätverket AER ger Region Örebro län chansen att påverka regionala frågor på EU:s agenda och sprida länets styrkor och kompetenser genom

erfarenhetsutbyten.

Strukturfondsarbete inom Östra Mellansverige

Det upparbetade samarbetet mellan regionalt utvecklingsansvariga i Östra Mellansverige, Tillväxtverket, ESF-rådet, Länsstyrelsen och Strukturfondspartnerskapet har fortsatt under året. Förutom fortsatt mobilisering för nya projekt inom regionalfond respektive socialfond har vi arbetat med att utvärdera nuvarande period, gjort inspel för att påverka kommande period samt överlag förberett oss inför kommande programmering.

Kultur och ideell sektor

En händelse av vikt är att Område kultur och ideell sektor tillhör den från årsskiftet inrättade nämnden kultur- och fritid, vilket möjliggör ett tydligare fokus på områdets frågor.

Viktiga satsningar för att stärka den kulturella infrastrukturen har gjorts av nämnden 2019, förutom den årliga fördelningen av verksamhetsmedel med uppräkningsökning på cirka 1 procent. En särskild satsning har gjorts till Stadra teater för att finansiera en producent helårsvis. Vidare har en särskild satsning gjorts som förstärkning till Örebro länsteaters verksamhet för barn. Länet har stärkt arbetet med kultur och integration genom att ge medel till Länsmusiken för att vara med i projektet Songlines. Nämnden har tillsammans med länets kommuner också valt att satsa medel, för att finansiera en kulturskolesamordnare på halvtid.

En ny regional kulturplan har skapats och beslutats under 2019. 2018 genomfördes en omfattande dialog och under våren 2019 skrevs planen fram i samråd med politik, kommuner, kulturskapare och civilsamhälle. Remisperioden för planen pågick 15 mars - 17 maj, med möjlighet till förlängning till 1 juli. Sammanlagt inkom cirka 40 remissvar, vilket är jämförbart med tidigare år. Ändringar genomfördes särskilt vad gäller förtydliganden och tillägg av olika slag. Under hösten 2019 genomfördes politiska beslut på regional nivå och beslut togs i regionfullmäktige 25 oktober.

Kulturplanen presenterades också för Statens kulturråd och övriga aktuella myndigheter med ansvar för de aktuella kulturslagen. Planen har också presenterats i det forum där förvaltningen möter kommuncheferna och regiondirektören (KC/RD). Planen är framtagen utifrån den regionala utvecklingsstrategin (RUS) och den är inriktad mot att stärka den kulturella infrastrukturen i länet. Det är ett särskilt fokus på solidariskt fördelad kultur samt kultur och hälsa. Under våren 2019 genomfördes en inledande konferens för den nya kulturplanen med fokus på att nå ny publik - hinder och möjligheter. På konferensen presenterades bland annat resultatet av fokusgrupper med personer ointresserade av länets regionala kultur.

KulturKraft - för varenda unge (före detta Kulturgarantin) är färdigt att implementeras på kommunal nivå. Arbetet har genomförts av ett intensivt dialog- och analysarbete. Sju kommuner har skrivit på avtal och några har visat intresse av att skriva avtal under 2020.

Integrationsprojektet, "Alla barns rätt till kultur", har under tre år finansierats och gett stöd till närmare 700 kulturaktivitetstillfällen. Dessa aktiviteter har varit på platser med hög andel nyanlända och behov av kulturaktiviteter för barn/unga på fritiden. Framgångsfaktorer i projektet har varit flerspråkiga och mångkulturella värddar samt återkommande lärokonferenser. Ett nätverk för aktörer som arbetar för barn, kultur och integration har skapats. Nätverket samlar

civilsamhälle, kulturskapare och kommunala verksamheter från stad, landsbygd och förort och kommer att fortsätta efter projektslut. Professionella nyanlända kulturskapare har inom projektet sammanförts med motsvarande kollegor i länet, även det kommer att fortsätta efter projektslut. En inspirationskrift för dem som vill arbeta med kultur och integration har tagits fram. En slutrapport kommer att finnas klar i januari 2020.

Under våren 2019 beslutade kultur- och fritidsnämnden medel till ”Scenkonst utanför tätort”. Det är en riktad satsning med syfte att öka professionell scenkonst på mindre orter samt att få landsbygdens lokaler att bli aktiva kulturella mötesplatser. Under hösten genomfördes flertal inplanerade arrangemang hos bygdegårdar, folkets hus och samlingslokaler på olika platser i Örebro län.

Bortom de blå bergen är ett treårigt utvecklingsprojekt med syfte att skapa nya och långsiktiga strukturer för konstpedagogisk verksamhet i hela Örebro län. Konstfrämjandet Bergslagen har uppdraget att projektleda ett deltagarbaserat konstnärligt arbete med utgångspunkt i kommunerna Kumla, Lindesberg och Degerfors. Under 2019 slutfördes projektår 2, som fokuserade på naturreservatet Gränseskogen, i Storå-Lindesbergs kommun. Arbetet fördjupade sig i platsens kultur- och naturhistoria och tittade de förutsättningar som format platsen. Arbetet i Lindesberg skedde i samarbete med årskurs 7 på Storåskolan. Med skogsreservatet som utgångspunkt arbetade konstnären Hanna Wildow med elever i framförallt workshopform, arbetet presenterades till sist i en utställning i Stripa Gallerirum. Utöver detta producerades även filmen ”Skogen behöver, jag”.

Parallellt med arbetet i Lindesberg påbörjades förankrande arbete inför projektår 3. Det tredje projektåret tar plats i Degerfors kommun med utgångspunkt i Sveafallens naturreservat. Platsen och dess förutsättningar är utgångspunkten för arbetet. I Degerfors kommer konstnärerna att arbeta med alla barn i årskurs 3 samt barnen i särskolan, sammanlagt 100 barn i fem skolor.

Med Område kultur och ideell sektor som bas, samordnas Partnerskapet för sociala innovationer. Syftet med Partnerskapet är att stötta framväxten av idéer som kan utvecklas till sociala innovationer, det vill säga nya lösningar på samhällsutmaningar. Partnerskapet består av 40 organisationer från hela länet, både offentlig verksamhet, civilsamhället och den sociala ekonomin.

Inom Partnerskapet för sociala innovationer har ett antal olika aktiviteter genomförts. En aktivitet har varit rådgivning och metodstöd för framväxt av nya idéer med fokus på civilsamhälle och social ekonomi. Regelbundet har också seminarier på aktuella teman genomförts. En stor del har handlat om projektsamverkan kring nationella och europeiska utlysningar. En särskild aktivitet inom Partnerskapet har under året varit ett deltagande i EU-kommissionens satsning Social Economy Regions 2019. Vid aktiviteten deltog representanter för EU-kommissionen för att diskutera det internationella självvärderingsverktyget Better Entrepreneurship Tool.

Region Örebro län arbetar för att stötta framväxten av socialt företagande och en social ekonomi. Under det gångna året har det varit fokus på socialt företagande i vid mening. Detta är i enlighet med regeringens strategi för socialt företagande och social innovation. Den regionala handlingsplanen för civilsamhälle och social ekonomi har fått stor spridning regionalt, nationellt och internationellt. Handlingsplanen med dess aktivitetslista kompletterar RUS och anger

konkreta aktiviteter som ska genomföras under perioden 2018-2021. Ytterligare viktiga resultat under 2019 är samordning av de befintliga sociala företagen, samt att en upphandling gentemot arbetsintegrerande sociala företag har genomförts. Fler upphandlingar där Region Örebro län tar sociala hänsyn är på gång.

I projektet Socialt företagande i Örebro län genomför Region Örebro län tillsammans med Coompanion länets första regionala enkät med syfte att kartlägga sociala företag i civilsamhället. I projektet används också metoder för att värdera och beräkna de sociala företagens samhällsnytta. I projektet genomförs också samordningsträffar för att öka samverkan mellan länets sociala företag och privata företag och offentlig verksamhet. En stor del av dessa träffar ägnas åt upphandling. Projektet har startats upp under 2019 och kommer att fortgå under 2020.

Region Örebro län har under 2019 deltagit i projektet RaiSE (Interreg Europe). Projektet leds av Katalonien (Spanien). Tillsammans med Emilia-Romagna (Italien), Irland, Skottland, Ungern och Österrike ingår Region Örebro län för att stärka de sociala företagens konkurrenskraft genom utvecklade regionala policys. Programkontoret för Interreg Europe har uppmärksammat Region Örebro län som ett framgångsexempel och har producerat en särskild film om regionorganisationens arbete att stötta socialt företagande.

Region Örebro län har under 2019 arbetat i projektet Finansieringslösningar för civilsamhälle och samhällsutmaningar. Syftet har varit att kartlägga och analysera de sociala företagens behov och intresse av lån och andra finansieringslösningar. Ett arbetsmaterial har producerats under året och projektet pågår till och med halvårsskiftet 2020.

Verksamheten inom social ekonomi har ytterligare stärkt regionorganisationens deltagande i det internationella samarbetet och är en efterfrågad projektpartner inom EU. En av medarbetare inom kultur och ideell sektor är nu med i en av EU-kommissionens expertgrupper.

I februari startade projektet Socialt företagande i Örebro läns som Kultur och ideell sektor driver tillsammans med Coompanion med finansiering från Tillväxtverket. Inom ramen för projektet genomförs en kartläggning av sociala företag i länet, metoder/modeller testas för att värdera samhällsnytta samt samordningsaktiviteter för sociala företag. Projektet pågår fram till hösten 2020.

3 Nämndens mål och uppdrag

Symbolförklaringar

Färgindikatorer, måluppfyllelse och genomförande av uppdrag, helår

= uppnått eller överträffat målnivån

= mindre, acceptabel avvikelse från målnivån

= större negativ avvikelse från målnivån

Förändringspilar, utveckling under året, resultat helår jämfört med föregående år alternativt årets början

= resultatet har förbättrats

 = resultatet är oförändrat

 = resultatet har försämrats

Indikatorer, status för perioden vid helår

 = helt

 = delvis

 = inte alls

 = värde saknas för perioden

3.1 Sammanfattning uppföljning av mål och uppdrag

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
	grön	gul	röd
Mål från regionfullmäktige	8		
Uppdrag från regionfullmäktige	12		
Mål från nämnden	1		
Uppdrag från nämnden	3		

3.2 Regional utvecklingsstrategi

Övergripande mål:

Region Örebro län bidrar till och skapar förutsättningar för stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet i Örebro län.

Inriktningsmål:

3.3 Regional utvecklingsstrategi

Övergripande mål:

Region Örebro län bidrar till och skapar förutsättningar för stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet i Örebro län.

Inriktningsmål:

Nr 1. Region Örebro län har ett regionalt ledarskap som skapar tillit, förtroende och ett gemensamt lärande hos länets aktörer.

Kommentar

Ett antal aktiviteter har genomförts av Region Örebro län i syfte att stärka det regionala

ledarskapet:

- Två konferenser med fokus att skapa gemensamt lärande hos länets aktörer med syfte att stärka genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Den ena var RUS-forum under våren på temat, Nutid och framtid i Örebro län. Den andra var Lokadagarna i augusti på temat förändringsledarskap och tillitsbaserad styrning.
- Fyra fredagsakademier har genomförts under året:
 - Hur tacklar vi klimatutmaningen med Mattias Goldmann.
 - Bottom-up - Skolutveckling som håller över tid. Om projektet #jagmed, med Sofia Nyström och Sofia Nordmark.
 - Hygga - Den agila tandläkarkliniken med Heikki Pilvinen.
 - Inkludering kräver eftertanke med Eva Nordström.
- I september skickades en enkät till representanterna i partnerskapet för regional utvecklingen. Syftet var att få en baslinemätning för att mäta och följa upp förtroendet för Region Örebro län som regionalt utvecklingsansvarig.
- Den 28 november genomfördes en halvdags konferens där flera av länets aktörer delade med sig av erfarenheter i arbetet med de globala målen (Agenda 2030). Region Örebro län var arrangör tillsammans med Örebro kommun, Laxå kommun och Länsstyrelsen Örebro län.
- Under året genomfördes två möten med partnerskapet för regional utveckling samt ett möte med regionala samverkansrådet. Bl.a. rapporterades uppföljningen av RUS och resultaten av ovan beskrivna enkät. En diskussion fördes om ny analys- och uppföljningsplan för genomförandet av RUS.
- Under hösten genomfördes en dialogturné till samtliga organisationer i partnerskapet för Regional utveckling. Fokus under dialogerna var RUS-genomförandet och hur samverkan fungerar.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andel organisationer inom partnerskapet för regional utveckling, som har mål och prioriteringar som kopplar till RUS, i sin verksamhetsplan ska öka. <i>Kommentar</i> Detta är första mätningen och kommer att användas för att bedöma utvecklingen till uppföljning 2021. 53 procent av organisationerna i partnerskapet uppger att de till viss del har skrivningar hämtade från RUS i sina verksamhetsplaner. Detta innebär att totalt är det 73 procent (11 av 15 organisationer) som använder formuleringar från RUS i någon omfattning i verksamhetsplaner.	20%	■ —
Andel organisationer inom partnerskapet för regional utveckling, som har högt förtroende för Region Örebro län i rollen som regionalt utvecklingsansvarig ska öka. <i>Kommentar</i> Detta är första mätningen och kommer att användas för att bedöma utvecklingen till uppföljning 2021. 31 procent av organisationerna i partnerskapet uppger att samordningen fungerat hyfsat och är neutrala	56%	■ —

Indikatorer	Utfall	Målvärde
i sin uppfattning.		
Andel organisationer som använder statistik och underlag kopplat till RUS, för uppföljning och/eller nya beslut ska öka.	47%	— —
<i>Kommentar</i>		
<p>Detta är första mätningen och kommer att användas för att bedöma utvecklingen till uppföljning 2021. Utöver de 47 procent som anger att de använder RUS-underlag, så anger ytterligare 33 procent av organisationerna i partnerskapet uppger att de till viss del använder RUS-underlag för beslut. Detta innebär att totalt är det 80 procent (12 av 15 organisationer) som använder RUS-underlag i någon omfattning.</p>		

Inriktningsmål:

Nr 2. Handlingsplaner och understrategier kopplade till RUS integrerar viktiga perspektiv som jämställdhet, barn och unga, internationellt samarbete samt integration.

Kommentar

Arbetet med att integrera perspektiven pågår inom Regional utveckling. Främst genom JÄST-gruppens arbete som bland annat syftar till att stödja utvecklingsledare att jämställdhetsintegrera handlingsplaner.

Under året har två handlingsplaner tagits fram som kopplar till RUS:

- Handlingsplan för god, jämlik och jämställd hälsa i Örebro län, som integrerar jämställdhet, barn och unga samt integration.
- Handlingsplan för sammanhållna vård och omsorg, som integrerar jämställdhet samt barn och unga

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andel handlingsplaner och understrategier kopplade till RUS som är jämställdhetsintegrerade ska öka.	58%	— —
<i>Kommentar</i>		
<p>Detta är första mättillfället. Bedömning av måluppfyllelse är inte möjlig. Av de tolv handlingsplaner som är kopplade till RUS så är sju (58 %) jämställdhetsintegrerade.</p>		
Andel handlingsplaner och understrategier kopplade till RUS som har integrerat perspektiven barn och unga, internationellt samarbete samt integration, där det är relevant, ska öka.	67%	— —
<i>Kommentar</i>		
<p>Detta är första mättillfället. Bedömning av måluppfyllelse är inte möjlig. Av samtliga 12 handlingsplaner har 8 (67 %) integrerat minst ett av perspektiven. Av dessa 8 handlingsplaner har 7 stycken integrerat minst två av perspektiven. Två av handlingsplanerna har integrerat samtliga perspektiv. 50 % har integrerat barn och unga, 33 % har integrerat internationellt samarbete och 50 % har integrerat integration.</p>		

Indikatorer	Utfall	Målvärde

Uppdrag 1. Att ta fram och genomföra aktiviteter för att bidra till att nå den regionala utvecklingsstrategins målsättningar.

Kommentar

Projektet analys- och uppföljningsplan kopplat till genomförandet av RUS har slutförts under 2019. Arbetet genererade ett förslag på nytt arbetssätt som ska testas under 2020. Bland annat kompletteras indikatorerna i uppföljningen med kvalitativ information från handlingsplaner och projekt, som nu samlas i Stratsys i en ny RUS-modul. Syftet är ett ökat lärande, ökad helhetsyn för att identifiera samhällsutmaningar och skapa underlag för beslut och prioriteringar.

Under hösten 2019 har en behovsinventering genomförts med finansiering från Tillväxtverket. Syftet med inventeringen var att identifiera insatsområden för att stärka arbetet med hållbar utveckling i det regionala tillväxtarbetet. Insatsområden som identifierades handlar om att förändra arbetssätt som stärker hållbar utveckling och därmed möjliggör genomförandet av RUS.

Uppdrag 2. Att samordna insatser för genomförande av den regionala utvecklingsstrategin i samverkan med länets kommuner och övriga berörda aktörer.

Kommentar

Under året har två möten genomförts med partnerskapet för regional utveckling.

En dialogturné har genomförts med organisationerna i partnerskapet, där har diskussioner förts bland annat om samordning av insatser och samverkan mellan aktörer. En analys av dialogturnén pågår som kommer att ligga till grund för förslag på förändringar i genomförandet.

Lokadagarna 2019 genomfördes med cirka 100 deltagare. Temat för konferensen var hur tillitsbaserad styrning och förändringsledarskap kan stärka RUS-genomförandet. RUS-teamet planerade programmet för Lokadagarna tillsammans med beredningen för KC/RD samt förankrade programmet med KC/RD.

3.4 Hållbar utveckling

Övergripande mål:

Region Örebro län är en ansvarsfull aktör med höga ambitioner inom hållbarhetsområdet. Hållbar utveckling för regionorganisationen är att skapa välfärd och livskvalitet när verksamheten bedrivs samtidigt som kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov säkerställs.

Inriktningsmål:

Nr 3. Hållbarhet är integrerad i ordinarie verksamhet och mognadsgraden i hållbarhetsfrågor ökar.

Kommentar

Arbetet fortgår med att integrera hållbarhetsfrågorna i ordinarie verksamhet inom förvaltningen Regional utveckling. En central del i arbetet är att beakta de tre aspekterna av hållbarhet som anges i de övergripande målen för RUS, ekonomisk, social och ekologisk. Dessa tas om hand vid upprättande av handlingsplaner som är kopplade till RUS genomförandet. Under hösten har förvaltningen arbetat med en behovs inventering inom ramen för hållbar regional tillväxt. Under 2020 kommer förvaltningen svara på en utlysning som Tillväxtverket har för att kunna arbeta med detta under kommande år.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Uppföljning och utveckling av aktivitetsplaner enligt program för hållbar utveckling och utifrån genomförd hållbarhetsredovisning 2018 <i>Kommentar</i> Regional utveckling har arbetat i enlighet med de aktiviteter som funnits i aktivitetsplanen. Uppföljning redovisas separat vid återrapportering av Region Örebro läns hållbarhetsprogram.		— —

Uppdrag 3. Att fortsätta arbetet med jämställdhetsanalys, samt utifrån dessa och tidigare analyser genomföra åtgärder.

Kommentar

Jämställdhet lyfts fram som ett av sex områden som ska genomsyra all kulturverksamhet. Det ska ske dels genom att kulturaktörer som får regionala verksamhetsmedel ska ha en handlingsplan för jämställdhet som årligen kommer att följas upp. Dels genom att Område kultur och ideell sektor har i uppdrag att stärka lärandet inom jämställdhet där även HBTQ ingår.

Uppdrag 4. Att fortsätta arbetet med att HBTQ-diplomera verksamheter.

Kommentar

Område kultur och ideell sektor har tillsammans med Område välfärd och folkhälsa under sen höst påbörjat arbetet med att HBTQ diplomeras. Under våren 2020 genomförs en hemuppgift som utgår från diskrimineringsgrunderna. Resultatet redovisas den 24 mars 2020 och avslutas med att deltagarna och verksamheterna HBTQ- diplomeras med diplom. HBTQ- diplomeringen genomförs av RFSL Örebro.

Uppdrag 6. Att fortsätta arbetet med att analysera barnrättsperspektivet, samt att utifrån dessa och tidigare analyser genomföra åtgärder.

Kommentar

Barnrättskonventionen blir den 1 januari 2020 lagstadgad och det är angeläget att i högre grad implementera barnrättsfrågor i förvaltningens arbete. En samordnande funktion har etablerats inom förvaltningen med syftet att, dels skapa bättre kraft i det interna arbetet, dels för att få en tydligare anknytning till de funktioner som arbetar med frågan inom regionkansliet.

Samordnarens uppgift är att i samverkan med förvaltningens områden arbeta med tydligare implementering av barnrättsfrågorna. Regeringen har beslutat om ett kunskapslyft kopplat till barnrättsfrågor.

Under 2019 genomfördes fyra utbildningar å fyra tillfällen om FN:s konvention om barnets rättigheter för chefer och politiker inom organisationen Region Örebro län. Utbildningarna har genomförts tillsammans med Region Örebro läns barnrättsstrateg, regionkansliet, staben för hållbar utveckling, samordnare för barnrätts- och HBTQ frågor på Regional utveckling, Elizabeth Englundh, sakkunnig i barnrättsfrågor på SKL, samt Monica Gustafsson Wallin, föreläsare och strateg barnets rättigheter.

Utbildningen riktade sig till chefer och politiker inom Region Örebro län, med syfte att höja kompetensnivån inom barnrättsfrågorna.

Under våren och hösten 2019 påbörjades ett implementeringsarbete för folkbiblioteken i region Örebro län. I maj och september genomfördes två utbildningsdagar om FN:s konvention om barnets rättigheter för samtliga folkbibliotekschefer i Region Örebro län. Under hösten har samordnaren för barnrätts- och HBTQ frågor handlett bibliotekscheferna i fortsatt implementeringsarbete. Våren 2020 kommer fortbildningsinsatser om barnrättskonventionen att göras för bibliotekspersonal och barnrättsombud på länets folkbibliotek.

Uppdrag 7. Att följa upp och minska förbrukningen av produkter med hög klimatpåverkan, alternativt ersätta med mindre klimatpåverkande alternativ.

Kommentar

Inom förvaltning Regional utveckling har uppföljning skett och målet är uppnått. Alla produkter som identifierats ha hög klimatpåverkan är borttagna. Detta gäller kemikalier som tidigare använts i verksamheten på Kävesta folkhögskola.

Uppdrag 9. Att höja ambitionerna kring Region Örebro läns resor och transporter, bland annat genom att vidareutveckla och implementera resehierarkin.

Kommentar

Inom förvaltningen regional utveckling har personalen på arbetsplatsträffar och liknande möten, fått information om resehierarkin och hur respektive verksamhets resmönster ser ut via den reserådgivning som genomförts. Ny utrustning har installerats i sammanträdesrummen på Eklunda 1 för att verksamheten inom förvaltning regional utveckling ska kunna genomföra fler resfria möten. Under hösten har även extra utbildningsinsatser gjorts i hur utrustningen ska användas.

3.5 Regional utveckling

Övergripande mål:

Region Örebro län bidrar till och skapar förutsättningar för stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet i Örebro län.

Mål:

Region Örebro län ökar sin förståelse för och påverkar EU:s politiska agenda till Örebroregionens fördel.

Kommentar

Utvecklingsledare för internationella frågor, förvaltningens sakområden och Central Sweden arbetar tillsammans för den internationella dimensionen i det regionala tillväxtarbetet. Särskilt fokus har områdena Energi och hållbarhet, Forskning och innovation, Transport och infrastruktur samt Sammanhållningspolitik. Utvecklingsledare för internationella frågor har koordinerat flera svar på olika EU-samråd såsom exempelvis transportpolitik, jämställdhet, livsmedel, digitalisering och kommande sammanhållningspolitik. Region Örebro län är också aktiva i de internationella nätverken AER, REVES och CPMR. Arbeta med att stötta framväxten av nya internationella projekt pågår löpande. Region Örebro län deltar i ett nyligen beviljat Horisontprojekt som leds av ett Österrikiskt forskningsinstitut. Utvecklingsledare för internationella frågor har löpande haft informationspunkten ”Aktuellt i Bryssel” på nämnderna för regional tillväxt, samhällsbyggnad samt kultur och fritid.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Antal remissvar, konsultationer och andra insatser som regionen spelat in för att påverka EU:s politiska agenda till Örebroregionens fördel. <i>Kommentar</i> 10 st (jfr 7 st 2018)	—	—
Antal informationstillfällen till de politiska församlingarna och till tjänstemännen i Region Örebro län <i>Kommentar</i> 37 st (jfr 13 st 2018)	—	—
Antal initiativ/samarbeten sprungna ur internationella plattformar och nätverk <i>Kommentar</i> 8 stycken (indikatorn är ny 2019)	—	—

3.6 Regional tillväxt

Övergripande mål:

Region Örebro län bidrar till och skapar förutsättningar för stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet i Örebro län

Inriktningsmål:

Nr 24. Region Örebro län ska verka för att öka tillgängligheten och utbudet av kultur, upplevelser och evenemang. Region Örebro län ska skapa förutsättningar för ökad exportmognad för små- och medelstora företag inom besöksnäringen. Länets attraktionskraft ska stärkas genom ökad samordning och paketering av besöksmål och besöksattraktioner.

Kommentar

Målet delas mellan två områden, kultur och ideell sektor samt näringslivsutveckling. För kulturens del går det ännu inte att se några reella effekter. Dock har den nya kulturplanen en stark inriktning mot ett breddat deltagande inom kultursektorn och en tydligare samverkan mellan kultur och näringsliv har påbörjats och kommer att utvecklas under 2020. Ett antal aktiviteter har pågått under 2019 i syfte att skapa förutsättningar för länets besöksnäring och att öka attraktionskraften.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Ökat och breddat utbud av evenemang och aktiviteter. <i>Kommentar</i> Kultur och ideell sektor <ul style="list-style-type: none"> För kulturens del går det ännu inte att se några reella effekter. Dock har den nya kulturplanen en stark inriktning mot ett breddat deltagande inom kultursektorn och en tydligare samverkan mellan kultur och näringsliv har påbörjats och kommer att utvecklas under 2020. Näringslivsutveckling <ul style="list-style-type: none"> En projektansökan Växtkraft ÖRTA har under våren 2019 skrivits och beviljats för att utveckla en samverkansplattform tillsammans med kommunerna, stödfrämjande systemet och företagen. På uppdrag av KC/RD har en utvärdering av samarbetet mellan kommunerna, destinationerna och Region Örebro län kring besöksnärlingsfrågor genomförts under hösten 2019. Uppdraget innebar även att förslag på hur framtida samverkan, roll och resursfördelning skulle tas fram. Det internationella arbetet har skett i partnerskapet genom Visit Sweden där Område näringslivsutveckling arbetar med utvalda marknader inom de internationella researrangörsleden. Arbetet innebär bland annat en matchning mellan internationella researrangörer och länets besöksnärlingsföretag. Det internationella arbetet bidrar till ökad paketering av besöksattraktioner och besöksmål i länet. Antalet vandrare på Bergslagsleden har under 2019 slagit rekord över, 50 000 har vandrat på leden. Under hösten har ett arbete med att tillgänglighetsanpassa en del av leden startat. Regional tillväxtnämnd har beviljat ett fortsättningsprojekt för Bergslagen Cycling. Projekt ska säkerställa den långsiktiga utvecklingen av leden framförallt genom samarbete med berörda kommuner. 		— —

3.7 Kultur och fritid

Övergripande mål:

Region Örebro län bidrar till och skapar förutsättningar för stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet i Örebro län.

Inriktningsmål:

Nr 25. Kulturfrågor, civilsamhället och den sociala ekonomin ska bidra till ett jämställt och jämlikt samhälle samt meningsskapande byggt på demokratiska värderingar.

Kommentar

Region Örebro län leder och samordnar länets utvecklingsarbete inom kulturområdet och ska skapa goda förutsättningar för samverkan inom och tillsammans med den ideella sektorn och andra aktörer. Till grund för arbetet ligger länets kulturplan som tas fram i samverkan med

kommuner, kulturinstitutioner, civilsamhälle och kulturskapare. Under perioden 2016-2019 bildar länets andra fyraåriga kulturplan grunden för utvecklingsarbete och prioriteringar. Inom ideell sektor kommer den beslutade planen för civilsamhälle och social ekonomi bilda grund för det fortsatta arbetet.

Kultursektorn och civilsamhället har avgörande betydelse för viktiga samhällsfrågor som rör demokrati och inkludering. Att få ta del av kulturella upplevelser och själv få uttrycka sig konstnärligt är grundläggande mänskliga behov och rättigheter. Kultur med en fri ställning är en viktig grundsten i en demokratisk samhällsutveckling. Kultur ger människan möjligheter att utvecklas och gå utanför begränsande ramar. Som den viktiga byggsten kulturen är i människans liv främjar den hälsa och lärande.

Inom både lärande och läkande processer har kulturen potential som idag inte nyttjas fullt ut. Ett starkt kulturliv och ett starkt civilsamhälle har stor betydelse för platsers attraktivitet och tillväxt. Kulturinstitutionernas roll att förmedla kulturarv och reflektera över samhälls- och framtidsfrågor är också centrala faktorer för länets utveckling. Amatörkulturen spelar också en stor roll genom att ge möjlighet till eget skapande. Spets är en förutsättning för bredd på samma sätt som bredd är en förutsättning för spets. Barn och unga är ett självklart fokus för offentligt finansierad kultur i hela länet. Genom att tidigt komma i kontakt med och uppleva olika kulturella uttryck ges möjlighet till kulturintresse, skapande och kreativitet. Förskolan och skolan är viktiga arenor för att ge alla barn och unga möjlighet till eget skapande och att tidigt möta professionella kulturupplevelser.

Föreningslivet och social ekonomi spelar en viktig roll för samhällsutvecklingen och är i många fall föredömen, inte minst vad gäller inkluderingsfrågor. En utvecklad relation till civilsamhället är viktig för framgång, bland annat vad gäller arbetet med sociala innovationer. Stödet till studieförbunden och den ideella sektorn är avgörande för att möjliggöra kollektiva och kunskapsbärande arenor med ett brett utbud av aktiviteter.

För perioden 2016-2019 har länets kulturplan som övergripande målsättning att prioritera arbetet med kultur för alla, med ett särskilt fokus på barn och unga i hela länet. Samverkan över gränser är ett viktigt medel för att nå utvecklingsmålen. Under 2019 har länets nya kulturplan 2020-2023 antagits, vilket föregåtts av en intensiv dialogprocess med berörda aktörer.

Inom området civilsamhälle och social ekonomi är målsättningen att vidareutveckla det förvaltningsövergripande samarbetet kring frågorna. Viktigt är också att i samverkan med parter från olika samhällssektorer bidra till ett ökat inflytande och deltagande av civilsamhället och social ekonomi i det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet. För detta krävs en utökad kunskapsbas för att kunna utveckla ett strategiskt och metodiskt arbete. Arbetet med den sociala ekonomin och sociala innovationer sker även på EU-nivå, exempelvis genom Region Örebro läns aktiva engagemang inom det europeiska nätverket REVES, genom deltagande i den nystartade tematiska plattformen inom smart specialisering på temat social ekonomi samt som en av utförarna inom det interregionala EU-projektet RAISE.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Mellanmännisklig tillit, andel barn i årskurs nio samt antal vuxna som litat på andra människor ska öka.		— —

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Kommentar		
Indikatorn kräver ett längre tidsperspektiv för bedömning		
Valdeltagande, andel som röstar i riksdags- och kommunalval ska öka jämfört med valet år 2014.	—	—
Kommentar		
Indikatorn kräver ett längre tidsperspektiv för bedömning utifrån att valdeltagande kan endast mätas vid valår.		
Ökat antal barnkulturplaner i kommunerna.	—	—
Kommentar		
Överenskommelser har upprättats med ett flertal kommuner gällande KulturKraft . Som resulterar i att barnkulturplanertas fram i respektive kommun. I nuläget finns 7 färdigställande barnkulturplaner .		
Andel barn som får del av finansiering inom kultur och ideell sektor ska öka.	—	—
Kommentar		
<p>Kan vi konstatera att samtliga kulturaktörer som fick regionala verksamhetsmedel (samverkansmodellen eller regionala medel) hade barn som publik eller arbetade främjande för barn 2018. Tillsammans nådde de cirka 61 000 barn (ej unika). Det var 22% av den totala publiken. 2017 nådde verksamheterna drygt 79 000 barn och 27% av den totala publiken. 2017 var dock en topp tydligt kopplad till Örebro läns museums och Örebro länsteaters verksamheter det aktuella året. 2014-2016 var antalet barn cirka 45 000 per år. Andelen barn i publiken varierar mellan olika verksamheter, exempelvis hade Teater Martin Mutter 86 procent barn i publiken 2018. (I beräkningarna ingår inte Frövifors pappersbruksmuseum eller Loka Brunns kurortsmuseum.)Samtliga kulturaktörer som fick regionala verksamhetsmedel (samverkansmodellen eller regionala medel) hade barn som publik eller arbetade främjande för barn 2018. Tillsammans nådde de cirka 61 000 barn (ej unika). Det var 22% av den totala publiken. 2017 nådde verksamheterna drygt 79 000 barn och 27% av den totala publiken. 2017 var dock en topp tydligt kopplad till Örebro läns museums och Örebro länsteaters verksamheter det aktuella året. 2014-2016 var antalet barn cirka 45 000 per år. Andelen barn i publiken varierar mellan olika verksamheter, exempelvis hade Teater Martin Mutter 86 procent barn i publiken 2018. (I beräkningarna ingår inte Frövifors pappersbruksmuseum eller Loka Brunns kurortsmuseum.</p> <p>Statistiken ovan bygger på den nationella kulturdatan och de indikatorer som har tagits fram på nationell nivå för att mäta andelen barn som får del av den regionala kulturen. Siffror för 2019 finns först hösten 2020. Budgeten 2019 inrymmer också mindre mer specifika satsningar på kultur för barn och unga, där KulturKraft till exempel är en del. Där finns dock inte jämförande statistik. Ytterligare en satsning 2019 var integrationsprojektet Alla barns rätt till kultur. Under året fick cirka 6 000 barn del av kultur på fritiden genom projektet. Indikator Att mer än hälften av länets kommuner går med i projektet ”Alla barns rätt till professionell kultur i skola/förskola” under 2019. Projektet, nu under namnet KulturKraft, har redan lett till avtal med sju kommuner och minst två kommuner är på gång under nästa år. Intresset från flertalet kommuner ger en positiv prognos att målet kommer att uppfyllas.</p>		
Att mer än hälften av länets kommuner går med i projektet ”Alla barns rätt till professionell kultur i skola/förskola” under 2019	—	—
Kommentar		
Projektet, nu under namnet KulturKraft, har redan lett till avtal med sju kommuner och minst två kommuner är på gång under nästa år. Intresset från flertalet kommuner ger en positiv prognos att målet kommer att uppfyllas.		
Öka antalet kulturproducenter och främjare som arbetar för ökad etnisk mångfald i kulturlivet.	—	—
Kommentar		
Integrationsprojektet "Alla barns rätt till kultur" har under tre år finansierat och gett stöd till över 600		

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>kulturaktivitetstillfällen på platser med hög andel nyanlända och behov av kulturaktiviteter för barn/unga på fritiden. Genom projektet har ett nätverk med kulturaktörer som arbetar med kultur och integration skapats. Nätverket samlar civilsamhälle, kulturskapare och kommunala verksamheter från stad, landsbygd och förort och kommer att fortsätta efter projektslut. Ett arbete för att sammanföra nyanlända professionella kulturaktörer med motsvarande professionella kulturaktörer i länet har genomförts med sammanlagt 41 deltagare i länet. I arbetet har bland annat länets regionala främjandeverksamhet haft en viktig roll. En inspirationsskrift har skapats för att inspirera föreningslivet och andra aktörer till fortsatt arbete med kultur och etniskt mångfald i kulturlivet. Aktörer som får regionala verksamhetsmedel kommer utifrån den nya kulturplanen att skapa handlingsplan för arbetet med ökad etnisk mångfald i kulturlivet som årligen kommer att följas upp</p>		
<p>Upprätta en handlingsplan för fördjupad samverkan med hälso- och sjukvårdsområdet.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Förutsättningarna för en handlingsplan har ökat genom ett fördjupat nätverksarbete, och de plattformar som finns för att utveckla det hälsofrämjande arbetet inom vården. Inom psykiatrin finns sedan tidigare dans som ett behandlingsalternativ. Inom Region Örebro län pågår även hälsofrämjande arbete inom hälso- och sjukvården, med fokus på levnadsvanor. Kultur och hälsa är ett av två prioriterade områden i den kulturplan som är under framtagande. Det finns i Region Örebro län förutsättningar och möjligheter att arbeta vidare med såväl området kultur och hälsa som det hälsofrämjande arbetet</p>	—	—
<p>Utökad samverkan internt och externt inom folkhälsoområdet.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Genom förstärkt kontakt med Område välfärd och folkhälsa öppnas det upp nya kanaler för förstärkt samverkan inom folkhälsoområdet. Internt pågår diskussioner kring på vilket sätt evidensbaserade insatser inom kultur kan ge likvärdiga möjligheter för samtliga kommuner i regionen att få ta del av. Presentation av Kultur som förebyggande, rehabiliterande insatser och implementering av densamma har skett i ett antal nätverk inom Sociala välfärds och folkhälsoområdet.</p> <p>Samverkan har också förstärkts genom att folkhälsoområdet inom regional utveckling och inom staben finns representerat i det interna nätverket för kultur och hälsa som kultur och ideell sektor driver. Kontaktpersoner har utsetts av några kommuner för kultur inom äldreomsorgen</p>	—	—
<p>Antal möten som syftar till att stärka och fördjupa samarbetet externt och internt inom området social ekonomi.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Fortsatt förvaltningsövergripande arbetsgrupp med flertalet områden representerade. 6 sådana möten har genomförts. Regionala nätverk kopplade till projekt. Förstärkt nätverk för partnerskap för sociala innovationer, med nya medlemmar. I dagsläget ingår cirka 40 parter. EU-nätverk, varav Commission Expert Group on the Social business initiative (GECES) inom kommissionen nu fått en av våra medarbetare till expertgruppen.</p>	—	—

Uppdrag 40. Att utveckla arbetet med tillgång till kultur i hela länet, varvid barnens rätt till kultur ska beaktas särskilt.

Kommentar

Den förstärkta budgeten från regionfullmäktige har använts för prioriteringar i linje med uppdraget. Följande verksamheter har fått ta del av satsningen:

- Stadra Teater, för producent, för bättre kontinuitet och för att kunna turnera i länet. Till en etablerad verksamhet som vill utvecklas och även i högre grad nå barn och unga.
- Imagine/Songlines, ett musikevenemang för unga med spridning i många län, med särskilt fokus på nyanlända. I Örebro län har Länsmusiken ställt upp som huvudman, de fick medel för detta förra året och har uppnått goda resultat.
- Arrangörskapsutveckling i samverkan Riksteatern/Länsteatern och bygdegårdar runt om i länet, möjliggör att ensembler kan komma ut. Syftet är specifikt att nå mindre orter och alternativa spelplatser genom subvention av föreställningar.

Under 2019 har satsningen Scenkonst utanför tätort haft syftet att stärka arrangörsnätverk samt öka tillgång av professionell scenkonst och kulturella mötesplatser på landsbygden. Resultatet är hittills positivt. Nätverket av ideella arrangörer i form av till exempel bygdegårdsföreningar, byalag, folketshusföreningar, teaterföreningar, antal arrangerade föreställningar och publik har ökat. Utbudet som erbjudits nätverket har varit blandat, men professionella aktörer från länet har prioriterats. Utifrån den respons nätverket har gett är nätverksmötena med varandra för erfarenhetsutbyte och fördjupad kännedom om professionell scenkonst, stöd i val av föreställning samt den ekonomiska möjlighet att arrangera i sina lokaler något som lyfter, skapar samhörighet och ger mod och lust att våga. Den regionala samordningen med ekonomiskt stöd har varit en förutsättning för detta.

Fortsatt utveckling av kulturskolor i regional samverkan. Detta inleddes som ett projekt under 2018 och det finns starka behov av fortsatt utveckling och samverkan. Kommunerna är med och finansierar halva satsningen.

Därtill finns förslag att del av satsningen ska användas till KulturKraft. För att möjliggöra en förstärkt samverkan med kommunerna så att professionell kultur i högre grad når barn och unga i förskola, skola och gymnasium.

2018: Uppdrag 30: Att utifrån den föreslagna kulturgarantin utreda hur kulturutövande för pojkar 7-19 år kan uppmuntras.

Kommentar

Uppdrag från år 2018 ingår numera i KulturKraft.

2018: Uppdrag 31: Att utifrån den föreslagna kulturgarantin utreda hur kulturutövande för barn och unga från socioekonomiskt utsatta områden kan uppmuntras.

Kommentar

Uppdrag från år 2018 ingår numera i KulturKraft.

Område kultur och ideell sektor får i uppdrag att utifrån den regionala kulturplanen prioritera ökad delaktighet och inflytande för barn och unga

Kommentar

Den regionala kulturplanen 2020-2023 har ett tydligt fokus på barn och följer till exempel årligen upp hur stor del av sin verksamhet som de årligen finansierade kulturaktörerna riktar till barn. Kulturaktörer som får regionala verksamhetsmedel ska också ha en handlingsplan för hur de planerar att arbeta med barn i sin verksamhet. Område kultur och ideell sektor har också i uppdrag att stärka lärandet kopplat till barn och kultur. Kulturaktörer som finansieras av regionen såväl som de som arbetar med kultur inom Område kultur och ideell sektor arbetar idag på olika sätt och i olika hög grad med delaktighet och inflytande inom sina verksamheter. Inom arbetet med KulturKraft finns till exempel ett arbete för att barn och unga ska ha inflytande och delaktighet över det kulturutbud som beställs inom de olika kommunerna

Område kultur och ideell sektor får i uppdrag att utifrån den regionala kulturplanen lägga fokus på arrangörskap, för en ökad tillgänglighet till kultur i hela länet

Kommentar

Tillgänglighet och ett breddat deltagande är centrala frågor i kommande kulturplan. Arrangörskapsfrågorna är viktiga för Område kultur och ideell sektor, där utvecklingsledarna för främst dans och teater arbetat med dessa frågor

Område kultur och ideell sektor får i uppdrag att utifrån handlingsplanen för civilsamhälle och social ekonomi fördjupa empirisk kunskap och metodik kopplad till regional tillväxt och utveckling

Kommentar

Arbetet ligger väl i linje med det fortsättningsprojekt inom social ekonomi och arbetsintegrerade företag, som delvis finansieras av Tillväxtverket.

Vi genomför löpande aktiviteter för att utveckla kunskapen om metoder som kan användas för att värdera samhällsnytta.

3.8 Digitalisering

Övergripande mål:

Modern digital teknik ska bidra till att skapa en jämlik, attraktiv och stark Örebroregion som kan möta framtidens utmaningar.

Uppdrag 46. Att ta fram och genomföra aktiviteter utifrån principen ”digitalt först”.

Kommentar

Inom biblioteksområdet pågår ett specifikt projekt för att förstärka den digitala kompetensen för medarbetarna på folkbibliotek. Dessutom pågår arbete med att revidera målbilden för biblioteksområdet kopplat till

3.9 Attraktiv arbetsgivare

Övergripande mål:

Region Örebro län uppfattas som en attraktiv arbetsgivare som erbjuder förutsättningar för ett långsiktigt spännande, utvecklande och hållbart arbetsliv.

Inriktningsmål:

Nr 33. Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare som arbetar för att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla medarbetare utifrån långsiktigt hållbara strategier.

Kommentar

Resultaten från 2018 års medarbetarenkät visar på ett högre hållbart medarbetarengagemang än mätningen 2015. Likaså visar resultatet från Nyckeltalsinstitutets attraktiv arbetsgivarindex (AVI) på en ökning från 113 år 2017 till 122 år 2018.

Under 2019 har förvaltningens ledningsgrupp beslutat att alla verksamheter inom förvaltningen ska genomföra en workshop i syfte att ta fram Region Örebro läns framtida värdegrund. I Region Örebro län är uppdraget att genomföra workshopen frivilligt men på regional utveckling har ledningsgruppen bedömt arbetet så pass viktigt att man gjort workshopen obligatorisk. Ambitionen är att starta ett aktivt samtal i alla delar av förvaltningen om hur man vill ha det på sin arbetsplats i syfte att fortsätta utveckla förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare.

Under året har även ett flertal organisationsutvecklande insatser gjorts inom olika delar av förvaltningen, både på grupp- och organisatorisk nivå. Allt i syfte att utveckla organisationens leveransförmåga och öka medarbetarnöjdheten.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät. <i>Kommentar</i> I den senaste medarbetarenkäten har HME ökat från 77 till 79. Ökningen är kopplad till delindex Ledarskap där förvaltningen har ett förbättrat resultat från 81 till 84, övriga delindex är oförändrade. Det är framförallt det nära ledarskapet (närmaste chef) som får ökat resultat. Förvaltningens utmaningar finns framförallt i frågor kopplade till organisatoriskt ledarskap.	—	—
AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år. <i>Kommentar</i> Indexet AVI från Nyckeltalsinstitutet mäter Attraktiv arbetsgivare. Nyckeltalet för förvaltningen regional utveckling ökar från 113 2017 till 122 för år 2018. Den största positiva förändringen återfinns i lika karriärmöjligheter. Även långtidssjukskrivningarna har minskat vilket är mycket positivt. Personalomsättningen har minskat marginellt och är 2018 9,9 procent av de tillsvidareanställda.	—	—
Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år. <i>Kommentar</i> Frisktalet för 2019 är 58,25%, ungefär i paritet med tidigare år. Frisktalet för männen är 71,1%, för kvinnorna 51,7%. Orsakerna till skillnaderna behöver analyseras vidare.	—	—
Personalomsättning, externt och intern, ska redovisas. Det ska minska i jämförelse med föregående år. <i>Kommentar</i> Ett gemensamt arbete inom Region Örebro län pågår med att utreda hur indikatorn personalomsättning ska redovisas.	—	—
Resultat av avslutningssamtal ska redovisas systematiskt i temaområden. <i>Kommentar</i> Ett gemensamt arbete inom Region Örebro län med en avgångsenkät till alla tillsvidareanställda som slutar har startats upp och kommer redovisas när material finns klart.	—	—

Inriktningsmål:

Nr 34. Region Örebro läns verksamheter är jämställda och jämlika och motverkar aktivt diskriminering och kränkande behandling.

Kommentar

Förvaltningen har de senaste åren haft stort fokus på jämställdhet, både i det interna arbetet men också i det externa arbetet med att aktivt verka för jämställd regional tillväxt. Nyckeltalsinstitutet sammanställer årligen indexet Jämix som mäter nio olika variabler kopplade till jämställdhet. I 2018 års mätning tillhör förvaltningen regional utveckling den grupp på 10% som får bäst resultat av alla de företag, myndigheter och organisationer man mäter. I kategorin Regioner är förvaltningen den verksamhet som har högst resultat. En utmaning framöver blir att behålla det höga värdet.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Jämrix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år. <i>Kommentar</i> Jämrix är ett index som mäter nio olika variabler och viktar dessa från 1-20 där 1 är lägst och 20 högst. Som mest kan en verksamhet få värdet 180. För förvaltningen regional utveckling ökar Jämrix kraftigt från 125 till 155 mellan åren 2017 och 2018. Åtta av nio variabler ökar. Med 155 är förvaltningen Regional utveckling en av de verksamheter i landet med högst värde. Maxvärdet 20 återfinns i variablerna Ledningsgrupp, Karriärmöjligheter och Skillnad i tillsvidareanställda. Förvaltningen har under de senaste åren arbetat aktivt med frågor kring jämställdhet, bland annat har en relativt omfattande utbildningsinsats genomförts i delar av förvaltningen.		

Uppdrag 61. Regionstyrelsen får i uppdrag av regionfullmäktige att samtliga nämnder ska biträda regionstyrelsen, inom nämndens ansvarsområde, att konkretisera arbetet med kompetensförsörjning utifrån beslutad rapport. (Strategisk kompetensförsörjning 18RS680)

Kommentar

Kultur- och fritidsnämnden har vid sitt möte 6 december informerats om den kompetensförsörjningsprocess som genomförts inom Region Örebro län i syfte att kartlägga möjligheterna att rekrytera personal med rätt kompetens. Rapporten visar att möjligheterna att rekrytera personal med rätt kompetens kopplat till nämndens ansvarsområden bedöms som goda.

3.10 Ekonomi

Övergripande mål:

Det övergripande målet för Region Örebro läns ekonomiska politik är att skapa en långsiktig stark ekonomi samt uppnå en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning. Region Örebro län ska redovisa ett positivt resultat som över mandatperioden 2019-2022 motsvarar minst 2 procent av regionens skatteintäkter och generella statsbidrag.

Inriktningsmål:

Nr 36. Styrelsen och nämnderna ska redovisa ett resultat i balans.

Kommentar

Nämnden redovisar ett positivt resultat för helår 2019 om +0,6 miljoner kronor. Det är en resultatförbättring med +0,2 miljoner kronor jämfört med lämnat helårsprognos i delår 2 rapporteringen.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Resultatet ska under 2019 uppgå till minst noll.		■ —
<i>Kommentar</i>		
Nämnden redovisar ett positivt helårsresultat om +0,6 miljoner kronor, vilket är en förbättring jämfört med delår 2 rapporteringen (+0,4 miljoner kronor).		

Uppdrag 63. Att upprätta och genomföra ekonomiska handlingsplaner i syfte att bibehålla eller nå ekonomisk balans. Handlingsplanerna ska vara omsatta i konkreta, hållbara och långsiktiga åtgärder och kan avse både kostnadsreduceringar och intäktsförstärkningar. Åtgärderna ska beskrivas med ekonomisk och verksamhetsmässiga konsekvenser. Uppföljning av handlingsplanerna ska vara en del av nämndernas del- och årsrapportering till regionstyrelsen.

Kommentar

Kultur- och fritidsnämnd

Nämndens resultat helår 2019 uppgår till +0,6 miljoner kronor vilket är en förbättring med +0,2 mnkr jämfört med delår 2 rapporteringen. Ekonomin följs upp månatligen i syfte att urskilja negativa avvikelser.

4 Ekonomi

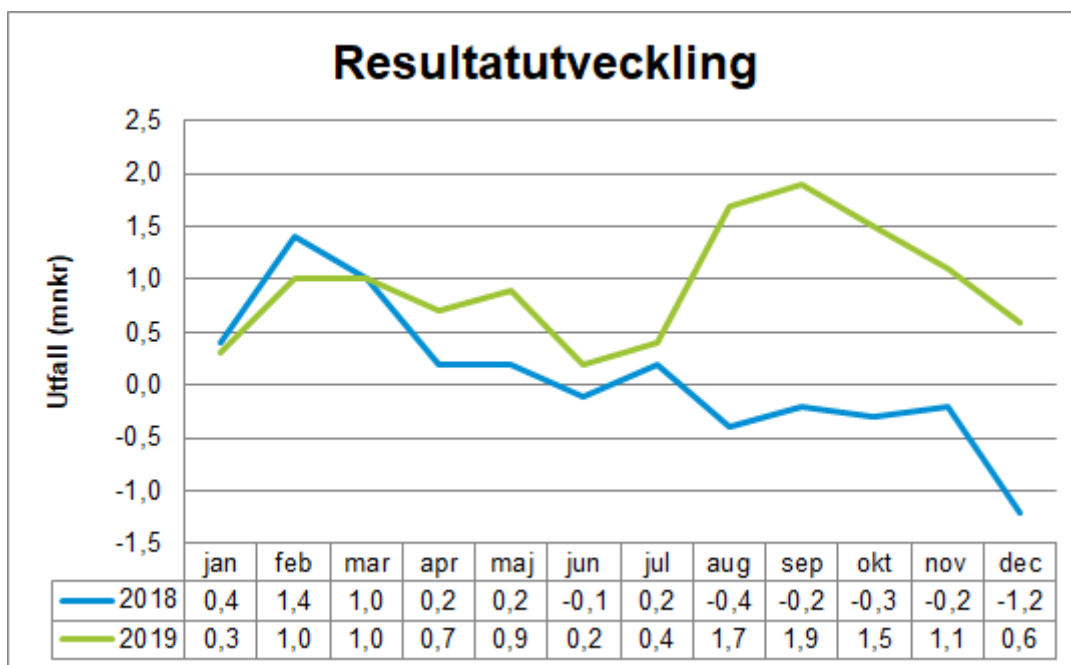
4.1 Resultatrapport kultur- och fritidsnämnd

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2019	Budget 2019	Utfall 2018	Budget- avvikelse	Utfalls- avvikelse
Erhållna bidrag	49,5	45,7	47	3,8	2,5
Övriga intäkter	7,0	6,2	7,5	0,8	-0,5
Summa intäkter	56,5	51,9	54,5	4,6	2,0
Personalkostnader	-14,4	-14,0	-13,4	-0,4	-1,0
Lämnade bidrag	-147,7	-144,2	-145,1	-3,5	-2,6
Övriga kostnader	-8,3	-7,8	-8,9	-0,5	0,6
Avskrivningar, inventarier	0	0	0	0	0
Summa kostnader	-170,4	-166,0	-167,4	-4,4	-3,0
Verksamhetens nettokostnad	-113,9	-114,1	-112,9	0,2	-1,0
Finansnetto	0	0	0	0	0

Regionbidrag/ ersättning	-	114,5	114,1	111,7	0,4	2,8
Resultat		0,6	0,0	-1,2	0,6	1,8

Resultatutveckling

Sammanfattande analys

2019 var nämndens första verksamhetsår och har omfattat området kultur och ideell sektor som tidigare låg under nämnden för regional tillväxt. Områdets verksamhet har inte genomgått några större förändringar jämfört med 2018 och jämförelsen med föregående år bör vara rättvisande.

Kultur- och fritidsnämndens resultat blev något högre än prognosen, men i princip hela överskottet för året visade sig härröras till ej upparbetade nämndkostnader.

Både intäkter och kostnader har ökat under året, vilket gör att nämndens omsättning blev högre än förväntat. De ökade intäkterna bestod av ökade statsbidrag och projektintäkter. De ökade kostnaderna blev en direkt följd av de ökade intäkterna då bidrag har slussats vidare till externa aktörer samt att projekten har upparbetat högre kostnader. Detta har dock inte haft någon resultatpåverkan.

Ny områdeschef för Kultur- och ideell sektor anställdes under hösten och en total översyn av ekonomin har gjorts under sista tertiet 2019. Detta ledde bland annat till att vissa ändringar i struktur och arbetssätt har gjorts för att göra det ännu enklare och mer transparent i uppföljning av budget för 2020.

4.2 Årets resultat

Intäkter

Nämndens intäkter under 2019 bestod främst av bidrag från Statens kulturråd, projektfinansiering samt bidrag från Örebro Kommun.

Intäkterna blev något högre än prognosen och berodde dels på högre projektverksamhet, ökat statsbidrag för bland annat scenkonst som ej var budgeterat samt diverse övriga intäkter så som lönebidrag, ung peng, utlånande av personal m.m. I de allra flesta fallen fick detta ingen eller väldigt liten resultatpåverkan, då de flesta av de ökade intäkterna slussats vidare direkt till andra aktörer och därmed medfört ökade kostnader.

Personalkostnader

Personalkostnaderna blev något högre än prognosen vilket till stor del berodde på höga personalkostnader inom projekten, men dessa kompenseras av högre intäkter. Personalkostnaderna exklusive projekten blev dock lägre än förväntat och detta beror till största delen på att nämndens arvoden inte upparbetats i den utsträckning som förväntats.

Övriga kostnader

Övriga kostnader blev något lägre än prognosen, men högre än budgeterat vilket beror till största delen på de tillkommande intäkterna (bl.a. Scenkonst) samt projektverksamheten som upparbetat höga kostnader. Även en extra satsning till Länsteatern under hösten och ett flyttbidrag till Arkivcentrum gjorde att lämnade bidrag ökade mer än budgeterat, dock fanns det utrymme totalt i budgeten för att genomföra dessa satsningar bland annat genom ett extra regionbidrag.

Driftredovisning kultur- och fritidsnämnd

Belopp i mnkr	Budgetavvik else 2019	Omsättning 2019	Relation (%)	Budgetavvik else 2018
Ledning, stab och kulturstöd	-0,7	6,3	-11,1	-0,8
Civilsamhälle och social ekonomi	0,3	2,0	15,0	0,6
Särskilda satsningar	0,0	1,5	0	0,0
Samverkansmodellen	-0,1	105,6	-0,1	-1,0
Föreningsbidrag	+0,2	48,6	0,4	0,0
Projekt	0,0	5,9	0	0,0
Nämndkostnader	+0,9	1,7	52,9	0,0
Resultat	0,6	171,6	0,3	-1,2

Ledning, stab och kulturstöd, utfall -0,7 miljoner kronor

Underskottet, som blev något högre än prognosen, berodde bland annat på utbetalade kulturstöd

som avsåg 2018, extra bidrag som finansierats genom överskott i övriga verksamheter enligt nedan samt höga personalkostnader som kompenseras av högre projektintäkter.

Civilsamhälle och socialekonomi, utfall +0,3 miljoner kronor

Överskottet utgjordes främst av ett lägre beslutat stöd till sociala innovationer samt god projektfinansiering av personal.

Särskilda satsningar Hela potten på 1,5 miljoner kronor fattades av nämnden och har betalats ut.

Samverkansmodellen, utfall -0,1 miljoner kronor

Utfallet för samverkansmodellen blev lägre än prognostiserat och berodde bland annat på att områdets egen verksamhet inom modellen lämnade ett större överskott på totalen än budgeterat. Överskottet bestod främst av lägre personalkostnader på grund av en vakans under året. Ett extra regionbidrag för flyttkostnader till Arkivcentrum samt en extra satsning till Länsteatern har gjorts under året, för övrigt ligger de bidrag som lämnas till kulturinstitutioner och andra aktörer i nivå med budget.

Föreningsbidrag, utfall +0,2 miljoner kronor

De bidrag som lämnats till föreningar blev, som prognosen visade, lägre än budgeterat på grund av ej sökta bidrag för 2019 och att de budgeterade lokalyrorna visade sig bli lägre än förväntat.

Projekt, prognos 0,0 miljoner kronor

Samtliga över-/underskott i projekten har balanserats över bokslutsdagen. Inga risker kan urskiljas i projekten.

Nämndkostnader, utfall +0,9 miljoner kronor

Överskottet för nämndens arvoden och reskostnader blev något högre än prognosen efter delår 2. Detta beror på ej upparbetade arvoden främst för ordföranden samt ej utnyttjade reskostnader, här återfanns också det extra regionbidrag för flyttkostnader till Arkivcentrum som betalats ut via Samverkansmodellen ovan.

4.3 Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Ekonomi har följts upp månatligen i syfte att urskilja negativa avvikelser. Nämnden har inte haft några stora marginaler, vilket också syns på resultatet, men då väldigt mycket av nämndens budget avsett bidrag till externa aktörer som beslutats i början av året gick det relativt enkelt att följa ekonomin. Ny områdeschef för Kultur- och ideell sektor anställdes dessutom under hösten varför en total översyn av ekonomin har gjorts under sista tertialet 2019. Vissa ändringar i strukturen samt arbetssätt kommer att göras för att det ska bli ännu enklare att följa upp under 2020.

4.4 Investeringar

(Belopp i mnkr) Sammanställning uppföljning av investeringar, mnkr (nettoinvesteringar)	Utfall 2019	Budget 2019	Utfall 2018
Byggnadsinvesteringar innevarande års budget			
Byggnadsinvesteringar överfört från tidigare års budget			
Medicinteknisk utrustning innevarande års budget			
Medicinteknisk utrustning överfört från tidigare års budget			
IT-utrustning innevarande års budget			
IT-utrustning överfört från tidigare års budget			
Övrig utrustning innevarande års budget			
Övrig utrustning överfört från tidigare års budget			
Summa			

4.5 Produktions- och nyckeltal

5 Personalekonomi

5.1 Personalkostnader

	Utfall 2019	Utfall 2018
Lönekostnadsökningstakt (%)	5,6%	
Lönekostnad (kontoklass 40-41) (mnkr)	-9,4	-8,9

5.2 Kostnadsanalys

Konto	Kategori	Utfall 2019, mnkr	Utfall 2018, mnkr	Förändring, mnkr	Förändring %
4011+ 4081	Månadslöner	-7,8	-6,8	-1,0	14,7
4012	Timanställda	0,0	-0,1	0,1	-100
4031	Obekväm arbetstid				-100
4032	Övertid/mertid				-100
4033	Jour och beredskap				-100
4040	Förändring skuld jour, beredskap och övertid				-100
4110+ 4150	Semesterkostnad inkl. skuldförändring	-0,9	-0,8	-0,1	12,5

Konto	Kategori	Utfall 2019, mnkr	Utfall 2018, mnkr	Förändring, mnkr	Förändring %
4120	Sjuklön	-0,1	-0,1	0,0	0
	Övrigt konto 40xx-41xx	-0,6	-1,1	0,5	-45,5
	Totalt kontoklass 40-41	-9,4	-8,9	-0,5	5,6

5.3 Antal tillsvidareanställda årsarbetare

Yrkesgrupp	Antal årsarbetare dec 2019			Antal årsarbetare dec 2018			Förändring		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Kurator/ famrådg/ kurativt arb	1,0	0,0	1,0	1,0	1,0	2,0	0,0	-1,0	-1,0
Städerska	5,8	0,0	5,8	5,8	0,0	5,8	0,0	0,0	0,0
Kock/ kallskänka/ köksbiträde	6,5	1,0	7,5	7,1	1,0	8,1	-0,6	0,0	-0,6
Vaktmästare o förrådsarbetare	1,0	2,0	3,0	1,0	2,0	3,0	0,0	0,0	0,0
Administratör	40,8	8,9	49,7	39,8	6,9	46,7	1,0	2,0	3,0
Handläggare	78,9	43,0	121,9	74,5	46,5	121,0	4,4	-3,5	0,9
Chef	13,0	7,0	20,0	14,0	9,0	23,0	-1,0	-2,0	-3,0
Ingenjör/tekniker/h antverkare	0,0	1,0	1,0	0,0	2,0	2,0	0,0	-1,0	-1,0
Lärare o annan pedagog	44,6	26,1	70,7	43,9	24,6	68,5	0,7	1,5	2,2
Elevassistent	8,7	5,0	13,7	7,7	5,0	12,7	1,0	0,0	1,0
Summa	200,3	94,0	294,3	194,8	98,0	292,8	5,5	-4,0	1,5

Antal tillsvidareanställda årsarbetare som redovisas i tabellen avser förvaltning regional utveckling som helhet. En uppdelning per nämnd är inte möjlig.

5.4 Sjukfrånvaro

Kategori	Jan-dec 2019			Jan-dec 2018			Förändring antal timmar, procent		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Schemalagda timmar	413 708	208 178	621 886	391 637	201 684	593 320	22 071	6 494	28 566
Sjukfrånvaro, korttidsfrånvaro (tim)	10 083	3 149	13 232	7 709	3 252	10 961	2 374	-103	2 271

Kategori	Jan-dec 2019			Jan-dec 2018			Förändring antal timmar, procent		
Sjukfrånvaro, långtidsfrånvaro (tim)	9 045	2 220	11 265	9 117	2 059	11 176	-72	161	89
Sjukfrånvaro totalt (tim)	19 128	5 369	24 498	16 826	5 311	22 137	2 302	58	2 360
Sjukfrånvaro, korttidsfrånvaro % *	2,44 %	1,51 %	2,13 %	1,97 %	1,61 %	1,85 %	0,47 %	0,10 %	0,28 %
Sjukfrånvaro, långtidsfrånvaro % *	2,19 %	1,07 %	1,81 %	2,33 %	1,02 %	1,88 %	-0,14 %	0,05 %	-0,07 %
Sjukfrånvaro totalt % *	4,62 %	2,58 %	3,94 %	4,30 %	2,63 %	3,73 %	0,33 %	0,05 %	0,21 %
*) Procent av schemalagd tid									

Sjukfrånvaron som redovisas i tabellen avser förvaltning regional utveckling som helhet. En uppdelning per nämnd är inte möjlig.

6 Framtida utmaningar

Projektstöd

Programmeringsarbetet kommer uppta mycket tid under 2020 då flera EU-program ska skrivas fram. EU:s budget kommer att minska. I dagsläget är det tämligen klart att sammanhållningspolitiska medel till Sverige minskar i nästa programperiod, vilket även gäller för medel inom programmen för interregional samverkan. Det medför mindre EU-finansiering till utvecklingsprojekt och svårare förutsättningar för internationella projekt. Med fortsatta sparkrav inom Region Örebro län under 2020 blir det en utmaning att motivera internationellt arbete som kan anses vara resurskrävande och fordrar nytänkande insatser.

Kultur och ideell sektor

En utmaning för Område kultur och ideell sektor är att med framgång nå andra sakområden. Under de närmaste åren ligger ett fokus på att primärt nå in i skolan med förslaget till KulturKraft - för varenda unge, samt att nå hälso- och sjukvården med kulturprojekt som inte bara förebygger utan även har behandlande effekt. Även för inkluderings- och integrationsfrågor måste en framgångsrik utveckling ske i samverkan med andra sak- och politikområden.

Inom ideell sektor är arbetet med social ekonomi mycket gränsöverskridande till sin karaktär med beröringspunkter till företagande, innovationer, upphandling etc. En plan för förvaltning Regional utvecklings arbete med social ekonomi upprättades under 2017, för att tydliggöra den nära kopplingen mellan social ekonomi och regional utveckling. En gränsöverskridande arbetsgrupp tillsattes inom förvaltningen för detta arbete. Att få en tydligare roll och kunna påverka i positiv riktning, till exempel vad gäller frågor om upphandling med sociala hänsyn,

kommer att bli en viktig framgångsfaktor.

RUS fokuserar på områden med stor relevans för kultur och ideell sektor, bland annat vad gäller social sammanhållning, demokrati och inkludering. Detta kommer att ställa stora krav på samverkan med andra områden. Det är viktigt att förstå kulturens och ideell sektors roll för ett sammanhållet samhälle, med de viktiga steg som måste tas innan man pratar om arbetsmarknad och kompetensförsörjning.

En generell utmaning, inte bara för området kultur och ideell sektor utan för hela Region Örebro län, är att bygga upp hållbara strukturer för långsiktig samverkan och samhandling. Där kommer den regionala utvecklingsstrategin och den regionala kulturplanen för perioden 2020-23, i både förankring och genomförande, att spela en avgörande roll för länets utveckling i ett större perspektiv. Det kommer också att ställa krav på nytänkande i frågor som rör inte minst social hållbarhet. Ur det perspektivet blir det av stor betydelse att kommande finansiering kopplat till den regionala utvecklingsstrategin inte endast inkluderar traditionella tillväxtfrågor, utan också uppmuntrar de krafter som motverkar utanförskap och medverkar till innanförskap.

De begränsade finansiella förutsättningar som råder bidrar till en stor utmaning att kunna bibehålla ett högkvalitativt regionalt kulturliv som både förmedlar på hög nivå och som dessutom orkar ta sig an de stora samhälleliga utmaningarna

7 Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll (ISK) är en process som regionstyrelsen, nämnderna och verksamhetsledningarna har för att tillsammans upprätthålla en effektiv ledning och styrning av verksamheten. Processen ska säkerställa en ändamålsenlig och lagenlig verksamhet, det vill säga att verksamheten bedrivs i enlighet med de krav som ställs på verksamheten:

Intern styrning

- a) Att verksamheten fullgör sina föreskrivna uppgifter samt uppnår beslutade mål och uppdrag.
- b) Att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar.

Intern kontroll

- c) Att verksamheten följer de styrande dokument som Region Örebro län har beslutat samt lagar, förordningar, föreskrifter och avtal som gäller för verksamheten.
- d) Att redovisningen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin är rättvisande och ändamålsenlig.
- e) Att informationssäkerheten är tillgodosedd utifrån kraven på konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet.

Den interna kontrollen ska vara tillräcklig enligt Kommunallagen (KL) 6 kap. 7 §. Med tillräcklig menas att processen för den interna styrningen och kontrollen ska vara ändamålsenligt utformad efter verksamhetens förutsättningar, art och omfattning.

Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom sina ansvarsområden bedrivs i enlighet med kraven samt att verksamheten inom sina ansvarsområden upprätthåller en tillräcklig intern styrning och kontroll.

Regionstyrelsen ska utifrån sin uppsiktsplikt göra ett utlåtande i årsredovisningen om den interna styrningen och kontrollen för verksamheten inom Region Örebro län har varit tillräcklig.

7.1 Internkontrollplan

Symbolförklaringar

✓ = Avslutad ✗ = Ej genomförd

HR

Risken att systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) inte efterlevs.

Status	Åtgärd
✓	<p>Varje chef ska säkerställa efterlevnaden av SAM utifrån de regionövergripande dokument som finns, och uppföljning ska ske i ledningsgrupper och i samverkansgrupper.</p> <p><i>Kommentar</i> Riskbedömning har gjorts i alla verksamheter under 2018 och till dessa har det kopplats olika former av handlingsplaner och aktivitetsplaner. Uppföljning av dessa görs i samband med utarbetade av handlingsplaner kopplade till medarbetarenkäten. I övrigt gäller att kontroll av efterlevnaden av SAM-processen sker i samverkan med fackliga parter. En årlig uppföljning på regionövergripande nivå är också under utveckling. Åtgärden kommer att finnas med i nästa års riskanalys.</p> <p>Ansvar Förvaltningschef</p>

Risken att rekryteringsrutiner inte efterlevs.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Tillse att chefer går igenom och får kännedom om rutinerna för rekrytering samt tillse att chefer går chefsutbildningar i Kompetensbaserad rekrytering.</p> <p><i>Kommentar</i> Under 2018 togs en rekryteringsrutin fram, beslutades och kommunicerades till alla chefer inom regional utveckling. Rekryterande chef är ansvarig för att rutinen följs. HR på regional utveckling följer löpande upp rekryteringsarbetet och driver ett fortsatt utvecklingsarbete kring frågorna. Åtgärden kommer att finnas med i nästa års riskanalys.</p> <p>Ansvar Förvaltningschef</p>

Risken att underlag för utbetalning av lön och arvoden inte är korrekta.

Status	Åtgärd
✓	<p>Mer information till ansvariga om konsekvenserna av felaktiga underlag inför löne- / arvodeutbetalning.</p> <p><i>Kommentar</i> HR har informerat alla chefer om vikten av korrekta underlag inför lönekörningarna och därtill kopplade stoppdatum under 2019. Åtgärden kommer att finnas med i nästa års riskanalys.</p>

Status	Åtgärd
	Ansvar Förvaltningschef

Risken att representation hanteras felaktigt i verksamheten

Status	Åtgärd
❗	<p>Besluta av förvaltningen framtagna riktlinjer för representation</p> <p><i>Kommentar</i> Åtgärden ej genomförd då den gemensamma riktlinjen inom Region Örebro län för representation har tagit fram ännu inte har beslutats. Förvaltningen har därför inte kunnat implementera den i verksamheten. Åtgärden kommer att finnas med i 2020 års riskanalys.</p> <p>Ansvar Förvaltningschef</p>
❗	<p>Implementera tillämpning av beslutade riktlinjer för representation</p> <p><i>Kommentar</i> Åtgärden har inte genomförts då de framtagna riktlinjerna inte är beslutade. Åtgärden finns med i 2020 års riskanalys.</p> <p>Ansvar Förvaltningschef</p>
✅	<p>Genomför slumpmässiga stickprovskontroller i verksamheten, för att följa upp tillämpningen riktlinjerna för representation</p> <p><i>Kommentar</i> Under hösten har ekonomienheten på förvaltning regional utveckling genomfört stickprovskontroll på förvaltningens fakturor, med syfte att kontrollera att rätt konto används vid extern och intern representation samt att anteckning med syfte fanns och att dagordning och deltagarförteckning fanns bifogat fakturan. Utgångspunkten har varit de riktlinjer som tagits fram i utkast form inom Region Örebro län. Dessa riktlinjer baseras på externa regelverk och kunde därför tillämpas vid den här typen av stickprovskontroll. I de fall felaktigheter konstaterades, togs kontakt med berörd och ändringar/kompletteringar gjordes. Denna åtgärd finns med i IK planen för 2020, men kommer efter det att övergå som ett löpande moment.</p> <p>Ansvar Ekonomichef</p>

Ekonomi

Risken att inköp görs utanför avtal.

Status	Åtgärd
✅	<p>Följa upp att förvaltningen har implementerat regionens Upphandlingspolicy.</p> <p><i>Kommentar</i> Uppföljning av arbetet med implementering av upphandlingspolicyn har skett i förvaltningens ledningsgrupp. Åtgärden kommer inte vara med i nästa års riskanalys.</p>

Status	Åtgärd
	<p>Ansvar Förvaltningschef</p>
✓	<p>Genomföra avtalsuppföljning inom utpekade områden samt vidta åtgärder vid avvikelser.</p> <p><i>Kommentar</i> Har för 2019 inte varit aktuellt för regional utveckling. Åtgärden kommer att finnas med i 2020 års riskanalys.</p> <p>Ansvar Förvaltningschef</p>
✓	<p>Öka beställarkompetens samt tydliggöra och utveckla beställarorganisationen inom respektive förvaltning.</p> <p><i>Kommentar</i> Förvaltning regional utveckling har under 2019 avvaktat resultatet från det projekt som pågått inom förvaltning regionservice och hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Oklart vad förvaltningen kan tillgodogöra sig från projektets resultat. Åtgärden är med i nästkommande års riskanalys.</p> <p>Ansvar Förvaltningschef</p>

Risken att kontanta medel hanteras felaktigt.

Status	Åtgärd
⚠	<p>Genomföra stickprovskontroll av kontantkassor i enlighet med rutin.</p> <p><i>Kommentar</i> En rutin för hantering av handkassor har arbetats fram inom RÖL och håller på att testas och implementeras. Stickprovskontroller kommer att genomföras av regionservice och utifrån vad som framkommer där behöver rutinerna inom förvaltningen förändras. Förvaltningen har som målsättning att bli kontantfria och därmed minimera antalet handkassor. Åtgärden finns med i 2020 års riskanalys och kommer att genomföras i enlighet med plan från region service.</p> <p>Ansvar Ekonomichef</p>

Risken att utbetalning sker av leverantörsfakturor som är bristfälliga/ felaktiga.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Säkerställa via information/utbildningsinsatser att alla beställare/attestanter tar ett bättre ansvar för kontroll och anteckning vid attest.</p> <p><i>Kommentar</i> Ekonomienheten på regional utveckling har haft genomgång av framtagen rutinbeskrivning med ledningsgruppen samt skickat ut denna till samtliga attestanter inom förvaltningen. Utbildning i ekonomi planeras för att bl.a. höja kompetensen inom denna del i process. Ekonomienheten upplever att det blivit bättre hantering även om det kräver löpande insatser för att säkerställa rätt hantering. Åtgärden kommer inte finnas med i nästkommande års riskanalys utan ingå som del i de</p>

Status	Åtgärd
	utbildningsinsatser som planeras genomföras under 2020.
	Ansvar Förvaltningschef
✓	Regionövergripande åtgärd: Genomföra stickprovskontroll av fakturor inom utpekade områden.
	Kommentar Se kommentar under representation, arbetet är genomfört och de avvikelser som identifierades har åtgärdats. Åtgärden finns inte med i kommande års riskanalys.
	Ansvar Förvaltningschef

Informationssäkerhet

Risken att verksamheten inte efterlever tillämplig dataskyddslagstiftning.

Status	Åtgärd
✓	Regionövergripande åtgärd: Varje förvaltning ska säkerställa ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete.
	Kommentar Inom förvaltningen finns en grupp för informationssäkerhetsfrågor vilken möts vid behov. Under hösten har ett arbete påbörjats med hur förvaltningen säkerställer ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete. Till följd av oförutsedda händelser har arbetet försenats. Åtgärden kommer att ingå i 2020 års riskanalys.
	Ansvar Förvaltningschef
✓	Regionövergripande åtgärd: Säkerställa att informationsklassning av IT-stöd som innehåller personuppgifter har genomförts i enlighet med riktlinje för informationsklassning. Dokumentnr 434302
	Kommentar Informationsklassning av förvaltningens IT-system har inte kunnat genomföras i den takt som planerats. Orsakerna är primärt resurs- och kompetensbrist. Åtgärden finns med i 2020 års riskanalys.
	Ansvar Förvaltningschef
✓	Regionövergripande åtgärd: Informationsägare/objektägare ska säkerställa att identifierade informationssäkerhetsbrister åtgärdas.
	Kommentar De risker som identifieras arbetar förvaltningen med att åtgärda. Åtgärden finns med i 2020 års riskanalys.
	Ansvar Förvaltningschef

Kvalitet och utveckling

Risken att ett systematiskt arbetssätt för processer som kräver samordning över organisatoriska gränser inte tillämpas.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Implementera ett processororienterat arbetssätt där behov finns. Stöd: adekvat metodstöd. Processororienterat arbetssätt på intranätet.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Det organisatoriska lärandet och samarbetet över gränser inom förvaltningen och externt är under ständig utveckling. En stor del av verksamhetens utvecklingsledare har över åren utbildats i ett processbaserat arbetssätt med externt fokus. I den mån verksamheten behöver metodstöd som finns att tillgå internt används detta.</p> <p>Åtgärden har haft effekt och den ingår i kommande års riskanalys.</p> <p>Ansvar Förvaltningschef</p>
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Varje förvaltning ska i samverkan identifiera och beskriva prioriterade processer som kräver samordning mellan verksamheter. Stöd: adekvat metodstöd. Organisation för processledning och Systemkarta på intranätet.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>RUS, den regionala utvecklingsstrategin, är ett av förvaltningens viktigaste styrdokument. Genomförandet och uppföljningen av RUS påverkar hela förvaltningen, både i ett internt men också externt perspektiv. Kopplat till RUS och de s k 1:1-medlen vars syfte är att bidra till RUS förverkligande pågår ett flertal utvecklingsarbeten. En analys- och uppföljningsplan kopplad till RUS har tagits fram, en utvärderings- och uppföljningsplan för 1:1-medlen tas fram och arbetssättet kring projekt ses för närvarande över.</p> <p>Förvaltningskansliets verksamheter har utöver ovanstående under hösten påbörjat ett utvecklingsarbete i syfte att samordna sitt stöd till verksamhetsområdena på ett bättre och effektivare sätt.</p> <p>Åtgärden har haft effekt och arbete pågår löpande med detta. Åtgärden ingår i 2020 års riskanalys.</p> <p>Ansvar Förvaltningschef</p>

Projektverksamhet

Risken att beslutad åtgärdsplan för att projekt ska löpa enligt plan och budget inte följs eller ger önskad effekt.

Status	Åtgärd
✓	<p>Uppföljning sker februari 2018 i enlighet med beslut i regional utvecklingsledningsgrupp.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Fortsatta insatser har gjorts utifrån beslutad åtgärdsplan. Bland annat har ett utvecklingsarbete inom förvaltningen påbörjats för att utveckla projektstyrningsmodellen PIRÖ. Åtgärden börjar få effekt och den kommer inte ingå i nästa års riskanalys.</p> <p>Ansvar Förvaltningschef</p>

Ordning och reda

Risken att material som ska diarieföras inte diarieförs

Status	Åtgärd
✓	Utbilda anställda i regler som styr diarieföring samt i Platina <i>Kommentar</i> Särskilda utbildningsinsatser för förvaltningens chefer och medarbetare genomfördes tillsammans med Centrala diariet hösten 2018. Därefter har individuella utbildningar med nya medarbetare och chefer genomförts internt på förvaltningen. Åtgärden har gett effekt men behöver ingå i det löpande arbetet. Åtgärden finns inte med i nästkommande års riskanalys.

Risken att förvaltningen regional utveckling inte efterlever arkivreglementet och arkivhandbok

Status	Åtgärd
✓	Utbilda anställda i regler som styr arkivhanteringen <i>Kommentar</i> Utbildningsinsatser via APT har genomförts och genomförs vid behov. En större enskild gallringsinsats har under 2019 gjorts kopplat till Länstrafikens arkivmaterial. Åtgärden har haft effekt och kommer fortsatt ingå i det löpande arbetet. Åtgärden finns inte med i nästkommande års riskanalys.

7.2 ISK-bedömning

Den interna styrningen och kontrollen är ändamålsenligt utformad och det beslutade arbetssättet har tillämpats i verksamheten. Därmed bedöms den interna styrningen och kontrollen som tillräcklig.

5

Svar på motion från Jihad
Menhem (V) angående att
inrätta ett idrottspris och
idrottsstipendium

19RS560

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Mona Hedfeldt

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS560

Organ
Kultur- och fritidsnämnden

Svar på motion från Jihad Menhem (V) angående att inrätta ett idrottspris och idrottsstipendium

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige

att avslå motionen.

Sammanfattning

I en motion från Jihad Menhem (V) föreslås att Region Örebro län inrättar ett idrottspris och ett idrottsstipendium för att uppmärksamma framgångsrika prestationer utförda av idrottsföreningar eller enskilda idrottare i Örebro län. I svaret föreslås att motionen avslås. Vidare framhålls att idrotten är viktig ur flera perspektiv, och att den stöds och bör stödjas av det offentliga på olika sätt, men att inrättande av pris och stipendium inte är de främsta verktygen för att göra detta.

Ärendebeskrivning

I motionen lyfts idrotten som folkrörelse med stor barn- och ungdomsverksamhet och viktigt arbete för förbättrad folkhälsa, demokrati och delaktighet. Idrotten som integrationsarena och dess roll i rehabilitering av funktionsnedsatta lyfts också. I motionen föreslås att Region Örebro län inrättar ett idrottspris och ett idrottsstipendium som syftar till att uppmärksamma framgångsrika prestationer utförda av idrottsföreningar eller enskilda idrottsutövare i Örebro län. I motionen föreslås också att idrottspris och idrottsstipendium delas ut i samband med utdelning av Region Örebro läns kulturpris och kulturstipendium.

Bedömning

Idrottens insatser är betydelsefulla för den regionala utvecklingen, inte minst för social sammanhållning, demokrati, folkhälsa och meningsfull fritid. Stöd till och samverkan med idrotten i länet är därför viktigt. Däremot är det inte givet att stipendium och pris är prioriterat när det gäller utvecklingsarbete.

Idag stödjer Region Örebro län länsidrotten genom föreningsbidrag till Örebro läns idrottsförbund (inklusive SISU) och Värmlands idrottsförbund (där Karlskoga och Degerfors ingår). Region Örebro län samverkar med Örebro läns idrottsförbund och SISU inom ramen för *Överenskommelser om samverkan för god, jämlik och jämställd hälsa (tidigare kallat folkhälsoavtalen)*. ÖLIF ingår också i Partnerskapet för regional utveckling utifrån den regionala utvecklingsstrategin som representant för civilsamhället. ÖLIF deltar också i Partnerskapet för sociala innovationer som koordineras av Region Örebro län.

I länet uppmärksammas idag prestationer inom idrotten på olika sätt. På Örebrogalan delas ett pris till Årets idrottsledare ut. Örebro läns idrottsförbund och SISU är prisvärdar. Priset tilldelas en ideell idrottsledare som har gjort stora insatser för idrotten och som är verksam inom Örebro län. Vidare bjuder Landshövding Maria Larsson in elitidrottare från länet till slottet om har tagit svenskt eller nordiskt guld eller medalj i EM/VM eller motsvarande internationell tävling i en individuell idrott eller en lagidrott och delar ut diplom till dem. 2009-2018 hade ÖLIF också möjlighet att dela ut stipendier genom Sören Gunnarssons fond till någon/några som främjat kvinnors idrottande i länet.

Stöd till och samverkan med idrotten i länet är viktigt ur ett regionalt utvecklingsperspektiv. Viktiga utgångspunkter är folkhälsa, social sammanhållning och demokrati. Idrotten gör inom dessa områden viktigt arbete, exempelvis genom att arbeta med folkhälsa utifrån satsningar på idrott hela livet och integrationsarbete. Mot bakgrund av detta bredare arbete och att framgångsrika prestationer redan lyfts i andra sammanhang är det inte självklart att inrättande av ytterligare ett regionalt idrottspris och ett idrottsstipendium för att uppmärksamma framgångsrika idrottsliga prestationer är prioriterat. Idrottens generella premierande av prestation, kritik mot tidiga elitsatsningar för barn/unga, bredare satsningar på idrott för folkhälsa och sammanhållning och idrottens arbete med värdegrund och trygg idrott behöver ställas mot varandra. Att stödja och bekräfta idrottens roll i samhället och i människors liv är viktigt. Ur ett regionalt utvecklingsperspektiv är dock idrottens bredare arbete för folkhälsa och social sammanhållning mer strategiskt än uppmärksammande av framgångsrika prestationer.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Ett idrottspris och ett idrottsstipendium skulle kunna stärka barn- och jämställdhetsperspektiven om de utformas i linje med dessa perspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär inga konsekvenser ur ekonomiskt perspektiv.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Mona Hedfeldt

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS560

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till kultur- och fritidsnämnden den 6 februari 2020.
Svar på motionen.
Motionen.

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

Skickas till:
Regionstyrelsen

Vänsterpartiet

Motion till regionfullmäktige – Region Örebro län

Inrätta ett idrottspris och idrottsstipendium

Idrottsrörelsen i Sverige ligger nära folkets hjärta och är vårt lands största folkrörelse med 3,5 miljoner medlemmar i över 22000 föreningar, som i allra högsta grad bidrar till ett rikare socialt liv och meningsfulla aktiviteter. Idrotten bidrar också till en förbättrad folkhälsa, värnar demokratin och stärker människors delaktighet.

Barn och ungdomsverksamheten utgör det dominerande inslaget i idrottsföreningarna. Mer än två tredjedelar av alla barn är med i en idrottsförening. De tillbringar den överlägset största delen av sin organiserade fritid i en idrottsanläggning. Idrotten blir härigenom, näst efter skolan och hemmet, den viktigaste uppfostringsmiljön för många barn och ungdomar.

Idrotten spelar en aktiv roll i förståelsen och integrationen mellan olika kulturer och är en kraft och ett föredöme i arbetet mot rasism. Det finns ingen annan fritidsverksamhet som engagerar så många invandrarungdomar som idrotten och det finns inte heller någon annan verksamhet som i så hög grad tjänar till att rehabilitera funktionsnedsatta människor som idrotten. Dessutom har man arbetat aktivt för att jämställdheten ska genomsyra hela idrottsrörelsen. Så idrott betyder därför väldigt mycket för väldigt många människor.

Örebro län har en stark idrottsrörelse med Örebro läns idrottsförbund, SISU Idrottsutbildarna, 38 speciella distriktsförbund och över 600 idrottsföreningar som årligen genomför mer än 240 000 aktivitetstillfällen. Rörelserna engagerar sig också i kampen mot droger, våld och rasism bland ungdomar. Nästan två tredjedelar av länets innevånare är engagerade i eller av idrotten på något sätt. T.ex. som aktiva, ledare, föräldrar till idrottande barn eller åskådare. Trivsel och välbefinnande har varit avgörande motiv för engagemang.

Vi i Vänsterpartiet tycker att det är dags för Region Örebro län att uppskatta idrottsrörelsens värde och betydelse för länets innevånare. Därför föreslår vi att det ska inrättas ett idrottspris och ett idrottsstipendium som syftar till att uppmärksamma framgångsrika prestationer utförda av idrottsföreningar eller enskilda idrottsutövare verksamma i Örebro län. Idrottspriset och stipendium kan delas ut i samband med utdelning av Kulturpris och kulturstipendium.

Med anledning av ovanstående föreslår jag att regionfullmäktige beslutar:

att inrätta ett idrottspris och idrottsstipendium i Region Örebro län.

För Vänsterpartiet i Region Örebro län

Jihad Menhem (v) oppositionsråd

Sammanträdesdatum Beteckning
2020-02-06 Dnr: 19RS560

Jihad Menhem (V)

Svar på motion från Jihad Menhem (V), angående att inrätta ett idrottspris och idrottsstipendium

I motionen lyfts idrotten som folkrörelse med stor barn- och ungdomsverksamhet och viktigt arbete för förbättrad folkhälsa, demokrati och delaktighet. Idrotten som integrationsarena och dess roll i rehabilitering av funktionsnedsatta lyfts också. I motionen föreslås att Region Örebro län inrättar ett idrottspris och ett idrottsstipendium som syftar till att uppmärksamma framgångsrika prestationer utförda av idrottsföreningar eller enskilda idrottsutövare i Örebro län. I motionen föreslås också att idrottspris och idrottsstipendium delas i samband med utdelning av Region Örebro läns kulturpris och kulturstipendium.

Idrottens insatser är betydelsefulla för den regionala utvecklingen, inte minst för social sammanhållning, demokrati, folkhälsa och meningsfull fritid. Stöd till och samverkan med idrotten i länet är därför viktigt. Däremot är det inte givet att stipendium och pris är en prioriterat när det gäller utvecklingsarbete.

Idag stödjer Region Örebro län länsidrotten genom föreningsbidrag till Örebro läns idrottsförbund (ÖLIF) (inklusive SISU) och Värmlands idrottsförbund (där Karlskoga och Degerfors ingår). Region Örebro län samverkar med Örebro läns idrottsförbund och SISU inom ramen för *Överenskommelser om samverkan för god, jämlik och jämställd hälsa (tidigare kallat folkhälsoavtalen)*. ÖLIF ingår också i Partnerskapet för regional utveckling utifrån den regionala utvecklingsstrategin som representant för civilsamhället. ÖLIF deltar också i Partnerskapet för sociala innovationer som koordineras av Region Örebro län.

I länet uppmärksammas idag prestationer inom idrotten på olika sätt. På Örebrogalan delas ett pris till Årets idrottsledare ut. Örebro läns idrottsförbund och SISU är prisvärdar. Priset tilldelas en ideell idrottsledare som har gjort stora insatser för

idrotten och som är verksam inom Örebro län. Landshövdingen bjuder in elitidrottare från länet till slottet om har tagit svenskt eller nordiskt guld eller medalj i EM/VM eller motsvarande internationell tävling i en individuell idrott eller en lagidrott och delar ut diplom till dem. 2009-2018 hade ÖLIF också möjlighet att dela ut stipendier genom Sören Gunnarssons fond till någon/några som främjat kvinnors idrottande i länet.

Stöd till och samverkan med idrotten i länet är viktigt ur ett regionalt utvecklingsperspektiv. Viktiga utgångspunkter är folkhälsa, social sammanhållning och demokrati. Idrotten gör inom dessa områden viktigt arbete, exempelvis genom att arbeta med folkhälsa utifrån satsningar på idrott hela livet och integrationsarbete. Mot bakgrund av detta bredare arbete och att framgångsrika prestationer redan lyfts i andra sammanhang är det inte självklart att inrättande av ytterligare ett regionalt idrottspris och ett idrottsstipendium för att uppmärksamma framgångsrika idrottsliga prestationer är prioriterat. Idrottens generella premierande av prestation, kritik mot tidiga elitsatsningar för barn/unga, bredare satsningar på idrott för folkhälsa och sammanhållning och idrottens arbete med värdegrund och trygg idrott behöver ställas mot varandra. Att stödja och bekräfta idrottens roll i samhället och i människors liv är viktigt. Ur ett regionalt utvecklingsperspektiv är dock idrottens bredare arbete för folkhälsa och social sammanhållning mer strategiskt än uppmärksammande av framgångsrika prestationer. Förslaget är därför att motionen avslås.

Ett idrottspris och ett idrottsstipendium förutsätter att ekonomiska medel avsätts och att personella resurser avsätts för ändamålen.

För Region Örebro län

Torbjörn Ahlin
Ordförande i kultur- och fritidsnämnd

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

6

Remissvar till Skogsstyrelsen på Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn – nya och reviderad målbilder

19RS10471

Organ
Kultur- och fritidsnämnden

Remissvar till Skogsstyrelsen på Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn – nya och reviderade målbilder

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att redovisat remissvar godkänns som Region Örebro läns svar till Skogsstyrelsen.

Sammanfattning

Skogsstyrelsen ger Region Örebro län möjlighet att inkomma med ett remissvar på deras rapport Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn – nya och reviderade målbilder.

Ärendebeskrivning

Skogsstyrelsen ger Region Örebro län möjlighet att inkomma med ett remissvar på deras rapport Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn – nya och reviderade målbilder. Målbilderna rör bebyggelselämningar, tjärframställningsplatser, kulturhistoriska vägar och stigar, översilningsängar och kulturmiljöer vid vatten. Skogsstyrelsen ger Region Örebro län möjlighet att inkomma med ett remissvar på deras rapport Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn – nya och reviderade målbilder. Målbilderna rör bebyggelselämningar, tjärframställningsplatser, kulturhistoriska vägar och stigar, översilningsängar och kulturmiljöer vid vatten.

Målbilderna är följande:

Bebyggelselämningar: Målbild efter föryngringsavverkning: Bebyggelselämningar och andra tillhörande lämningsstrukturer är fria från kör- och markskador och täckande ris. Inga träd växer på eller i direkt närhet till lämningarna, med undantag av ett till bebyggelsen tillhörande biologiskt kulturarv.

Tjärframställningsplatser: Målbild efter föryngringsavverkning: Lämningarna är fria från kör- och markskador och täckande ris. Inga träd växer på eller i direkt närhet till lämningarna.

Kulturhistoriska stigar och vägar: Målbild efter föryngringsavverkning: Stigar/vägar är fria från kör- och markskador och från täckande ris. Inga träd växer på eller i direkt närhet på tillhörande lämningar.

Översilningsängar: Målbild efter föryngringsavverkning: Lämningarna är fria från kör- och markskador och från täckande ris. Inga träd växer på eller i direkt närhet till lämningarna.

Kulturmiljöer vid vatten: Målbild efter föryngringsavverkning: Lämningarna är fria från kör- och markskador och från täckande ris. Inga träd växer på eller i direkt närhet till lämningar. Undvik kontakt inom kantzon om det finns risk för allvarliga körskador.

Bedömning

Region Örebro län lämnar följande svar på remissen:

Region Örebro län tackar för möjligheten att inkomma med remissvar på rapporten Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn – nya och reviderad målbilder. Region Örebro län ser värdet i kulturmiljöer och värnar dessa. I planering och arbete i kulturmiljöer och där kulturhistoriska lämningar finns är det viktigt att dessa aktas.

I remissversionen saknar vi tydlighet kring dammar. Stor försiktighet bör iaktas i närheten av kulturhistoriska dammanläggningar som sträcker sig både i vatten och på land. Det är viktigt att områden vid dammar undersöks inför avverkning. Eftersom avverkning av skog vid vattendrag kan påverka vattenflödet är det viktigt att kantzoner med tillräcklig bredd lämnas vid vattendrag där det finns kulturhistoriska lämningar.

Region Örebro län ser vidare att andra aktörer i länet som Länsstyrelsen och Örebro läns museum kan ha viktiga synpunkter då dessa frågor ligger närmare deras uppdrag.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Mona Hedfeldt

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS10471

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Region Örebro läns remissvar innebär inte några konsekvenser för barn- och jämställdhetsperspektiven. Ur miljöperspektiv innebär svaret ett värnande om kulturmiljöer.

Ekonomiska konsekvenser

Remissvaret innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Uppföljning

Remissvaret skickas till Skogsstyrelsen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM kultur- och fritidsnämnden 2019-02-06, Remissvar till Skogsstyrelsen på Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn – nya och reviderad målbilder
Remissvar
Remissversion av rapporten
Följebrev

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

Skickas till:

Skogsstyrelsen

Från: mattias.n.persson@skogsstyrelsen.se
Ärende: Remiss nya och reviderade målbilder för god miljöhänsyn - kulturmiljöer
Datum: den 19 december 2019 15:02:39
Bilagor: [image001.png](#)
[Följebrev remiss_20191219.pdf](#)
[Målbilder kulturmiljö remissversion 201901219.pdf](#)

Remiss om nya målbilder för god miljöhänsyn gällande kulturmiljöer

Inom ramen för arbetet med målbilder för god miljöhänsyn remitterar målbildsförvaltningens samverkansgrupp härmed fyra reviderade samt en ny målbild gällande kulturmiljöer/övriga kulturhistoriska lämningar, därutöver en enkel handledning till kulturmiljövården.

Målbilder för god miljöhänsyn är skogssektorns gemensamma arbete och har framtagits i bred samverkan med representanter från skogsnäringen, skogsägare, Skogsstyrelsen, andra berörda myndigheter, ideella organisationer och specialister inom området.

Målbilderna återfinns tillsammans med kommentarer och övergripande information om målbildsprojektet i bifogad rapport och gäller:

- Bebyggelseämningar
- Tjärframställningsplatser
- Kulturhistoriska stigar och vägar
- Översilningsängar
- Kulturmiljöer vid vatten

Yttrande

Ni ombeds att yttra er över bifogad remiss **senast fredagen 2020-02-07**, svaren skickas med e-post till skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se

Med vänlig hälsning

Samverkansgruppen för förvaltning av målbilder för god miljöhänsyn

Kontaktpersoner (vid frågor)

Mattias Persson (gruppsamordnare kulturmiljögruppen), Skogsstyrelsen
mattias.n.persson@skogsstyrelsen.se

Oskar Forsberg (ordföranden samverkansgruppen), Skogsstyrelsen
oskar.forsberg@skogsstyrelsen.se

Bilaga

Remissversionen av rapporten *Skogssektorns gemensamma målbilder - nya och reviderade målbilder för god miljöhänsyn – Målbilder för kulturmiljöer/övriga kulturhistoriska lämningar*

Med vänlig hälsning

Mattias Persson

Mattias Persson | Skogskonsulent
Skogsstyrelsen | Skånes distrikt
Box 63, 28121 Hässleholm
036-35 93 00 (växel) | 0451-38 31 16 (direkt)
mattias.n.persson@skogsstyrelsen.se | skogsstyrelsen.se

Remiss om nya målbilder för god miljöhänsyn gällande kulturmiljöer

Inom ramen för arbetet med målbilder för god miljöhänsyn remitterar målbildsförvaltningens samverkansgrupp härmed fyra reviderade samt en ny målbild gällande kulturmiljöer/övriga kulturhistoriska lämningar, därutöver en enkel handledning till kulturmiljövården.

Målbilder för god miljöhänsyn är skogssektorns gemensamma arbete och har framtagits i bred samverkan med representanter från skogsnäringen, skogsägare, Skogsstyrelsen, andra berörda myndigheter, ideella organisationer och specialister inom området.

Målbilderna återfinns tillsammans med kommentarer och övergripande information om målbildsprojektet i bifogad rapport och gäller:

- Bebyggelselämningar
- Tjärframställningsplatser
- Kulturhistoriska stigar och vägar
- Översilningsängar
- Kulturmiljöer vid vatten

Yttrande

Ni ombeds att yttra er över bifogad remiss **senast fredagen 2020-02-07**, svaren skickas med e-post till skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se

Med vänlig hälsning

Samverkansgruppen för förvaltning av målbilder för god miljöhänsyn

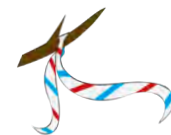
Kontaktpersoner (vid frågor)

Mattias Persson (gruppsamordnare kulturmiljögruppen), Skogsstyrelsen
mattias.n.persson@skogsstyrelsen.se

Oskar Forsberg (ordföranden samverkansgruppen), Skogsstyrelsen
oskar.forsberg@skogsstyrelsen.se

Bilaga

Remissversionen av rapporten *Skogssektorns gemensamma målbilder - nya och reviderade målbilder för god miljöhänsyn – Målbilder för kulturmiljöer/övriga kulturhistoriska lämningar*

RAPPORT 2019/21

Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn – nya och reviderade målbilder

Målbilder för kulturmiljöer/övriga kulturhistoriska lämningar

© Skogsstyrelsen, december 2019

REDAKTÖRER

Mattias Persson, Oskar Forsberg Skogsstyrelsen

SAMVERKANSGRUPPGRUPP FÖR FÖRVALTNING AV
MÅLBILDER FÖR GOD MILJÖHÄNSYN

Oskar Forsberg (ordförande.), Skogsstyrelsen

Anna Cabrajic, SCA Skog

Nicklas Samils, Bergvik

Peter Bergman, Sveaskog

Liselott Eriksson, Naturvårdsverket

Jonas Eriksson, Norra skogsägarna

ARBETSGRUPPEN MÅLBILDER FÖR KULTURMILJÖER

Mattias Persson (samordnare), Skogsstyrelsen

Anna Kolmert Boström, Stora Enso

Elin Sunesdotter, Skogsentreprenörerna

Linda Eriksson, Skogsindustrierna

Leif Gren, Riksantikvarieämbetet

Åsa Ström, Södra Skogsägarna

Thomas Kuhmunen, Sametinget

David Rönnblom, Holmen Skog

Helena Lindén, Norra Skogsägarna

Malin Svarvar, Länsstyrelserna (Länsstyrelsen Östergötland) Jenny

Karlsson, Skogsstyrelsen

Karin Johansson, Skogsstyrelsen

Katrin Nilsson-Taylor, Naturvårdsverket (fr vår 2019)

Michael Lehorst, Sveriges Hembygdsförbund (fr vår 2019) Malin

Norderman, Sveaskog (fr vår 2019)

GRAFISK PRODUKTION

Bo Persson

OMSLAGSFOTO

Mattias Persson

UPPLAGA

Finns endast som pdf-fil för egen utskrift

Innehåll

Sammanfattning	5
1 Målbildsarbetet	6
1.1 Bakgrund	6
1.2 Förvaltning av målbilderna	7
1.3 Hur målbilderna tagits fram	8
1.4 Om målbilderna allmänt	8
1.5 Målbilder för god miljöhänsyn – kulturmiljöer	8
1.6 Övergripande om målbilderna för kulturmiljöer	9
1.7 Struktur – äldre-, reviderade- och nya kulturmiljömålbilder	9
1.8 Lagstiftning och avgränsning	10
1.9 Nulägesbild - skaderisker i samband med skogsbruk	10
2 Målbilder för kulturmiljöer/övriga kulturhistoriska lämningar 2019	12
2.1 Bakgrund	12
2.2 Målbildsdokument, reviderade och nya	12
3 Bebyggelselämningar	13
4 Tjärframställningsplatser	15
5 Kulturhistoriska stigar och vägar	17
6 Översilningsängar	19
7 Kulturmiljöer vid vatten	21
8 Enkel handledning till kulturmiljövården	23
9 Litteratur/källförteckning	25
Bilaga 1. Kommentarer till rapportens medföljande målbilder, kapitel 2.	26
Kommentarer målbild Bebyggelselämningar	26
Naturvård kontra kulturmiljövård	26
Kulturstubbar vid bebyggelsemiljöer	26
Bebyggelselämningar och lagstiftningen	26
Kommentarer Tjärframställningsplatser	27
Ett varierande utseende	27
Kommentarer målbild Kulturhistoriska vägar och stigar	28
Kulturstubbar, speciell hantering	28
Lagstiftningen	28
Kommentarer målbild Översilningsängar	29

Kommentarer målbild Kulturmiljöer vid vatten _____	30
Kulturhistoriska värden prioriteras _____	30
Tillhörande lämningar _____	30
Återställandet av vattendrag _____	30
Kommentarer Enkel handledning för kulturmiljövården _____	31
Bilaga 2. Remissyttranden och hur de hanterats _____	32

Sammanfattning

I denna rapport presenteras nya och reviderade målbilder för god miljöhänsyn, gällande Kulturmiljöer/Övriga kulturhistoriska lämningar. I de fall en målbild reviderats ersätter målbilden tidigare versioner av denna. Övriga målbilder tidigare publicerade i Skogsstyrelsens rapporter 5–2013, 12–2016 och 6–2019 som inte reviderats gäller fortsättningsvis. Faktablad för alla gällande målbilder finns samlade på <http://www.skogsstyrelsen.se/malbilder>

Målbilderna är framtagna i en brett sammansatt arbetsgrupp och har före färdigställandet varit ute på remiss.

Följande målbilder ingår i denna rapport.

- Bebyggelselämningar (revidering)
- Tjärframställningsplatser (revidering)
- Kulturhistoriska stigar och vägar (revidering – tidigare benämnd Färdvägar och stigar)
- Översilningsängar (revidering – tidigare benämnd Översilningsängar och Slåttermysrar)
- Kulturmiljöer vid vatten (ny)

Utöver målbilderna ingår också *Enkel handledning till kulturmiljövården*, en uppdaterad version (föregående från 2016).

För varje målbild finns kommentarer till målbilden. Kommentarer återfinns i bilagan och är till för att komplettera och tydliggöra varför målbilderna ser ut som de gör. Här beskrivs kort hur arbetsgruppen resonerat vid utformningen av respektive målbild. Kortare underlagsmaterial och vilka andra viktiga kunskapsunderlag som används kan också finnas beskrivet. Ytterligare kommentarer finns i bilaga 2 där det är redogjort för hur inkomna remissynpunkter har hanterats.

1 Målbildsarbetet

I denna rapport presenteras nya och reviderade målbilder för god miljöhänsyn, gällande Kulturmiljöer/Övriga kulturhistoriska lämningar. I de fall en målbild reviderats ersätter målbilden tidigare versioner av denna. Övriga målbilder tidigare publicerade i Skogsstyrelsens rapporter 5–2013, 12–2016 och 6–2019 som inte reviderats gäller fortsättningsvis. Faktablad för alla gällande målbilder finns samlade på <http://www.skogsstyrelsen.se/malbilder>

I bilaga 1 finns kommentarer till målbilderna. De innehåller bakgrundsmaterial och är till för att möjliggöra djupare förståelse för varför målbilderna ser ut som de gör. Om en målbild reviderats beskrivs varför revideringen har gjorts och vad som ändrats. Här beskrivs hur arbetsgrupperna jobbat, tänkt och resonerat vid utformningen av målbilderna. Kortare underlagsmaterial och vilka andraviktiga kunskapsunderlag som används kan också finnas beskrivet. I bilaga 2 finns redogjort för hur inkomna remissynpunkter har hanterats.

1.1 Bakgrund

Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket fick hösten 2010 regeringens uppdrag att utarbeta en kunskapsplattform om hur man kan uppnå en större måluppfyllelse när det gäller miljörelaterade mål för hållbart skogsbruk. Enligt uppdragsbeskrivningen skulle uppdraget fokusera på det brukade skogslandskapet och utgå från dagens nivå på skyddade arealer. I uppdraget ingick att beskriva utförandet av dagens skogsbruk i relation till beslutade mål avseende naturvård och miljö inom skogs- respektive miljöpolitiken samt beskriva möjliga orsaker till de brister som finns. Förslag på åtgärder för en bättre måluppfyllelse skulle redovisas. Uppdraget redovisades till regeringen den 30 april 2011 (Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket 2011).

Miljöhänsyn vid föryngringsavverkning var ett av fokusområdena i kunskapsplattformen och där identifierades ett antal problemområden. Det fanns en tydlig skillnad mellan skogssektorn och Skogsstyrelsen i målbild för vilken miljöhänsyn som bör uppnås. Skillnaden i synsätt avspeglade sig i respektive organisation/företagssystem för uppföljning av miljöhänsyn, vilket gjort att det fanns olika uppfattningar om vilken kvalitet miljöhänsynen höll. Uppföljningen av miljöhänsynen hade också kvalitetsbrister. Dessa kvalitetsbrister och skillnader i synsätt och uppföljningssystem tenderade att dominera varje samtal om miljöhänsyn, och hindrade därmed ett konstruktivt och framåtsyftande arbete.

Denna problembeskrivning utgjorde den centrala problembeskrivningen som motiverade att Skogsstyrelsen tog initiativ till en utvecklad dialog om mål, lagkrav och metoder för uppföljning av miljöhänsyn under sommaren 2011, vilken kom att kallas ”Dialog om miljöhänsyn”.

En del i projektet ”Dialog om miljöhänsyn” var att ta fram målbilder för god miljöhänsyn. Det gjordes i fyra arbetsgrupper inom områdena naturvård, mark och vatten, kulturmiljöer och friluftsliv och rekreation. Målbilderna redovisades i en rapport hösten 2013 (Skogsstyrelsen 2013). Föreliggande rapport är en direkt fortsättning på det arbete som påbörjades med dialogen om miljöhänsyn.

Utgångspunkterna, arbetsätt och stora delar av arbetsgrupperna är fortsatt desamma.

Skogsstyrelsen har 2016 och 2017 på uppdrag av regeringen redogjort för hur arbetet med implementering av målbilderna fortlöpt hos myndigheten, branschen och hos andra intressenter (Skogsstyrelsen 2016, 2017). Uppföljningarna har visat att målbilderna har fått ett stort genomslag i skogsbruket. 2016 konstaterades att nästan alla de tjänstemän och entreprenörer som är aktiva vid föryngrings-avverkning var utbildade om målbildernas innehåll och målbilderna fungerar som stöd i deras operativa arbete. Vidare har fastslagits att målbilderna lagt en mycket god grund för förbättring av miljöhänsynen och att myndigheten och skogsbruket har stor tilltro till och engagemang för målbildsarbetet. Skogsstyrelsen såg 2017 att målbilderna är på god väg att etableras som norm i skogssektorns arbete med miljöhänsyn. Tillräckligt underlag har ännu inte funnits för att möjliggöra slutsatser om vilka effekter målbilderna gett i skogen.

1.2 Förvaltning av målbilderna

Målbilderna förvaltas först och främst genom praktisk användning i skogen och i skogssektorns alla organisationer. Nationellt samordnas förvaltningen sedan hösten 2014 av en samverkansgrupp som ansvarar för utveckling av målbilderna och hur de kommuniceras. Samverkansgruppen ska verka för fortsatt dialog och samsyn i syfte att uppnå de skogs- och miljöpolitiska målen. Centralt för samverkansgruppen är att vårda ett gemensamt ägande av målbilderna. Samverkansgruppen har i uppdrag att:

- Kartlägga behoven av att komplettera eller revidera målbilderna för god miljöhänsyn. I denna kartläggning ingår att kartlägga revideringsbehov ur ett användarperspektiv och att kartlägga om nya forskningsrön eller förändringar i de politiskt beslutade målen ger anledning till att revidera målbilderna.
- Ta fram förslag på kompletterande eller reviderade målbilder.
- Ta fram förslag som utvecklar formen för målbilderna och hur de kommuniceras (t.ex. i olika tekniska lösningar) för att öka målbildernas användbarhet.
- Anordna nationella sammankomster, t.ex. exkursioner, för att kalibrera uttolkningen av målbilderna och för att fånga upp behov av vidareutveckling.
- Fånga upp och vidarebefordra behov av aktiviteter från Skogsstyrelsen som syftar till att underlätta eller bidra till implementeringen av målbilderna.
- Årligen ta fram en arbetsplan för vad samverkansgruppen avser att genomföra under kommande år. Arbetsplanen ska innehålla kartlagda behov av kompletteringar och revideringar, en prioritering mellan dessa behov samt ge transparens i samverkansgruppens arbete.

Alla organisationer, företag och skogsägare ansvarar och äger själva frågan om den egna tillämpningen och implementeringen av målbilderna. Samverkansgruppen ska verka för att tillämpning och implementering underlättas men har inte rollen att koordinera detta.

Målbilderna ses kontinuerligt över avseende felaktigheter, detaljförändringar, form och kommunikation. Framtagning av nya målbilder och större revideringar görs av samverkansgruppen utsedda arbetsgrupper.

1.3 Hur målbilderna tagits fram

I denna rapport redovisas förslag på nya och reviderade målbilder för god miljöhänsyn framtagna inom ramen för förvaltningen av målbilderna. Målbildsutvecklingen har skett i en arbetsgrupp gällande för Kulturmiljöer/Övriga kulturhistoriska lämningar.

Att medverka i en arbetsgrupp har möjliggjorts efter öppen anmälan och gruppens nuvarande utseende och sammansättning återspeglar de som velat delta. Vilka personer och organisationer som deltagit framgår av omslaget till denna rapport.

Arbetet har bedrivits genom telefonmöten, workshops och exkursioner. De senare har genomförts i olika typer av miljöer även om alla delar av landet inte har kunnat besökas. Det har varit många och intensiva diskussioner i arbetsgrupperna. I december 2019 gick denna rapport ut på remiss till skogsbruket, myndigheter, kommuner och ideella organisationer. Synpunkter och kommentarer har bearbetats och till stora delar infogats i rapporten.

1.4 Om målbilderna allmänt

Arbetet med att ta fram målbilder för god miljöhänsyn genomförs på grundval av det gemensamma sektorsansvaret och principen om frihet under ansvar. Det vill säga för att förverkliga skogspolitikens mål förväntas näringen (markägare och skogsbrukare) ta eget ansvar för, och bidra med, frivilliga insatser utöver de krav som ställs i lagstiftningen. Arbetet med målbilder har hittills begränsats till att i huvudsak omfatta god miljöhänsyn vid skogliga åtgärder. Miljöhänsynen vid skogsbruksåtgärder är tillsammans med exempelvis formellt skydd och frivilliga avsättningar samt anpassningar av skogsbruksåtgärder, insatser som sammantaget verkar i riktning mot miljömålen uppfyllande.

Målbilderna för god miljöhänsyn är avsedda att vara så konkreta att de är användbara i praktiskt skogsbruk och kan utgöra grund för utbildning, rådgivning och uppföljning av miljöhänsyn (specifikt målbilder för kulturmiljöer utgör i nuläget inte underlag för uppföljning). De tar i många fall upp samma företeelser som omnämns i föreskrifterna till 30 § SvL. I de fallen ligger skillnaden i att hänsyn med stöd av 30 § SvL ska rymmas inom intrångsbegränsningen, medan målbilderna främst tar sikte på god funktion och kan innebära omfattning och inriktning utanför lagens grundramar.

1.5 Målbilder för god miljöhänsyn – kulturmiljöer

Arbetsgruppen för kulturmiljöer har haft som syfte att, med fokus på övriga kulturhistoriska lämningar, till gagn för skogssektorn, ta fram målbilder för lämplig hänsyn till kulturmiljöer i samband med skogsbruksåtgärder, främst vid föryngringsavverkning. Målet har varit enhetlighet, förslag på arbetssätt och framtagandet av enkla definitioner.

2013 utkom de första 7 målbilderna om kulturmiljöer/-lämningar (Skogsstyrelsens rapport 5–2013):

1. Röjningsrösen, hägnader och andra odlingsspår
2. Bebyggelselämningar
3. Färdvägar och stigar
4. Tjärframställningsplatser
5. Kolningsanläggningar
6. Lämningar efter äldre tiders rensköttsel
7. Översilningsängar och slåttermyrar

2016 utkom 3 revideringar (Skogsstyrelsens rapport 12–2016), Odlingsspår/röjningsrösen, Kolningsanläggningar och Lämningar efter äldre tiders rensköttsel. Vidare en ny målbild om Användandet av kulturstubbar, samt en Enkel handledning för kulturmiljövården.

1.6 Övergripande om målbilderna för kulturmiljöer

Några huvudpunkter som gruppen anammat och som kan ses som en viktig grund i synen på lämplig hänsyn och bra arbetssätt skulle enkelt kunna sammanfattas och komprimeras som följer:

- Kulturmiljön är integrerad i traktplaneringen
- Rätt kompetens finns i hela skogsbrukskedjan (hos alla delaktörer)
- Rätt information överförs mellan alla led
- Lämningarna är fria från skador
- Lämningarna återbeskogas inte

Punkterna inbegriper det som utgörs av processen (de olika delaktörerna), dvs. inkluderande planering och information. Denna är delvis generell oavsett lämningstyp och är lika viktig oavsett under vilken lagstiftning lämningen vilar på.

I samband med utgivandet av andra omgången målbilder publicerades externt, med Skogforsk som ansvarig, ett branschgemensamt arbete som tar fasta på den bakomliggande processen i skogsvårdskedjan, *Hänsyn till forn- och kulturlämningar i skogsbruket – branschgemensamma riktlinjer*. Materialet återfinns på <https://www.skogforsk.se/nyheter/2016/nya-riktlinjer-for-hansyn-till-forn--och-kulturlamningar/> Till detta dokument hänvisar målbilderna då det gäller det övergripande planeringsarbetet och informationsöverföringen.

1.7 Struktur – äldre-, reviderade- och nya kulturmiljömålbilder

Målbilderna omfattar de övriga kulturhistoriska lämningar vars hänsyn normalt lyder under Skogsvårdslagen. Fornlämningar som berörs måste samrådas med Länsstyrelsen enligt Kulturmiljölagen, lämplig hänsyn grundas på myndighetens beslut i vart ärende.

Målbilderna är praktiska sammanfattningar med mål och vägledning till god hänsyn i samband med skogliga åtgärder som berör kulturmiljöer. Råden i målbilderna innebär en generell hänsynsnivå vilken delvis förtydligar t.ex.

Skogsvårdslagen. Hänsynsnivån är tillika ofta jämförbar med certifieringsorganens krav (PEFC och FSC). En grundidé har också varit att hänsynsnivån ska vara så god att den till vissa delar är i standard med KML:s krav.

Målbildernas är uppbyggda enligt likartade principer – grundprincipen är att alla lämningar har lika bevarandevärde. De inleds med en generell målbild, dvs. ett lämpligt hänsynsutfall och är därefter innehållande en kort beskrivning om vad målbilden åsyftar (vilka lämningar), hur ser de ut, var de är placerade och vad de har för signalfunktion, dvs. vad kan man hitta mer. Begreppet signalfunktion har hämtats från naturvården. I likhet signalerar en lämning ofta en annan och vice versa. T ex signalerar en brunn att en bebyggelselämning ofta finns i närheten osv. Signalfunktionen är viktig för att förhålla sig till hela kulturmiljön och sätta en lämning i sitt historiska sammanhang, inte sällan också kopplat till biologiska värden. Det sammantagna kulturhistoriska värdet ökar om hela lämningsmiljön kan bevaras eller skötas med minimala skador.

Målbilderna finns för gängse förekommande kulturmiljöer och lämningstyper (grupper av lämningstyper) som vanligen påträffas i skogslandskapet. Målbilderna gäller oavsett om kulturmiljön är registrerad i en databas eller inte. Flertalet av landets lämningar är oregistrerade och stora geografiska områden är heller inte inventerade.

Hänsynsråden i målbilderna är uppdelade utifrån lämningarnas komplexitet. En typ av hänsyn vid enstaka lämningar, en annan då lämningarna ligger i grupp eller omfattar större ytor. Målbildsdokumentens baksida innehåller en detaljerad målbildsanpassning i tabellform (matris) som tar fasta på hänsynen utifrån olika förhållanden.

På baksidan finns en översiktsskiss för att förtydliga hänsynen i ett givet exempel.

1.8 Lagstiftning och avgränsning

Hänsynen till det skogliga kulturarvet regleras huvudsakligen av skogsvårdslagen (1979:429) (SvL) samt av kulturmiljölagen (1988:950) (KML). Skogsstyrelsen har tillsynsansvar för övriga kulturhistoriska lämningar medan länsstyrelserna ansvarar för fornlämningar.

Mer om lagstiftning, avgränsning och målbilder kan läsas i Skogsstyrelsens rapport 5–2013 <http://www.skogsstyrelsen.se/malbilder>.

1.9 Nulägesbild - skaderisker i samband med skogsbruk

Dagens skogsbruk når inte alltid upp till lagens krav då det gäller kulturhänsyn. Skador på kulturmiljöer kan vara svåra eller omöjliga att reparera eller återställa. Att undvika skador eller begränsa dessa vid skogliga åtgärder är viktigt för kulturmiljövården.

Någon systematisk inventering som berör enbart övriga kulturhistoriska lämningar i skogen och effekterna av skogsbrukets påverkan finns inte, däremot görs årligen

en inventering av främst fornlämningar kopplade till skogsmark. Inventeringen som utförs av Skogsstyrelsen förkortas HK – Hänsyn till Kulturmiljöer.

Av skogsbrukets påverkan framträder markberedning som den enskilt största skadefaktorn. Andra typer av skador orsakas av oaktsam körning vid olika skogsbruksåtgärder men också av nedrisning och plantering.

Även indirekta skador uppstår ibland då träd kvarlämnas på eller nära en lämning varefter de vid t ex storm faller. De negativa effekterna av 2000-talets flera stora stormar har varit tydliga.

Läs mer om HK-inventeringen och resultat,

<https://www.skogsstyrelsen.se/statistik/statistik-efter-amne/hansynsuppfoljning-kulturmiljoer/>

2 Reviderade/nya målbilder för kulturmiljöer/övriga kulturhistoriska lämningar 2019

2.1 Bakgrund

Sedan 2016 har arbetet för revidering av fyra äldre målbilder pågått och därutöver framtagande av en ny målbild.

- Bebyggelselämningar (revidering)
- Tjärframställningsplatser (revidering)
- Kulturhistoriska stigar och vägar (revidering – tidigare benämnd Färdvägar och stigar)
- Översilningsångar (revidering – tidigare benämnd Översilningsångar och Slättermyrar)
- Kulturmiljöer vid vatten (ny)

Utöver målbilderna har även en revidering av dokumentet *Enkel handledning för kulturmiljövården* skett.

Som tidigare nämnts har framtagandet skett genom olika möten, workshops och exkursioner. Därutöver har erfarenheter av de äldre målbilderna och dess praktiska användning utvärderats, både hos myndigheter och hos skogliga aktörer. Olika former av utbildningsinsatser och kalibreringar har gett viktig feedback.

Revideringarna syftar främst till att förtydliga hänsynen men även förbättra layout och språkbruk, också skapa enhetlighet. Hänsynsnivån är generellt densamma som i tidigare målbilder. Revideringarna har också tagit fasta på att differentiera hänsynen baserat på om det rör sig om enskilda lämningar eller komplexa strukturer. Även förtydliganden och ställningstaganden om möjliga konfliktsituationer mellan natur- och kulturmiljöhänsyn har tillkommit.

2.2 Målbildsdokument, reviderade och nya

Se kapitel 3-9

3 Bebyggelse lämningar

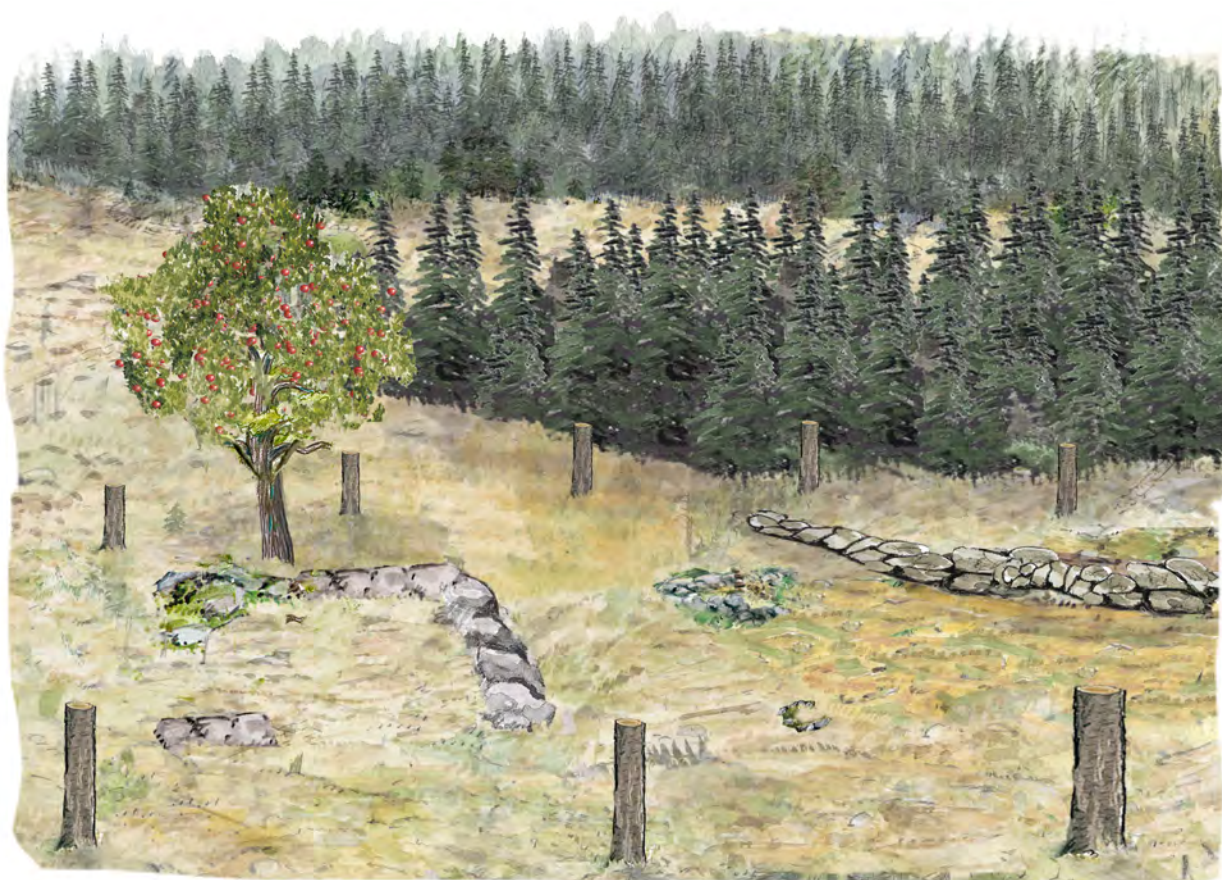

ILLUSTRATION BO PERSSON

Målbild efter föryngringsavverkning

Bebyggelse lämningar och andra tillhörande lämningstrukturer är fria från kör- och markskador och täckande ris. Inga träd växer på eller i direkt närhet till lämningarna, med undantag av ett till bebyggelsen tillhörande biologiskt kulturarv.

Bebyggelse lämningar är rester efter fåbodar, torp och gårdar av olika slag med tillhörande husgrunder efter bonings- och uthus. Andra lämningstyper kan vara rester efter jordkällare, ängslador, sommarladugårdar samt byggnader efter olika verksamheter som skogs-, bergsbruk och renskötsel. Spåren vi ser idag är ofta knutna till mer varaktiga byggnadskonstruktioner, från medeltid och framåt, med sten som grund. De vanligaste bebyggelse lämningarna härrör från 17- och 1800-tal och har ibland varit i bruk in på 1900-talet.

Hur ser de ut

Byggnader kan ha olika form, struktur och funktion, vara enskilt placerade eller i grupp. Vanligen syns av boningshuset en överväxt hög efter den raserade murstocken. Inte sällan finns även enstensatt källardel/grop, en trappsten eller de större hörnstenarna i grunden.

Var är de placerade

Bebyggelse lämningar finns i hela landet. Historiken kring äldre byggnader, dess lämningstrukturer och omfång, skiljer sig till viss del geo-grafiskt inom Sverige. Placeringen i landskapet bygger ofta på äldre tiders möjligheter till inkomst. OBS! Torp och fåbodar är ofta klassade forn lämningar vilket sentida bebyggelse lämningar inte alltid är. Långt ifrån alla är registrerade.

Signalfunktion – Vad kan jag hitta mer

Till bebyggelse lämningar hör ofta övergivna åkrar, röjningsrösen, hägnader och stenröjda ytor i form av trädgård, tomt, gårdsplan eller tun. Vidare kan finnas brunn eller kalkkälla, väg och stig. På och omkring bebyggelsen kan även ett biologiskt kulturarv vara bevarat; gamla kulturväxter, vård- och fruktträd samt buskar, t ex syren.

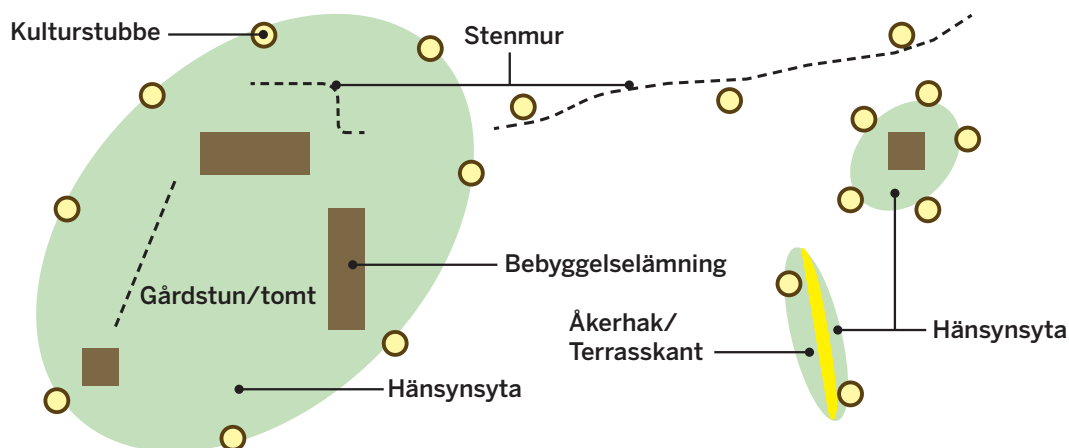
Målbild	Enstaka bebyggelse lämning, med el. utan gårdstun/tomt ²	Yttäckande bebyggelse-lämningar (flera), med tillhörande gårdstun/tomt ²	Angränsande mindre åkerytor ¹ med ev. tillhörande odlingsspår
Förröjning	Träd som växer på lämningar röjs bort och riset avlägsnas. Växtlighet tillhörande det biologiska kulturarvet som växer mellan synliga lämningar ska sparas.		
Föryngrings-avverkning	Alla träd huggs bort och riset avlägsnas. Undvik körning på/intill lämningar. Vid behov av körning på/nära lämningar risas körvägen väl och därefter avlägsnas om möjligt risbädden, om det kan ske utan att skador uppstår. Undvik basvägar genom sammanhängande lämningssmiljöer. Träd med kulturhistoriska värden, t ex hamlade- eller vårdträd kvarlämnas. Hamling kan med fördel ske för att minska risken för omkullblåsning. Övriga naturvärdesträd ska tas bort om de riskerar att skada lämningar.	Synliga lämningsstrukturer, t ex stenmur, terrasskant, åkerhak och enskilda odlingsrösen hålls fria från träd, ris och körning. Träd med kulturhistoriska eller mycket höga biologiska värden kan kvarlämnas intill stenmur/odlingsröse. På öppna ytor kan övriga naturvärdesträd sparas.	
Kulturstubbar	Markeras med 3 eller fler kulturstubbar som ställs 2–5 m utanför lämningens yttre kant.	Sammanhängande lämningssmiljö, t ex nära varandra liggande bebyggelselämningar och gårdstun, markeras med lämpligt antal kulturstubbar, ca 2–5 m utanför området. Separat belägna lämningar markeras enskilt.	Separat belägna lämningar (se exempel ovan) kan märkas ut med lämpligt antal kulturstubbar 2–5 m utanför lämningens yttre kant.
Markberedning och Plantering	Rätt placerade kulturstubbar fungerar som hänsynsgräns. Saknas dessa, eller är felaktigt placerade, gäller ca 5 m avstånd från lämningens yttre kant.	Som för enstaka lämning. Inkludera sammanhängande lämningssmiljö, t ex område med bebyggelselämningar som ligger nära varandra och gårdstun (se bild).	Föryngna gärna utan markberedning eller med skonsamma metoder för bibehållen markstruktur och med hänsyn till synliga lämningar/strukturer.
Röjning och Gallring	Lämningar hålls fria från träd och ris. För körning gäller det samma som vid föryngringsavverkning (se ovan). Närmast utanför lämning eller lämningssmiljö gynnas löv.		Synliga lämningsstrukturer (se exempel ovan) hålls fria från träd, ris och körning.
Passerande av stenmur	Använd befintliga eller tidigare överfarter. Vid behov av passage använd trasigt parti och bygg på med ris/virke för att begränsa tryckskador. Som ett sista alternativ kan, efter dialog med Skogsstyrelsen, en öppning i stenvägg göras. Avlägsna ris/virke i efterhand (om möjligt).		

¹ För angränsande stora områden med odlingslämningar se målbild för odlingsspår/röjningsrösen!

² Tunet är bebyggelsemiljöns hjärta och avskiljs oftast genom avvikande växtlighet, markens profil, stenmur el. liknande. Saknas tydlig avgränsning av tun hålls ett avstånd till bebyggelse på ca 10 meter.

För mer information om hur du arbetar med forn- och kulturlämningar: Branschgemensamma riktlinjer är framtagna av skogsbruket och Skogforsk. Gå in på: www.skogforsk.se för att läsa mer.

! OBS. Fornlämningssklassade lämningar behandlas enligt länsstyrelsens beslut!

Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn ger vägledning om hur miljöhänsyn bör tas vid skogsbruksåtgärder. De är något att eftersträva vid planering och genomförande av skogsbruksåtgärder och ska användas anpassat till aktuell trakts specifika förutsättningar. Aktuell målbild är framtagen i bred samverkan inom skogssektorn av en arbetsgrupp sammansatt av representanter från skogsnäringen, skogsägare, Skogsstyrelsen, andra berörda myndigheter, ideella organisationer och specialister inom aktuellt område. 2016-12-07. Mer information på www.skogsstyrelsen.se/malbilder

4 Tjärframställningsplatser

ILLUSTRATION BO PERSSON

Tjärframställningsplatser

Målbild efter föryngringsavverkning

Lämningarna är fria från kör- och markskador och från täckande ris. Inga träd växer på eller i direkt närhet till lämningar.

Tjärframställningsplatser är lämningar efter framställning av tjära, vidareförädling av tjära eller närbesläktade produkter, t ex beck. Tjära har tillverkats sedan äldre järnålder och har tidvis varit en betydande inkomstkälla, också för export.

Hur ser de ut

Tjärframställningsplatser kan ha olika utseende. Vanliga typer är tjärränna, tjärdal och tjärgrop. Tjärrännan hittas i södra Sverige på sluttande mark i form av en nedsänkt ränna, normalt grävd, i vissa fall stensatt, någon gång med förslagad botten. Rännan avslutas med en mindre stenkonstruktion och en grop för uppsamling. Tjärdalen är oftast nedgrävd i en sluttning. Den framstår som en rund grop med en öppning/ränna i sin lägsta punkt och en grop för uppsamling. Tjärgropen, som är utan tappningsränna,

dateras till förhistorisk tid. Ytterligare lokala varianter förekommer. Ibland återfinnes stelnad tjära i botten eller rester efter kolstybb på eller nära intill lämningen.

Var är de placerade

Tjärframställningslämningar återfinns i skogsmark i stora delar av landet och är ofta forn lämningar.

Signalfunktion – Vad kan jag hitta mer

Vanligen ligger lämningarna ensamma medan tjärgropar ofta uppträder parvis. Från senare delen av 1800-talet och första delen av 1900-talet finns exempel på omfattande tjärframställning i tjärfabriker. Lämningarna kan bestå av husgrunder, ugnrester, stubbrytnings-gropar, stubbupplag och järnvägsräls.

Målbild	Enstaka lämningar, inkluderat tillhörande gropar	Yttäckande lämningar, flera tjärframställningsplatser
Förröjning	Träd som växer på lämningar röjs bort och riset avlägsnas.	
Föryngrings-avverkning	Alla träd huggs bort och riset avlägsnas. Undvik körning på/intill lämningar.	
Kulturstubbar	Markeras med 3 eller fler kulturstubbar som ställs 2–5 m utanför lämningens yttre kant.	Lämningar som ligger närmre än 20 m ifrån varandra bör betraktas som en enhet. Kulturstubbar placeras 2–5 m utanför lämningens område.
Markberedning och Plantering	Rätt placerade kulturstubbar fungerar som hänsynsgräns. Saknas dessa, eller är felaktigt placerade, gäller ca 5 m avstånd från lämningens yttre kant.	Samma som för enstaka lämningar. Markberedning bör inte ske mellan lämningar om avståndet understiger 20 m.
Röjning och gallring	Alla träd huggs bort och riset avlägsnas. Ingen körning på/intill lämningar.	

För mer information om hur du arbetar med forn- och kulturlämningar:
Branschgemensamma riktlinjer är framtagna av skogsbruket och Skogforsk.
Gå in på: www.skogforsk.se för att läsa mer.

! OBS. Fornlämningsklassade lämningar behandlas enligt länsstyrelsens beslut!

Ovan bilder på olika typer av tjärframställningsplatser. T.v. stensatt tjerränna belägen i backe. Foto Göran Lundh. T.h. Norrländsk tjärdaal. Foto Västerbottens Museum.

Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn ger vägledning om hur miljöhänsyn bör tas vid skogsbruksåtgärder. De är något att eftersträva vid planering och genomförande av skogsbruksåtgärder och ska användas anpassat till aktuell tracts specifika förutsättningar. Aktuell målbild är framtagen i bred samverkan inom skogssektorn av en arbetsgrupp sammansatt av representanter från skogsnäringen, skogsägare, Skogsstyrelsen, andra berörda myndigheter, ideella organisationer och specialister inom aktuellt område. 2016-12-07.
Mer information på www.skogsstyrelsen.se/malbilder

5 Kulturhistoriska stigar och vägar

Målbild efter förnygringsavverkning

Stigar/vägar är fria från kör- och markskador och från täckande ris. Inga träd växer på eller i direkt närhet på tillhörande lämningar.

Kulturhistoriska stigar och vägar

Stigar och vägar har alltid fungerat som förbindelselänkar mellan platser där människor bott och verkat. Från arbetet vid gruvan, kolmilan, de olika odlings- och slättermarkerna och till kyrkan. Platsnamn på kartan kan berätta om äldre vägnät, t ex pilgrimsvägar. Inte sällan följer nutida vägar äldre tiders sträckningar. Exempel på lämningar är; kärrväg, vinterväg, landsväg, banvall efter järnväg.

Hur ser de ut

Många stigar/vägar kan vara svåra att upptäcka. De syns i dag som en avvikelse i växtligheten, en fördjupning i marknivån, en stenfri yta i en annars stenfylld omgivning eller medstensatta delar genom fuktig mark. Många färdvägar används fortfarande, mer eller mindre frekvent.

Var är de placerade

Rester efter stigar/vägar återfinns som kortare sträckor i anslutning till där man vistats. Vägar sökte sig fram

genom skog och odlad mark på väl-dränerat underlag, på åschrön, hållmark eller längs ett skogsbryn.

Ofta tog man omvägar runt sumpmarker och vattendrag eller så korsade man dessa på smalaste stället, vilket gett de gamla vägarna deras karakteristiska slingrande linjeföring. Stigar och ridstigar på löst underlag utvecklades till hålvägar, vägar som genom nötning och erosion fördjupats. Så småningom förbättrades de viktigaste stigarna med grusfyllning och breddades till vagnsbredd.

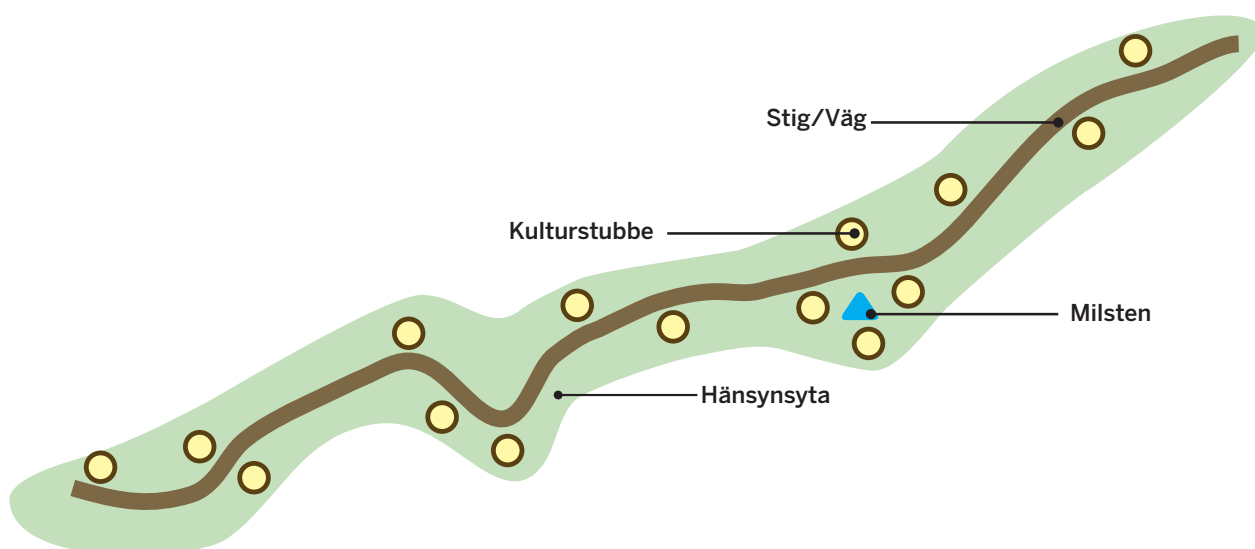
Signalfunktion – Vad kan jag hitta mer

Väghållningsstenar, milstenar och vilstenar är vanliga lämningar intill stigar/vägar. Ofta har dessa ristningar med figurer, initialer och årtal. Även ristade träd förekommer, liksom offerkast/ högar av ris eller sten. Stensatta broar och vägbankar är också vanliga. Historiska stigar och färdvägar som ännu används har ett högt socialt värde (se målbilder om rekreation).

Målbild	Stigar och vägar/linjeobjekt	Angränsande lämningstyper t ex vägmärke, vilsten, offerkast, ristning/blecka, rösad högstubbe och bro
Förröjning	Röj bort träd och buskar som begränsar stigens/vägens synlighet eller användbarhet.	Träd och buskar som växer på lämningar röjs bort och riset avlägsnas.
Föryngrings-avverkning	Alla träd huggs bort och riset avlägsnas. Ingen körning på sträckningen. Begränsa eventuella överfarter till så få ställen som möjligt och risa dessa vid behov alternativt bygg överfart, om det kan ske utan att skador uppstår. Träd med kulturhistoriska spår, naturvärdesträd, t ex rönn, sälg, hassel och enstaka träd som bedöms mycket stormfasta kvarlämnas. Hamling eller topphuggning kan med fördel ske för att minska risken för omkullblåsning.	Träd som växer på lämningar huggs bort och riset avlägsnas.
Kulturstubbar	Linjeobjekt såsom stigar/vägar markeras med kulturstubbar längs med sträckningen. Markera särskilt tydligt då stigen/vägen ändrar riktning. För att upprätthålla/lätt återfinna stigen, i de fall den fortfarande används, bör kulturstubbarna placeras nära/invid stigen/vägen.	Bind ihop stig/väg med angränsande lämningstyper med lämpligt antal kulturstubbar. Dessa placeras ca 2–5 m utanför (se bild nedan).
Markberedning och plantering	Rätt placerade kulturstubbar fungerar som hänsynsgräns. Saknas dessa, eller är felaktigt placerade, gäller ca 5 m avstånd från lämningens yttre kant. OBS! Till skillnad mot andra lämningstyper bör kulturstubbar placeras nära stigen/vägen (se ovan). Det är viktigt att en zon utanför, ca 2-5 meter hålls fri från markberedning.	
Röjning och Gallring	Håll stigar/vägar och lämningar fria från ris och träd. Begränsa eventuella överfarter till så få ställen som möjligt och risa dessa vid behov alternativt bygg överfart, om det kan ske utan att skador uppstår.	

För mer information om hur du arbetar med forn- och kulturlämningar:
Branschgemensamma riktlinjer är framtagna av skogsbruket och Skogforsk.
Gå in på: www.skogforsk.se för att läsa mer.

! OBS. Fornlämningsklassade lämningar behandlas enligt länsstyrelsens beslut!

Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn ger vägledning om hur miljöhänsyn bör tas vid skogsbruksåtgärder. De är något att eftersträva vid planering och genomförande av skogsbruksåtgärder och ska användas anpassat till aktuell tracts specifika förutsättningar. Aktuell målbild är framtagen i bred samverkan inom skogssektorn av en arbetsgrupp sammansatt av representanter från skogsnäringen, skogsägare, Skogsstyrelsen, andra berörda myndigheter, ideella organisationer och specialister inom aktuellt område. 2016-12-07.
Mer information på www.skogsstyrelsen.se/malbilder

6 Översilningsängar

Målbild efter förnygringsavverkning

Lämningarna är fria från kör- och markskador och från täckande ris. Inga träd växer på eller i direkt närhet till lämningar.

Översilningsängar

Översilningsäng är en lämning efter en på konstlad väg översilad naturlig ängsmark där vattnet i återkommande perioder sakta och oavbrutet fick rinna. Oftast slutar marken något. Översilningen medförde en naturlig gödslings effekt och skördevolymen av vinterfoder ökade kraftigt genom sådan konstgjord bevattning. Översilningsängen har ofta återgått till att bli skogsmark – användningen försvann successivt under tidigt 1900-tal och spåren av dem och tillhörande lämningar varierar i omfattning. Den ska inte förväxlas med slättermyr (mad/våtäng) som är en plan våtmark som nyttjats för höslätter. Även om många slättermyrar har vuxit igen är de sällan berörda av skogsbruk.

Hur ser de ut

Översilningstekniken innebar att vattnet leddes från bäckar och sjöar fram till de naturliga ängsmarkerna. Genom mindre bevattningsrännor/silfåror, fördelades vattnet ut över ängsmarken. De lämningar som idag

återfinns består ofta av olika varianter av diken, kanaler och fåror, förutom själva ytan eller området som slogs. Ibland återfinns även rester efter fördämningar, vallar och dammluckor. Biologiska spår, såsom avvikande gräsarter, örter och lövträd, arter som förr gynnats av hävdad/öppnare mark, kan indikera på tidigare förekomst av översilningsängar.

Var är de placerade

Översilningsängar, vilka oftast ligger på fastmark, har funnits i hela landet men återfinns idag framförallt i de norra delarna. Öppna områden i skogen eller gamla platsnamn kan ge en fingervisning om äldre tiders översilningsängar.

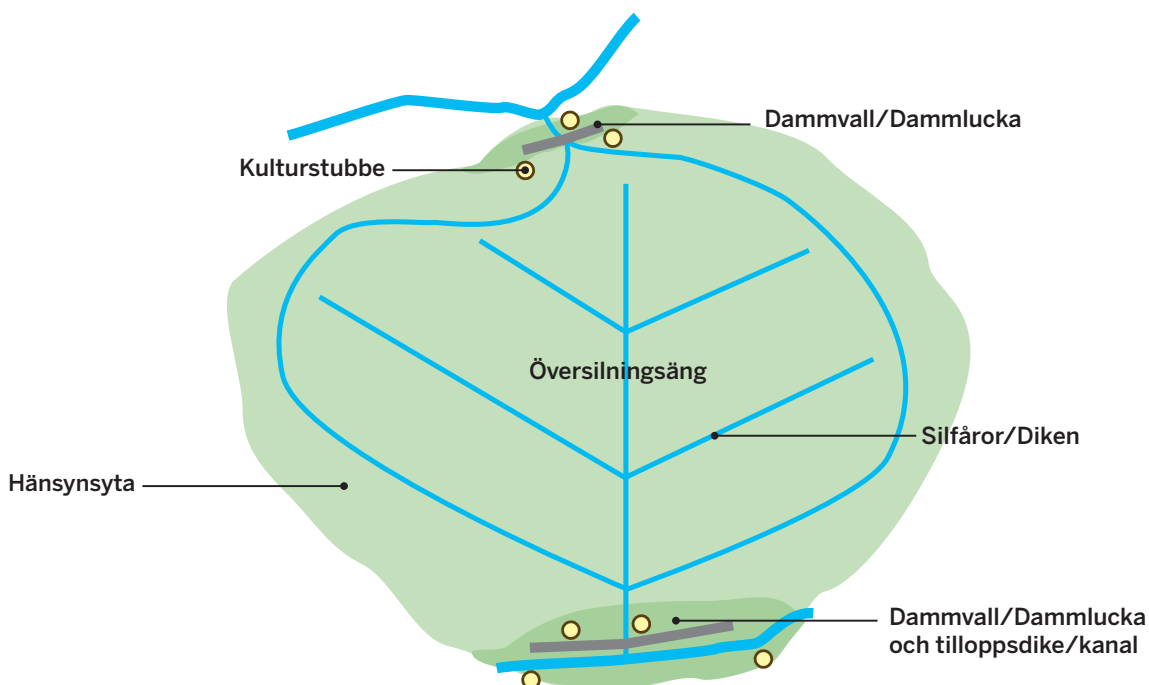
Signalfunktion – Vad kan jag hitta mer

Intill en översilningsäng, men också i anslutning till den blötare slättermynen, kan det finnas spår av lador, hässjevirke, hövägar, klövjebroar eller övergivna redskap.

Målbild	Enstaka lämning (tillrinnings- och avrinningsdike, dammlucka, dammvall, m.fl.)	Den tidigare öppna ängsmarken
Förröjning	Träd som växer på lämningar röjs bort och riset avlägsnas.	Betraktas som vanlig skogsmark med generell hänsyn.
Föryngrings- avverkning	Alla träd huggs bort och riset avlägsnas. Undvik körning på/intill lämningar. Vid linjeobjekt begränsa eventuella överfarter till så få ställen som möjligt och risa dessa väl. Vid behov broa/bygg kavelbro.	Betraktas som vanlig skogsmark med generell hänsyn.
Kulturstubbar	Markeras med lämpligt antal kulturstubbar som ställs 2–5 m utanför lämningar.	Inga kulturstubbar ställs.
Markberedning och plantering	Rätt placerade kulturstubbar fungerar som hänsynsgräns. Saknas dessa, eller är felaktigt placerade, gäller ca 5 m avstånd från lämningens yttre kant.	Föryngra gärna utan markberedning eller med skonsamma metoder för bibehållen markstruktur.
Röjning och Gallring	Alla träd huggs bort och riset avlägsnas. Undvik körning på/intill lämningar.	Vanlig miljöhänsyn tas.

För mer information om hur du arbetar med forn- och kulturlämningar: Branschgemensamma riktlinjer är framtagna av skogsbruket och Skogforsk. Gå in på: www.skogforsk.se för att läsa mer.

! OBS. Fornlämningsklassade lämningar behandlas enligt länsstyrelsens beslut!

Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn ger vägledning om hur miljöhänsyn bör tas vid skogsbruksåtgärder. De är något att eftersträva vid planering och genomförande av skogsbruksåtgärder och ska användas anpassat till aktuell trakts specifika förutsättningar. Aktuell målbild är framtagen i bred samverkan inom skogssektorn av en arbetsgrupp sammansatt av representanter från skogsnäringen, skogsägare, Skogsstyrelsen, andra berörda myndigheter, ideella organisationer och specialister inom aktuellt område. 2016-12-07. Mer information på www.skogsstyrelsen.se/malbilder

7 Kulturmiljöer vid vatten

Målbild efter förnygringsavverkning

Lämningarna är fria från kör- och markskador och från täckande ris. Inga träd växer på eller i direkt närhet till lämningar. Undvik åtgärd inom kantzon om det finns risk för allvarliga körskador.

Kulturmiljöer vid vatten

Vatten har alltid varit betydelsefullt för människan. Vattenvägar och vattenmiljöer har fungerat som kommunikationsleder och för transporter, som rörelsekraft eller resurs vid bevattning, jakt och fiske. Människan har på olika sätt utnyttjat vattenmiljöer och försökt styra dem, därav har olika spår i dess närområden uppstått.

Hur ser de ut

Kulturmiljöer vid vatten innefattar bl. a broar, såg-, kvarn-, järnbruks- och flottningsmiljöer med tillhörande bebyggelselämningar (t ex grunder efter hyttor och flottarkojor). De flesta lämningar är konstruerade av sten i olika strukturer och storlek. Ibland består de av eller är kompletterade med trä. Flottningsleder har inneburit att man rätat eller stensatt fåror, eller byggt träkonstruktioner, vid besvärliga passager. Till kvarnfall och sågdämmen finns tillhörande rännor och dammvallar

av grus och sten. Intill sjöar och vattendrag kan hamnkonstruktioner eller fiskerianordningar hittas, oftast av sten.

I synnerhet inom det samiska lämningssområdet finns spår efter förvaringsplatser (gropar) intill vattendragen - se målbild för *Lämningar efter äldre tiders renskötsel*.

Var är de placerade

Dessa lämningstyper återfinns spridda i hela landet. I vissa fall kan vattenanknutna lämningar förekomma på numera torrlagd mark.

Signalfunktion – Vad kan jag hitta mer

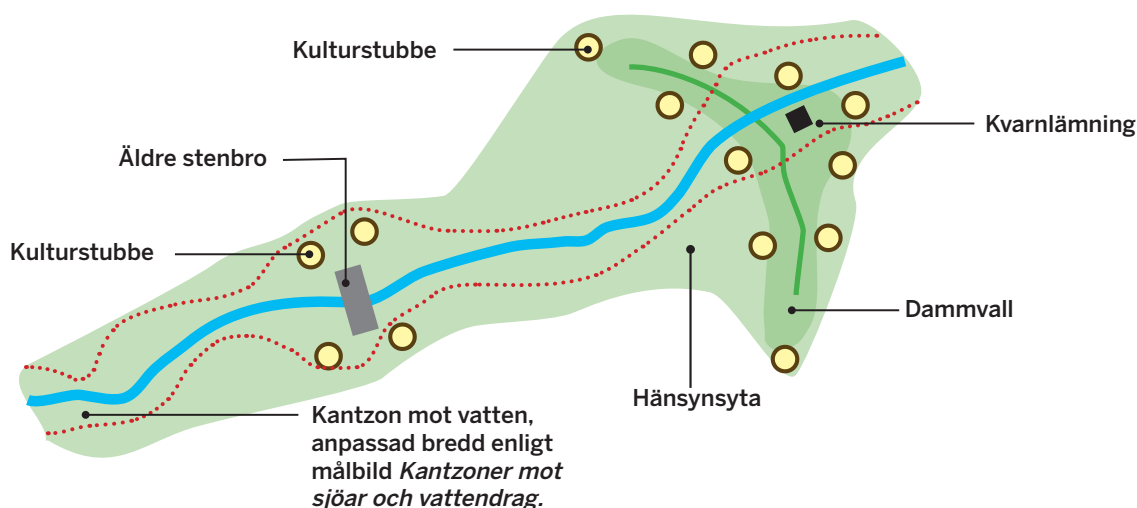
En mängd olika lämningstyper, baserat på arbete och bomiljö, kan finnas i närheten. Vattenmiljöer är också viktiga för naturvärden - se målbild för *Kantzoner mot sjöar och vattendrag*.

Målbild	Enstaka lämningar (t ex lämning efter Kvarn och bro) samt andra typer av yttäckande lämningar och linjeobjekt (t ex stensatt dike, damnvall och flottningsanläggning/-led)
Förröjning	Träd och buskar som växer på eller i direkt närhet till synliga lämningar röjs bort och riset avlägsnas, gäller även inom kantzon mot vatten.
Föryngrings- avverkning	Alla träd huggs bort och riset avlägsnas. Undvik körning på/intill lämningar. <u>Inom kantzon mot vatten*:</u> Alla träd på eller i direkt närhet till lämningen huggs bort och riset avlägsnas. Vid stor risk för stormskador ta bort träd som kan falla över lämningen. OBS! Finns risk för allvarlig körskada lämnas lämningen orörd.
Kulturstubbar	Markeras med 3 eller fler kulturstubbar som ställs 2–5 m utanför lämningens yttre kant.
Markberedning och plantering	Rätt placerade kulturstubbar fungerar som hänsynsgräns. Saknas dessa, eller är felaktigt placerade, gäller ca 5 m avstånd från lämningens yttre kant. <u>Inom kantzon mot vatten:</u> Med anpassning minst 5–10 meter ifrån lämningens yttre kant. Se målbild för <i>Hänsyn till vatten vid beståndsanläggning</i> .
Röjning och Gallring	Lämningar hålls fria från träd och ris. Undvik körning på eller i direkt närhet till lämningar. <u>Inom kantzon mot vatten:</u> Alla träd på eller i direkt närhet till lämningar huggs/röjs bort och riset avlägsnas. Undvik körning på eller i direkt närhet till lämningar. OBS! Finns risk för allvarlig körskada lämnas lämningen orörd.

*Med kantzon avses zonen närmst vattnet, med eller utan träd/buskar. Kantzonens funktion är betydelsefull för vattnets värde!

För mer information om hur du arbetar med forn- och kulturlämningar:
Branschgemensamma riktlinjer är framtagna av skogsbruket och Skogforsk.
Gå in på: www.skogforsk.se för att läsa mer.

! OBS. Fornlämningsklassade lämningar behandlas enligt länsstyrelsens beslut!

Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn ger vägledning om hur miljöhänsyn bör tas vid skogsbruksåtgärder. De är något att eftersträva vid planering och genomförande av skogsbruksåtgärder och ska användas anpassat till aktuell trakts specifika förutsättningar. Aktuell målbild är framtagna i bred samverkan inom skogssektorn av en arbetsgrupp sammansatt av representanter från skogsnäringen, skogsägare, Skogsstyrelsen, andra berörda myndigheter, ideella organisationer och specialister inom aktuellt område. 2016-12-07.
Mer information på www.skogsstyrelsen.se/malbilder

8 Enkel handledning till kulturmiljövården

Enkel handledning till kulturmiljövården

Fornlämning eller övrig kulturhistorisk lämning?

Den som planerar eller utför ett arbete är enligt lag skyldig att ta reda på om någon fornlämning eller annan kulturlämning berörs.

Fornlämningar är lämningar efter människors verksamhet under forna tider. De ska ha tillkommit genom äldre tiders bruk och vara varaktigt övergivna. Dessutom ska de ha tillkommit före 1850.

Alla fornlämningar är skyddade enligt *Kulturmiljölagen* (KML). Detta gäller även de som inte är registrerade. Länsstyrelsen är ansvarig myndighet.

Övriga kulturhistoriska lämningar är också varaktigt övergivna lämningar av människors verksamhet. Dessa har normalt kommit till efter 1850. Då gäller *Skogsvårdslagen* (SvL). Skogsstyrelsen är ansvarig myndighet.

1850 ett viktigt årtal

Många lämningar av en viss typ kan vara tillkomna såväl före som efter 1850 och i det enskilda fallet vet man sällan något om den exakta dateringen. Då merparten av lämningar av viss typ kan antas höra hemma inom ett visst tidsspänn görs i praktiken en generaliserad datering för hela lämningstypen som sådan. Riksantikvarieämbetet RAÄ har tagit fram *Lämningstypelistan* för vilka lämningar som är fornlämning eller övrig kulturhistorisk lämning. T ex säger man att torplämningen ska klassas som fornlämning då en större del av torpen kan antas ha byggts före 1850. På samma sätt ska kolbotten efter res- och liggmila klassas som övrig kulturhistorisk lämning om vi inte kan anta att den tillkommit före 1850. En stående byggnad med tak och väggar kan aldrig betraktas som fornlämning eller övrig kulturhistorisk lämning oavsett när den uppfördes.

Tillstånd enligt KML

Åtgärder som berör en fornlämning och som påverkar marken eller det som finns under marken, kräver tillstånd av länsstyrelsen. Det gäller t.ex. vägbyggnation, skyddsdikning, stubbskörd, markberedning, plantering, askåterföring och gödsling. Att röja, gallra och förnygringsavverka skogen kräver normalt inget tillstånd under förutsättning att lämningen inte riskeras att skadas. En normal rutin är att avverkningsanmälan som berör fornlämning skickas in till Länsstyrelsen.

När tillstånd ges medför detta i regel vissa villkor om hur åtgärder får utföras.

Till en fornlämning hör ett så stort område som behövs för att bevara fornlämningen. Detta område kallas

fornlämningsområde och har samma skydd som fornlämningen. Länsstyrelsen bestämmer hur stort detta område är. I samband med skogsbruksåtgärder kan länsstyrelsen komma att ställa villkor på hela eller del av fornlämningsområdet. Man kallar då detta för villkorsområde.

SVL, målbilder och hänsynsnivå

Enligt Skogsvårdslagen ska skador till följd av skogsbruksåtgärder undvikas helt eller begränsas i anslutning till övriga kulturhistoriska lämningar. Samtidigt säger man att skyddet inte avsevärt får försvåra skogsbruket. I de flesta fall är lämningarna så pass begränsade i storlek att de mycket sällan medför några större svårigheter att skydda dem.

Målbilderna för god miljöhänsyn gäller enbart övriga kulturhistoriska lämningar och är ingen lagnivå. De ger vägledning om en lämplig hänsynsnivå vid planering och genomförande av skogsbruksåtgärder i produktionsskog. Målbilderna är något att sträva efter och ska användas anpassat till aktuell trakts specifika förutsättningar.

Allas vårt gemensamma ansvar

Ansaret för forn- och kulturlämningar delas av alla. Detta gäller för såväl privatpersoner, markägare, företag som myndigheter. Den som planerar eller utför ett arbete ska se till att skador undviks eller begränsas. Markägaren har också ett särskilt ansvar att se till att ombud och entreprenörer har nödvändig information.

För att kunna ta en bra hänsyn till kulturvården är det

FOTO: MATIAS PERSSON

nödvändigt att ha tydliga rutiner. Dessa ska finnas inom och mellan alla delar av skogsbrukskedjan (processen) liksom mellan skogsbruket och myndigheterna. Mer information finns i dokumentet, framtaget gemensamt av flera aktörer inom skogsbranschen: *Hänsyn till forn- och kultur lämningar i skogsbruket - branschgemensamma riktlinjer*.

Generella hänsynsråd

Nedan följer några allmänna förslag till hänsyn och insatser som med fördel kan införlivas i företagets och myndigheternas olika rutiner och policyer. Dessa gäller generellt alla typer av övriga kulturhistoriska lämningar och i många fall även för fornlämningar. För detaljhänsyn hänvisas till målbilderna!

1. God och relevant kompetens om kulturmiljöer hos alla aktörer och genom hela processen, från bestånds-etablering till förnygringsavverkning.
2. Bra kartunderlag (GIS-system), skogsbruksplan och planeringsunderlag. Informationen, t ex från berörda myndigheter eller från markägare, följer med i processen från start till mål. Maskinförare i samtliga led ska få tydlig information om de kulturmiljöer som berörs och vilka villkor och hänsyn som gäller.
3. Gemensam och lättförståelig terminologi i beslut, meddelande eller råd.
4. Kontakta gärna Länsstyrelsen eller Skogsstyrelsen vid tveksamheter.

Under avverkningsprocessen och efter;

1. Gör fältplaneringen i god tid innan avverkning, helst på barmark. Lämningar bör om möjligt markeras.
2. Planera basvägar, virkesupplag och risvältor så att forn- och kulturlämningar inte skadas. Var även uppmärksam på intilliggande områden där det också kan finnas lämningar.
3. Känsliga miljöer kan kräva avverkning vid bra bärighet.
4. Ta bort alla träd på lämningen och undvik nedrisning.
5. Dra inte träd över lämningar. Träden kan skada lämningen, t.ex. rubba stenar.
6. Ställ alltid kulturstubbar, antal efter behov så att lämningen blir tydligt kringgårdad.
7. Vid markberedning, se till att utföraren nås av tidigare information.
8. Använd gärna grönsrisplantering utan markberedning där det är möjligt, i känsliga och komplexa miljöer.

Biologiskt kulturarv och signalfunktioner

Intill äldre bebyggelse lämningar finns ofta kulturväxter såsom hamlade träd, vårdträd, syren, fruktträd, liljor med mera. Det kallas det biologiska kulturarvet och omfattas av hänsynsreglerna i Skogsvårdslagen. Många gånger kan det biologiska kulturarvet hjälpa till att identifiera bebyggelseplatser.

Lämningar har ofta en signalfunktion som indikerar att något annat kan finnas. Det gäller inte bara det biologiska kulturarvet. En brunn signalerar en trolig bebyggelse lämning i närheten, en kolbotten en kolarkojgrund osv.

Hur vet jag vad som finns

En viktig källa till forn- och kulturlämningar är Kulturmiljöregistret/Fornsök. Här finns de kända lämningarna registrerade.

Samma register kan hittas via Skogsstyrelsens Mina sidor och Skogens Pärlor, här återfinns även Skog & Historiaregistret. Ladda gärna ner webbappen Skogens Pärlor (<https://www.skogsstyrelsen.se/sjalvservice/karttjanster/webbappar-for-mobil-och-surfplatta/>) till din telefon som nås via Skogsstyrelsens hemsida. Därutöver kan det finnas lokala register hos t.ex. hembygdsföreningar, många av dessa har gjort torpinventeringar.

Även om databaserna innehåller många lämningar är det fortfarande mycket som saknas. Uppskattningsvis är ca 75 % av skogsmarken inte tillräckligt inventerad.

En oregistrerad lämning är tillika skyddad och ska bevaras och hanteras på samma sätt som en registrerad lämning.

Rapportera gärna nyfynd till Länsstyrelsen eller läns-museet och låt informationen om en hittad lämning föras in i skogsbruksplanen eller i ett internt register.

Riksantikvarieämbetet KMR (Fornsök)

<https://app.raa.se/open/fornsok/>

Skogsstyrelsen

Mina sidor eller Skogens pärlor
www.skogsstyrelsen.se

Nyttiga länkar och lästips

Lantmäteriet: historiskakartor.lantmateriet.se

Riksarkivet/SVAR: www.sok.riksarkivet.se

Skogforsk m fl: www.skogskunskap.se

Det samiska kulturlandskapet: www.gaaltije.se

Marie Emanuelsson, Skogens biologiska kulturarv (pdf)

Evald Gustavsson m.fl, Kulturmiljövård i skogen

Lars Kardell, Svenskarna och Skogen, del 1 och 2

Fäbodan och fäbodskogar: Biologiskt kulturarv i nordliga skogar:

http://_saml.raa.se/xmlui/handle/raa/3342

Kulturarv i gammelskog:

<https://www.vbm.se/utforska/ardeologi/>

9 Litteratur/källförteckning

Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket 2011. Skogs-och miljöpolitiska mål –brister, orsaker och förslag på åtgärder. Skogsstyrelsen meddelande 2011:2.

Skogsstyrelsen 2013. Målbilder för god miljöhänsyn – en delleverans från Dialog om miljöhänsyn. Skogsstyrelsen rapport 2013:5.

Skogsstyrelsen 2016. Implementering av målbilder för god miljöhänsyn. Skogsstyrelsen meddelande 2016:9.

Skogsstyrelsen 2016. Nya och reviderade målbilder för god miljöhänsyn - Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn vid skogsbruksåtgärder. Skogsstyrelsen rapport 2016:12.

Skogsstyrelsen 2017. Implementering av målbilder för god miljöhänsyn 2017. Skogsstyrelsen rapport 2017:9.

Skogsstyrelsen 2019. Nya målbilder för god miljöhänsyn vid dikesrensning och skyddsdikning. Skogsstyrelsens rapport 2019:06

Faktablad för alla gällande målbilder finns samlade på www.skogsstyrelsen.se/malbilder

Bilaga 1. Kommentarer till rapportens medföljande målbilder

Kommentarer målbild Bebyggelselämningar

Målbilden bebyggelselämningar ersätter tidigare målbild med samma namn.

Naturvård kontra kulturmiljövård

Efter några år av praktisk användning av tidigare version har det framkommit flera önskemål och några befogade frågeställningar har uppstått. En vanligt förekommande fråga har varit hur man prioriterar mellan naturvård och kulturmiljövård, t ex mellan naturvärdesträd som växer i eller nära lämning och själva kulturmiljövärdet. Gruppens arbete har mynnat i en generalisering där alla växande träd ska bort och därefter görs eventuellt en anpassning (t ex hamling eller topphuggning för att minska riskerna) utifrån lämningens eller lämningens områdes omfattning. Naturvärdesträd som står på sådant sätt att de inte kan skada lämning, orsaka rotsprängning, att de faller på eller skapar rotvälta som skadar, kan lämnas. Praktiskt får man tillämpa reglerna utifrån lokala förhållanden, t ex beakta stormrisker osv., men också andra miljömässiga värden. Grundprincipen är att ett naturvärde kan återskapas, en förstörd lämning är svårare att återskapa. Som ett exempel utgör biologiska kulturarv, t ex vårdträd och andra kulturväxter, sällan en fara för lämningen då dessa från början varit placerade en bit ifrån.

Ett dilemma är de växande trädens estetiska värden och att de i vissa fall kan kännas avvikande från kringliggande miljö och därmed ge kulturmiljön en attraktiv dimension, vara beskuggande och t.o.m. förtydligande. Problemet uppstår när närområdet blir kalt och till synes rotstabila lövträd kan då utgöra en fara för kulturmiljön. Att tillskapa en attraktiv närmiljö med bestående träd får ses som ett mål att eftersträva i kommande generation skog.

Kulturstubbar vid bebyggelsemiljöer

Hur man arbetar med kulturstubbar som skydd och signal är komplex vid bebyggelselämningar. Ju fler tillhörande lämningar inom samma bestånd ju svårare att förtydliga. Vid exkursioner och utifrån praktisk användning av kulturstubbar har framgått att för många separat markerade lämningar och dessutom närliggande varandra resulterar i en svårbedömd hänsyn för markberedningsföraren eller andra skogliga aktörer. Det blir förvirrande vid tolkningen om vad som är innanför eller utanför. Att dra en gräns för när ett område ska föras samman och markeras som en enhet, eller när antalet kulturstubbar ska begränsas eller tala om metertal till förmån för det ena tankesättet eller det andra är svårt att avgöra och förtydliga. Matrisen på baksidan av målbilder försöker förhålla sig till detta så praktiskt som möjligt.

Bebyggelselämningar och lagstiftningen

Bebyggelselämningar är idag att tolka som fornlämning om de inte kan bevisas vara tillkomna efter 1850. Tillhörande odlingsspår/näraliggande lämningar kan vara både fornlämning och övrig kulturhistorisk lämning beroende på hur nära bebyggelsemiljön de ligger, eller hur de registrerats (om de är registrerade).

Kommentarer Tjärframställningsplatser

Målbilden Tjärframställningsplatser ersätter tidigare målbild med samma namn. Målet med det reviderade dokumentet har varit att förtydliga hänsynen, beskriva de olika utseendena och förbättra layouten.

Ett varierande utseende

Lämningar efter tjärframställningsplatser har över landet ett varierande utseende. Oftast ligger de som ensamma lämningar med tillhörande uppsamlingsgrop, ibland förekommer de i grupperingar. Förekomsten geografiskt ser olika ut, i vissa områden är de sällsynta. I vissa fall är de registrerade som fornlämning, mera allmänt som övrig kulturhistorisk lämning.

Kommentarer målbild Kulturhistoriska vägar och stigar

Målbilden Kulturhistoriska stigar och vägar ersätter tidigare målbild med rubriken Färdvägar och stigar, detta för att tydligare anspela på kulturmiljön, den historiska kopplingen. Inte sällan sammanfaller rekreationsvärden och nutida nyttjande av äldre vägar och stigar. En kulturhistorisk väg eller stig kan också förekomma utan fysiska spår, dvs. enbart bestående av tradition om väg eller stig alternativt att den finns dokumenterad på äldre karta. Värdet av den sistnämnda finns ändå och anpassad hänsyn tas, i vissa fall kan enstaka tillhörande lämningar finnas kvar.

Kulturstubbar, speciell hantering

Hänsyn till stigar och vägar skiljer sig något från övriga lämningstyper och målbilder genom att kulturstubbar lämpligen placeras nära intill sträckningen. Till skillnad mot de flesta andra lämningar hamnar hänsynsområdet därmed utanför kulturstubbarna. Anledningen är att värdet av nära placerade kulturstubbar förstärker stigens sträckning, inte bara till gagn för skogliga åtgärder utan också för upprätthållandet av stigen/vägen – den kan lättare följas/hittas. Viktigt är då att markberedning inte sker för nära kulturstubbarna med risk för att själva stigen/vägen skadas. Skillnaden i ställandet av kulturstubbar gäller bara stigen/vägen och inte eventuella tillhörande lämningar, dessa markeras såsom övriga lämningar, minst 2–5 meter utanför yttre avgränsning.

Lagstiftningen

Vägar och stigar utgör sällan fornlämning, däremot är tillhörande lämningar, t ex vilstenar m fl. ofta klassade som fornlämning.

Kommentarer målbild Översilningsängar

Översilningsängar ersätter tidigare målbild med rubriken Översilningsängar och Slåttermyrar. Namnändringen görs då slåttermyrar sällan utgör en lämning där produktivt skogsbruk sker. I de fall äldre slåttermyrar dikats ut och övergått till produktionsskog finns endast i undantagsfall lämningar att ta hänsyn till och om de finns kan de i regel kopplas till befintliga målbilder, t ex Bebyggelselämningar eller Röjningsrösen, hägnader och andra odlingsspår.

Översilningsängar och spår efter tidigare bruk är ibland komplexa och svåra att förhålla sig till. De kan vara mycket stora och spåren otydliga. Lämningarna utgörs oftast av rester efter dammvallar och dikesfårar. Historiska dikesfårar har inte sällan övergått till ”moderna diken” som fortsatt underhålls genom rensning. För att inte skapa otydlighet bör kulturstubbar användas med försiktighet.

Sammantaget har den reviderade målbilden fått en förbättrad layout, förtydligande text och hänsynsmål samt tillförts en översiktsskiss för att ge ett exempel på hur ett översilningssystem har fungerat och sett ut.

Kommentarer målbild Kulturmiljöer vid vatten

Målbilden för Kulturmiljöer vid vatten är ny. Målbildens syfte är att förtydliga hur hänsyn lämpligast tas i närhet till känsliga miljöer, dit vattenmiljöer oftast räknas. Målbilden ska förtydliga hur man prioriterar mellan behovet av trädbevuxen kantzon mot vatten och ett bevarande av kulturmiljövärdena. Målbilden ska också ge exempel på vad som kan finnas utmed vattendrag och att vattendrag idag kan vara rätade eller tillhörande kulturmiljöer vara placerade på numera torrlagda partier.

Kulturhistoriska värden prioriteras

Generellt gäller att de kulturhistoriska värdena ska prioriteras före andra värden om åtgärden kan ske utan att körsador eller andra skador uppstår. Kan inte lämningarna frihuggas utan risk för negativ påverkan på vattnet ska åtgärden inte utföras. Att den trädbevuxna kantzonen däremot försvinner just kring lämningen bör accepteras, i många fall utgör kulturmiljön en ytterst begränsad yta. Att förtydliga lämningarna ger också estetiska värden. I enskilda fall kan manuell hjälp förbättra möjligheterna till bevarandet av lämningar.

Tillhörande lämningar

Inte sällan förekommer komplexa lämningssmiljöer intill eller nära vattenmiljöer, t ex efter flottning, järnframställning eller andra bruksmiljöer. Målbilden specifikt tar upp arbetssättet och hänsynsnivån närmst vattenmiljön. I de fall tillhörande lämningar finns i närområdet hänvisas till berörda målbilder, t ex den för Bebyggelselämningar.

Användandet av kulturstubbar inom kantzon kan nyanseras. Det är inte fel att ställa kulturstubbar men heller inte ett måste då kantzonen kanske inte berörs av återbeskogning och markberedning. Ett ställningstagande får tas i fall efter fall.

Återställandet av vattendrag

Kulturmiljögruppen har inte kunnat förhålla sig till förändringar i/av vattendraget, t ex borttagande av vandringshinder etc., detta då sådana åtgärder inte utgör skogsbruksåtgärder. Gruppen anser emellertid att kulturhistoriska värden är viktiga för förståelsen av vårt kulturarv.

Kommentarer Enkel handledning för kulturmiljövården

Dokumentet Enkel handledning för kulturmiljövården ersätter tidigare dokument med samma namn. Grundtanken med detta dokument är att komplettera de enskilda målbilderna med allmän information om kulturmiljövård och ge generella hänsynsråd och tips.

Handledningen ska utgöra en bas i förståelsen för skillnaden mellan en fornlämning och en övrig kulturhistorisk lämning och vad det innebär praktiskt. De allmänna tipsen och hänsynsråden gäller oavsett lämningstyp och tar delvis avstamp i arbetet med hela processen, från planering av åtgärd till nästa generation skog.

Revideringen har tillfört konkreta tankar och mer länkar till bra kunskapsunderlag.

Bilaga 2. Remissyttranden och hur de hanterats

En remissversion av denna rapport var ute på remiss under dec-febr. 2019–2020.

Nedan redovisas nedkortat synpunkter och kommentarer som inkom på remissen och hur synpunkterna har hanterats. I de fall liknande synpunkter har framförts av flera har dessa sammanförts till en synpunkt.

Remissvar har lämnats av:

Generella och allmänna remissynpunkter	Samverkansgruppens hantering och ställningstaganden

AV SKOGSSTYRELSEN PUBLICERADE RAPPORTER:

- 2012:1 Kommunikationsstrategi för Renbruksplan
 2012:2 Förstudierapport, dialog och samverkan mellan skogsbruk och rennärning
 2012:3 Hänsyn till kulturmiljöer – resultat från P3 2008–2011
 2012:4 Kalibrering för samsyn över myndighetsgränserna avseende olika former av dikningsåtgärder i skogsmark
 2012:5 Skogsbrukets frivilliga avsättningar
 2012:6 Långsiktiga effekter på vattenkemi, öringsbestånd och bottenfauna efter ask- och kalkbehandling i hela avrinningsområdena i brukad skogsmark – utvärdering 13 år efter åtgärder mot försurning
 2012:7 Nationella skogliga produktionsmål – Uppföljning av 2005 års sektorsmål
 2012:8 Kommunikationsstrategi för Renbruksplan – Är det en fungerande modell för samebyarna vid samråd?
 2012:9 Ökade risker för skador på skog och åtgärder för att minska riskerna
 2012:10 Hänsynsuppföljning – grunder
 2012:11 Virkesproduktion och inväxning i skiktad skog efter höggallring
 2012:12 Tillståndet för skogsgenetiska resurser i Sverige. Rapport till FAO
- 2013:1 Återväxtstöd efter stormen Gudrun
 2013:2 Förändringar i återväxtkvalitet, val av förnygring-smetoder och trädslagsanvändning mellan 1999 och 2012
 2013:3 Hänsyn till forn- och kulturlämningar – Resultat från Kulturpolytaxen 2012
 2013:4 Hänsynsuppföljning – underlag inför detaljerad kravspecifikation, En dellerans från Dialog om miljöhänsyn
 2013:5 Målbilder för god miljöhänsyn – En dellerans från Dialog om miljöhänsyn
- 2014:1 Effekter av kvävegödsling på skogsmark – Kunskapssammanställning utförd av SLU på begäran av Skogsstyrelsen
 2014:2 Renbruksplan – från tanke till verklighet
 2014:3 Användning och betydelsen av RenGIS i samrådsprocessen med andra markanvändare
 2014:4 Hänsynen till forn- och kulturlämningar – Resultat från Hänsynsuppföljning Kulturmiljöer 2013
 2014:5 Förstudie – systemtillsyn och systemdialog
 2014:6 Renbruksplankoncept – ett redskap för samhällsplanering
 2014:7 Förstudie – Artskydd i skogen – Slutrapport
- 2015:1 Miljöövervakning på Obsytorna 1984–2013 – Beskrivning, resultat, utvärdering och framtid
 2015:2 Skogsmarksgödsling med kväve – Kunskapssammanställning inför Skogsstyrelsens översyn av föreskrifter och allmänna råd om kvävegödsling
 2015:3 Vegetativt förökad skogsodlingsmaterial
 2015:4 Global framtida efterfrågan på och möjligt utbud av virkesråvara
 2015:5 Satellitbildskartering av lämnad miljöhänsyn i skogsbruket – en landskapsansats
 2015:6 Lägsta ålder för förnygringsavverkning (LÅF) – en analys av följder av att sänka åldrarna i norra Sverige till samma nivå som i södra Sverige
- 2015:7 Hänsynen till forn- och kulturlämningar – Resultat från Hänsynsuppföljning Kulturmiljöer 2014
 2015:8 Uppföljning av skogliga åtgärder längs vattendrag för att gynna lövträd och lövträdetablering.
 2015:9 Ångermanälvsprojektet – förslag till miljöförbättrande åtgärder i mellersta Ångermanälven och nedre Fjällsjöälven
 2015:10 Skogliga konsekvensanalyser 2015–SKA 15
 2015:11 Analys av miljöförhållanden – SKA 15
 2015:12 Effekter av ett förrändrat klimat–SKA 15
 2015:13 Uppföljning av skogliga åtgärder längs vattendrag för att gynna lövträd och lövträdetablering
- 2016:1 Uppföljning av biologisk mångfald i skog med höga naturvärden – Metodik och genomförande
 2016:2 Effekter av klimatförändringar på skogen och behov av anpassning i skogsbruket
 2016:3 Kunskapssammanställning skogsbruk på torvmark
 2016:4 Alternativa skogsskötselmetoder i Vildmarksriket – ett pilotprojekt
 2016:5 Hänsyn till forn- och kulturlämningar – Resultat från Hänsynsuppföljning Kulturmiljöer 2015
 2016:6 METOD för uppföljning av miljöhänsyn och hänsyn till rennärningen vid stubbskörd
 2016:7 Nulägesbeskrivning om nyckelbiotoper
 2016:8 Möjligheter att minska stabilitetsrisker i raviner och slänter vid skogsbruk och exploatering – Genomgång av ansvar vid utförande av skogliga förändringar, ansvar för tillsyn samt ansvar vid inträffad skada
 2016:9 Möjligheter att minska stabilitetsrisker i raviner och slänter vid skogsbruk och exploatering – Exempelsamling
 2016:10 Möjligheter att minska stabilitetsrisker i raviner och slänter vid skogsbruk och exploatering – Metodik för identifiering av slänter och raviner känsliga för vegetationsförändringar till följd av skogsbruk eller expoatering
 2016:11 Möjligheter att minska stabilitetsrisker i raviner och slänter vid skogsbruk och exploatering – Slutrapport
 2016:12 Nya och reviderade målbilder för god miljöhänsyn – Skogssektors gemensamma målbilder för god miljöhänsyn vid skogsbruksåtgärder
 2016:13 Målanpassad ungskogsskötsel
 2016:14 Översyn av Skogsstyrelsens beräkningsmodell för bruttoavverkning
- 2017:2 Alternativa skötselmetoder i Råndalen – Ett projekt i Härjedalen
 2017:4 Biologisk mångfald i nyckelbiotoper – Resultat från inventeringen – ”Uppföljning biologisk mångfald” 2009–2015
 2017:5 Utredning av skogsvårdslagens 6 §
 2017:6 Skogsstyrelsens återväxtuppföljning – Resultatet från 1999–2016
 2017:7 Skogsträdens genetiska mångfald: status och åtgärdesbehov
 2017:8 Skogsstyrelsens arbete för ökad klimatanpassning inom skogssektorn – Handlingsplan
 2017:9 Implementering av målbilder för god miljöhänsyn – Regeringsuppdrag

2017:10 Bioenergi på rätt sätt – Om hållbar bioenergi i Sverige och andra länder – En översikt initierad av Miljömålsrådet   2017:12 Projekt Mera tall! – 2010–2016   2017:13 Skogens ekosystemtjänster – status och påverkan
2018:1 Produktionshöjande åtgärder – Rapport från samverkansprocess skogsproduktion 2018:2 Effektiv skogsskötsel – Delrapport inom Samverkan för ökad skogsproduktion 2018:3 Infrastruktur i skogsbruket med betydelse för skogsproduktionen: Nuläge och åtgärdsförslag – Rapport från arbetsgrupp 2 inom projekt Samverkansprocess skogsproduktion 2018:4 Åtgärder för att minska skador på skog – Rapport från samverkansprocess skogsproduktion 2018:5 Samlad tillsynsplan 2018 2018:6 Uppföljning av askåterföring efter spridning 2018:7 En analys av styrmedel för skogens sociala värden – Regeringsuppdrag 2018:8 Tillvarata jobbpotentialen i de gröna näringarna – Naturnära jobb – Delredovisning av regeringsuppdrag 2018:9 Slutrapport – Gemensam inlämningsfunktion för skogsägare – Regeringsuppdrag 2018:10 Nulägesbeskrivning av nordvästra Sverige 2018:11 Vetenskapligt kunskapsunderlag för nyckelbiotopsinventeringen i nordvästra Sverige 2018:12 Statistik om skogsägande/Strukturstatistik 2018:13 Föreskrifter för anläggning av skog – Regeringsuppdrag 2018:14 Tillvarata jobbpotentialen i de gröna näringarna – Naturnära jobb – Delredovisning av regeringsuppdrag 2018:15 Förslag till åtgärder för att kompensera drabbade i skogsbruket för skador med anledning av skogsbränderna sommaren 2018 – Regeringsuppdrag	2019:1 Indikatorer för miljö kvalitetsmålet Levande skogar 2019:2 Fördjupad utvärdering av Levande skogar 2019 2019:3 Den skogliga genbanken – från storhetstid till framtid 2019:4 Åtgärder för en jämnställd skogssektor 2019:5 Slutrapport Tillvarata jobbpotentialen i de gröna näringarna – Naturnära jobb 2019:6 Nya målbilder för god miljöhänsyn vid dikesrensning och skyddsdikning 2019:7 Återkolonisering av hjortdjur inom brandområdet i Västmanland 2019:8 Samverkan Tiveden 2019:9 Samlad tillsynsplan 2019 2019:10 Förslag till åtgärder på kort och lång sikt för att mildra problem i områden med multiskadad ungskog i Västerbottens- och Norrbottens län 2019:11 Förebyggnadsarbetet efter skogsbranden i Västmanland 2014 2019:12 Utveckling av metod för nyckelbiotopsinventering i nordvästra Sverige 2019:13 Regler och rekommendationer för skogsbränsleuttag och kompensationsåtgärder – Kunskapsunderlag 2019:14 Regler och rekommendationer för skogsbränsleuttag och kompensationsåtgärder – Vägledning 2019:15 Underlag för genomförande av direktivet om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor 2019:16 Skogsbrukets kostnader för viltskador 2019:17 Ömvärldsanalys svensk skogsnäring 2019:18 Statistik om formellt skyddad skogsmark, frivilliga avsättningar, hänsynsytor samt improduktiv skogsmark – Redovisning av regeringsuppdrag 2019:19 Attityder till nyckelbiotoper – Nulägesbeskrivning 2018 2019:20 Kulturmiljöer – en självklar del i skogslandskapet 2019:21 Kulturmiljöer – en självklar del i skogslandskapet Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn – nya och reviderade målbilder. Målbilder för kulturmiljöer/övriga kulturhistoriska lämningar

AV SKOGSSTYRELSEN PUBLICERADE MEDDELANDEN

Under 2017 slogs Skogsstyrelsens publikationer Rapport och Meddelande ihop till en med namnet Rapport.

2012:1	Förslag på regelförenklingar i skogsvårdslagstiftningen	2015:4	Renskogsavtal och lägesbeskrivning i frågor om skogsbruk – rennäring
2012:2	Uppdrag om nationella bestämmelser som kompletterar EU:s timmerförordning	2015:6	Utvärdering av ekonomiska stöd
2012:3	Beredskap vid skador på skog	2016:1	Kunskapsplattform för skogsproduktion – Tillståndet i skogen, problem och tänkbara insatser och åtgärder
2013:1	Dialog och samverkan mellan skogsbruk och rennäring	2016:2	Analys av hur Skogsstyrelsen verkar för att miljömålen ska nås
2013:2	Uppdrag om förslag till ny lagstiftning om virkesmätning	2016:3	Delrapport – Främja anställning av nyanlända i de gröna näringarna och naturvärden
2013:3	Adaptiv skogsskötsel	2016:4	Skogliga skattningar från laserdata
2013:4	Ask och askskottsjukan i Sverige	2016:5	Kulturarv i skogen
2013:5	Förstudie om ett nationellt skogsprogram för Sverige – Förslag och ställningstaganden	2016:6	Sektorsdialog 2014 och 2015
2013:6	Förstudie om ett nationellt skogsprogram för Sverige – omvärldsanalys	2016:7	Adaptiv skogsskötsel 2013–2015
2013:7	Ökad jämställdhet bland skogsägare	2016:8	Agenda 2030 – underlag för genomförande – Ett regeringsuppdrag
2013:8	Naturvårdsavtal för områden med sociala värden	2016:9	Implementering av målbilder för god miljöhänsyn
2013:9	Skogens sociala värden – en kunskapssammanställning	2016:10	Gemensam inlämningsfunktion för skogsägare
2014:1	Översyn av föreskrifter och allmänna råd till 30 § SvL – Del 2	2016:11	Samlad tillsynsplan 2017
2014:2	Skogslandskapets vatten – en lägesbeskrivning av arbetet med styrmedel och åtgärder	2017:1	Skogens sociala värden i Skogsstyrelsens rådgivning och information
2015:1	Förenkling i skogsvårdslagstiftningen – Redovisning av regeringsuppdrag	2017:2	Främja nyanländas väg till anställning i de gröna näringarna och naturvärden
2015:2	Redovisning av arbete med skogens sociala värde	2017:3	Regeringsuppdrag om jämställdhet i skogsbruket
2015:3	Rundvirkes- och skogsbränslebalanser för år 2013 – SKA 15	2017:4	Avrapportering av regeringsuppdrag om frivilliga avsättningar

PUBLICERING OCH BESTÄLLNING AV SKOGSSTYRELSENS RAPPORTER

Skogsstyrelsens rapporter publiceras som pdf-filer på vår webbplats: www.skogsstyrelsen.se/om-oss/publikationer/

Äldre publikationer kan beställas eller laddas ned i webbutiken: shop.skogsstyrelsen.se/sv/publikationer/

Skogsstyrelsen publicerar dessutom foldrar, broschyrer, böcker med mera inom skilda skogliga ämnesområden. Skogsstyrelsen är också utgivare av tidningen Skogseko.

Beställning av publikationer och trycksaker:
Skogsstyrelsen,
Böcker och broschyrer
551 83 JÖNKÖPING

Telefon: 036-35 93 40, 036-35 93 00 (vx)
e-post: bocker@skogsstyrelsen.se
webbutik: shop.skogsstyrelsen.se/sv/

7

Fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och studieförbund 2020

19RS8748

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Linda Adolphson
Kultur och ideell sektor, Mona Hedfeldt

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS8748

Organ
Kultur- och fritidsnämnden

Fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och studieförbund 2020

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att fastställa fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och studieförbund för år 2020 till en kostnad av 47 736 000 kronor.

Sammanfattning

Varje år delar Kultur- och fritidsnämnden ut bidrag till föreningar, organisationer och studieförbund för att skapa förutsättningar för ett starkt civilsamhälle i länet. Bidraget delas ut till kulturföreningar, ungdomsföreningar, politiska ungdomsförbund, lokalhållande organisationer, pensionärsorganisationer, trafiksäkerhetsorganisationer, sociala stödorganisationer, organisationer för idrott, natur och miljö samt studieförbund. Förslaget om fördelning för 2020 bifogas i bilaga och uppgår till en kostnad av 47 736 000 kronor.

Ärendebeskrivning

Förslaget för fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och studieförbund 2020 hittas i beslutsunderlagets bilagor. Bidraget delas ut till kulturföreningar, ungdomsföreningar, politiska ungdomsförbund, lokalhållande organisationer, pensionärsorganisationer, trafiksäkerhetsorganisationer, sociala stödorganisationer, organisationer för idrott, natur och miljö samt studieförbund.

För studieförbundens fördelning har en omräkning och justering gjorts då studieförbundet ABF redovisat felaktiga uppgifter för åren 2016-2019. För 2020 års fördelning har justeringen gjorts för de felrapporterade uppgifterna rörande 2016-2018. Detta är justerat och fördelat på övriga studieförbund.

Beredning

Kultur- och fritidsnämnden har vid sitt sammanträde den 6 december 2019 behandlat ärendet för beredning.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Linda Adolphson
Kultur och ideell sektor, Mona Hedfeldt

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS8748

Bedömning

Genom föreliggande förslag till fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och studieförbund har Region Örebro län skapat förutsättningar för ett starkt civilsamhälle i länet utifrån aktuella riktlinjer.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Föreningar, organisationer och studieförbund som tar del av detta bidrag representerar ett underlag vars inriktning stödjer insatser inom ovanstående områden.

Ekonomiska konsekvenser

Fördelningsförslaget ryms inom fastställd budget för 2020.

Uppföljning

I ansökan om bidrag bifogas bland annat verksamhetsberättelse, revisionsberättelse samt verksamhetsplan för kommande år för uppföljning av verksamheten. Enskilda kontakter tas även med föreningar i syfte att få kompletterande och förtydligande uppgifter. I arbetet med översyn om riktlinjer kan formerna för uppföljning komma att ändras vid framtida handläggning och fördelning av detta bidrag.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM Kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06, Fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och studieförbund 2020

Förslag Föreningsbidrag 2020, innehållande fördelning av bidrag samt redovisning Ungdomsföreningar, Ungdomspolitiska förbund och Studieförbund.

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

Skickas till:

Samtliga sökande
Ekonomiavdelning för regional utveckling

Förslag till fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och studieförbund 2020

(Summor anges i tkr)

TEATER OCH MUSIKVERKSAMHET

Dnr	Musik	Beslut 2019	Äskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
6632	Örebro läns Folkmusikförbund	40	50	40	
7021	Karlskoga konsertförening	20	50	17	
6792	Bergslagens kammarsymfoniker	31	80	31	
6933	Örebro kammarmusikförening	5	28	10	
6864	Kulturfören. Stationen	8	20	0	Ej stadigvarande verksamhet
6951	Örebro kammarkör	8	30	10	
6844	Nora/Bergslagens kammarmusikförening	40	75	40	
	Summa	152	333	148	

Dnr	Teater och dans	Beslut 2019	Äskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
7106	Riksteatern i Örebro län	230	80	80	
7098	Dockteaterhuset i Wadköping i Örebro	24	28	24	
6880	Nya Teatern amatörteaterförening	13	500	13	
5038	Amatörteatersamverkan Örebro län	65	85	65	
7048	Fröjdans	21	30	21	
	Summa	353	723	203	

MUSÉER

Dnr	Muséer	Beslut 2019	Äskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
4817	Örebro läns Hembygdsförbund	60	85	60	
6544	Örebro läns Idrotthistoriska Sällskap	297	310	287	
7013	Värmlands Idrotthistoriska Sällskap	6	20	6	
	Summa	363	415	353	

ÖVRIG KULTURVERKSAMHET

Dnr	Konst	Beslut 2019	Äskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
7031	Konstfrämjandet Bergslagen	650	663	650	

6938	Nora Art	91	110	85	
7022	Örebro läns Grafikgrupp	36	50	36	
6748	Sveriges Konstföreningar Örebro län	31	50	31	
6769	Örebro Konstskolans Vänner	46	100	46	
4835	Konstnärernas Kollektivverkstad	61	90	61	
5558	Örebro läns Slöjdförening	40	50	35	
6489	Konsthantverkarna i Örebro län	21	40	21	
6996	Örebro läns konstnärsförbund	5	10	10	
7148	The Art Of Sweden	0	34	10	
	Summa	981	1197	985	

Dnr	Samlingslokaler, övrigt	Beslut 2019	Äskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
6867	Örebro Läns Bygdegårdsdistrikt	28	60	28	
6949	Mellansveriges Folkets Hus och Parker Region	180	180	75	
	<i>Våra Gårdar, Örebro läns distrikt</i>	28		0	
6565	Bredsjö kulturkooperativ	55	150	55	
	Summa	291	390	158	

Dnr	Kulturstipendier	Beslut 2019	Äskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
	Kulturstipendier	99		99	
	Summa	99	0	99	

UNGDOMSFÖRENINGAR & UNGDOMSPOLITISKA FÖRBUND

Dnr	Ungdomsföreningar	Beslut 2019	Äskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
7037	Equmenia	122		66	
6588	IOGT-NTO / Junis	106		74	
3136	KFUK-KFUM	243		232	
6964	Kristen idrottskontakt	62		42	
7199	Kristen Samv	280		182	
6916	Mälardal. Elevkårer	246		313	
7105	Ny Generation	47		46	
6743	Pingst Ung	229		87	
6031	Riks Unga Musikanter	236		643	
3356	Salt EFS	94		38	

7097	Sverok	62		116	
6707	Svenska kyrkan Unga i strängnäs distrikt			37	
6549	Verdandi	77		44	
7418	Örebro Dövas Ungd.kl.	54		28	
7052	Örebro läns Schack	78		43	
6896	Örebro läns Scout	120		66	
	Revisionsutgifter	41		20	
	Summa	2 098	0	2 077	

Dnr	Politiska ungdomsförbund	Beslut 2019	Åskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
6913	SSU	115		115	
6716	MUF	64		0	Ej godkänd rev.ber jan-okt 2018
6811	KDU	35		35	
6464	CUF	30		30	
7100	LUF	26		26	
4655	Grön Ungdom	22		0	Ansökte ej förra året men beräknades i ej ansökta medel. Ej stadivarande verksamhet
	<i>Ej ansökta medel (SDU, Ung Vänster)</i>	82		0	
	Summa	374	0	206	

Dnr	Ungdom, övrigt	Beslut 2019	Åskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
	Ung Peng	380		380	
	Summa	380	0	380	

NYA ANSÖKNINGAR

Dnr	Nya ansökningar	Beslut 2019	Åskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
7112	Örebro jazz & blues club	0	25	0	
6953	Karlskoga idrottshistoriska sällskap	0	20	0	
7051	Junis upptäckarna (ungdomsförening)	0		0	
7068	Vintrosa Musikskola, Equmeniakyrkan (ungdom)	0		0	
	<i>Konstbunkern (fick förra året)</i>	10			
	<i>Lindanda (fick förra året)</i>	10			
	Summa	20	45	0	

Förslag till fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och studieförbund 2020

(Summor anges i tkr)

STUDIEFÖRBUND

Dnr	Folkbildning	Beslut 2019		Förslag 2020	Kommentar
4965	ABF	5 718		5 522	
5669	Studieförbundet Bilda	963		951	
6995	Folkuniversitetet	388		352	
6860	Medborgarskolan	993		944	
6573	NBV	4 139		3 904	
7485	Sensus Svealand	658		813	
4506	Studiefrämjandet	3 434		3 320	
6752	Studieförbundet Vuxenskolan	1 401		1 441	
5318	Kulturens bildningsverksamhet	245		236	
5073	Örebro Läns Bildningsförbund	1 731		1 687	
	Summa	19 670	-	19 170	

SOCIALA STÖDORGANISATIONER

Dnr	Sociala Stödorganisationer	Beslut 2019	Äskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
6999	Örebro läns nykterhetsförbund	672	678	672	
6550	Verdandi Örebro län	52	53	52	
6642	Örebro läns länsråd	-	50	40	
7064	Kvinnohuset i Örebro	243	300	300	
5955	AHA Anhöriga hjälper anhöriga	133	400	133	
4263	Föreningen Örebro Frivilliga Samhällsarbetare	33	40	33	
7059	SIMON, Invandrare mot Narkotika i Örebro	80	-	-	Saknar ifylld ansökningsblankett
5720	RFSL Örebro	140	180	140	
6942	BRIS region Mitt	62	80	62	
6836	Röda Korset	175	175	165	
6998	Kvinnoföreningen mot våld i Karlskoga-Degerfors	89	200	100	
7065	Buff Örebro	78	200	78	
5722	Örebro Rättighetscenter	30	498	30	
	Föreningen mot missbruk i Karlskoga/Degerfors/	-			

6625	Activa	7 698	7 854	7 698	
6450	VSFB - Föreningen Vi Som Förlorat Barn i Örebro	11	51	11	
4971	Afasiföreningen i Örebro län	1 605	1 655	1 605	
6948	Stiftelsen Fontänhuset Örebro	898	925	893	
7099	Balans Örebro län	10	202	10	
6857	FPS Steget	1 862	1 963	1 929	
6997	Mansforum	-	100	15	
6396	QuinnoQulan	10	558	10	
6958	Svea kvinnojour i Kumla med omnejd	10	30	10	
	Summa	13 871	15 504	13 986	

ÖVRIGA FÖRENINGSBIDRAG

Dnr	Idrott	Beslut 2019	Äskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
6761	Örebro läns Idrottsförbund	4 059	4 180	4 034	
	Örebro läns Idrottsförbund, upplåtelse av lokaler	2 774		2 773	
5655	Värmlands Idrottsförbund	480	600	480	
6775	SISU Idrottsutbildarna	1 070	1 102	1 043	
6772	Friluftsförbundet	107	150	107	
	Summa	8 490	5 882	8 437	

Dnr	Internationella föreningar	Beslut 2019	Äskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
4953	Finlandssvenska Föreningen i Örebro län	9	10	9	
6418	Örebro-Värmlands distrikt av Sverigefinska Riksförbundet	37	80	37	
	Summa	46	90	46	

Dnr	Pensionärsorganisationer	Beslut 2019	Äskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
5515	Sveriges Pensionärsförbund Örebro, SPF	257	275	257	
6849	Örebro/Värmlands läns RPG-distrikt	38	38	31	
6178	Pensionärernas Riksorganisation Örebro län	565	570	565	
6745	Kommunals Pensionärsförening SKPF	195	320	195	
6906	SFP, Sverigefinska Pensionärerna Örebro-Värmland	32	60	32	
	Summa	1 087	1 263	1 080	

Dnr	Trafiksäkerhet	Beslut 2019	Äskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
-----	----------------	-------------	------------	--------------	-----------

7008	MHF Bergslagen	35	35	-	Får bidrag från Örebro läns nykterhetsförb
6878	SMC Örebro län	39	40	39	
6736	NTF Sörmland, Örebro, Östergötland	115	275	115	
	Summa	189	350	154	

Dnr	Övriga	Beslut 2019	Äskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
7125	Naturskyddsföreningen Örebro län	-	150	48	
6359	Länsbygderådet (Hela Sverige ska leva)	206	206	206	
	Summa	206	356	254	

Dnr	Nya föreningar	Beslut 2019	Äskat 2020	Förslag 2020	Kommentar
6814	Föräldraföreningen mot narkotika, FMN	-	25	-	
7062	Spelberoendegruppen	-	120	-	
7092	Läkare i världen	-	-	-	
6967	Degerfors IF	-	150	-	
7019	Föreningen Finnstigen	-	250	-	
6943	Örebro Dövas Pensionärsförening	-	60	-	
7096	Hopajola	-	268	-	
6965	Örebro Föreningsråd	-	260	-	
	Summa	-	1 133	-	

Totala föreningsbidrag (föreningar och studieförbund)

43 127

Föreningsbidrag (kultur & ungd)	4 609	
Föreningsbidrag (föreningar & studieförbund)	43 127	
TOTALA FORENINGSBIDRAG 2020	47 736	
Beslut 2019	48 695	
Återstår att fördela för 2020	48 695	
Återstår	959	
Overf till AE 66102	21	
Frigjort	938	Till andra satsningar

Bilaga 1 - Ungdomsföreningar

Förening	Grundstöd	Antal medlemmar	Medlemsstöd	Antal aktivitetsdgr	Aktivitetsstöd	Totalt
Equmenia	19 286	537	42 334	15	3 948	65 567
IOGT-NTO / Junis	19 286	625	49 271	19	5 000	73 557
KFUK-KFUM	19 286	2 650	208 910	15	3 948	232 144
Kristen idrottskontakt	19 286	275	21 679	5	1 316	42 281
Kristen Samv	19 286	1 923	151 598	41	10 790	181 674
Mälardal. Elevkårer	19 286	3 730	294 051	0	0	313 337
Ny Generation	19 286	327	25 779	4	1 053	46 117
Pingst Ung	19 286	695	54 790	47	12 369	86 445
Riks Unga Musikanter	19 286	1 234	97 281	2 000	526 347	642 914
Salt EFS	19 286	181	14 269	17	4 474	38 029
Svenska kyrkans unga	19 286	192	15 136	10	2 632	37 054
Sverok	19 286	780	61 491	134	35 265	116 041
Verdandi	19 286	271	21 364	13	3 421	44 071
Örebro Dövas Ungd.kl.	19 286	82	6 464	9	2 369	28 119
Örebro läns Schack	19 286	306	24 123	0	0	43 409
Örebro läns Scout	19 286	544	42 886	16	4 211	66 382
SUMMA	308 571	14 352	1 131 426	2 345	617 142	2 057 139

15%

55%

30%

Stöd/medlem	78,83
Stöd/aktivitetsdag	263,17

Politiska ungd.org.	205 798
Regional Ung Peng	380 000
Revisionsutgifter	21 000
TOTALT	2 663 937

Bilaga 2 - Politiska ungdomsförbund

Fördelningsnyckel bidrag till politiska ungdomsförbund 2020.

Förening	Grundstöd	Antal mandat	Mandatbidrag	Totalt	Beviljat
SSU	9 342	25	105 268	114 610	114 610
MUF	9 342	13	54 740	64 082	0
KDU	9 342	6	25 265	34 607	34 607
CUF	9 342	5	21 054	30 396	30 396
LUF	9 342	4	16843	26 185	26 185
Grön ungdom	9 342	3	12 632	21 974	0
Förbund som ej skickat in ansökan					
SDU	9 342	9	37 897	47 239	0
Ung Vänster	9 342	6	25 265	34 607	0
SUMMA	74 736	71	298 964	373 700	205 798
	20%		80%		

Region Örebro läns bidrag till studieförbunden och Örebro läns bildningsförbund år 2020

Studieförbund	Bidrag år 2019	Andel av bidrag år 2019	Anslag utifrån år 2019	Studietim år 2018	Andel studietim år 2018	Volymanslag utifrån år 2018	Bidragstimmor målgrupp år 2018	Andel målgrupp år 2018	Målgrupp år 2018	Delt.dagar år 2018	Andel delt.dagar år 2018	Utb.anslag utifrån år 2018	Bidrag 2020	Andel (%)	Justering tidigare år	Att utbetalas 2020
			70%			15%			5%			10%		100%		
ABF	5 662 854	31,57%	3 863 143	87 803	12,43%	325 942	34 843	13,76%	120 262	3 645	74,31%	1 299 195	5 608 542	32,08%	-86 556	5 521 986
Studieförbundet Bilda	967 808	5,39%	660 229	52 140	7,38%	193 554	4 688	1,85%	16 181	208	4,24%	74 138	944 102	5,40%	7 245	951 346
Folkuniversitetet	390 011	2,17%	266 062	16 172	2,29%	60 034	6 574	2,60%	22 690	0	0,00%	0	348 786	2,00%	2 975	351 761
Medborgarskolan	997 438	5,56%	680 442	65 167	9,22%	241 913	238	0,09%	821	36	0,73%	12 832	936 008	5,35%	8 139	944 147
NBV	4 155 947	23,17%	2 835 146	162 610	23,02%	603 640	123 722	48,85%	427 031	34	0,69%	12 119	3 877 936	22,18%	26 341	3 904 277
Sensus	660 622	3,68%	450 670	49 032	6,94%	182 016	731	0,29%	2 523	487	9,93%	173 582	808 792	4,63%	3 967	812 758
Studieförbundet Studieförbundet Vuxenskolan	3 448 607	19,22%	2 352 605	150 222	21,26%	557 653	66 417	26,22%	229 241	442	9,01%	157 543	3 297 042	18,86%	23 255	3 320 297
Studieförbundet Vuxenskolan	1 409 344	7,86%	961 440	106 618	15,09%	395 787	15 091	5,96%	52 087	53	1,08%	18 891	1 428 205	8,17%	12 307	1 440 512
Kulturens bildningsverksamhet	246 797	1,38%	168 363	16 678	2,36%	61 912	960	0,38%	3 313	0	0,00%	0	233 588	1,34%	2 327	235 915
Summa	17 939 427	100,00%	12 238 100	706 442	100,00%	2 622 450	253 264	100,00%	874 150	4 905	100,00%	1 748 300	17 483 000	100,00%	0	17 483 000
SceniT, musikverksamheten	200 000												195 000			
	0												0			
Teaterverksamheten	200 000												195 000			
Information och opinion	100 000												97 000			
Örebro läns bildningsförbund	1 230 573												1 200 000			
Summa	19 670 000												19 170 000			
													19 170 000,00			

Uppgifterna är hämtade 2019-08-20 från SCB statistik tabell 00 Studieförbundens verksamhet 2017, studietimmar, samt från studieförbunden för deltagardagar vid kurser år 2017. Uppgifter på Deltagardagar 2017 inkom från ÖLBF 2018-09-24

(2018-10-16)

I jämförelse med tidigare år är anslaget uppskrivet med:

-2,54%

8

Revidering av riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur 2020- 2023

19RS10247

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Linda Adolphson

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS10247

Organ
Kultur- och fritidsnämnden

Revidering av riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur 2020-2023

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att anta reviderade riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur 2020-2023.

Sammanfattning

Revidering av riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur ska ske i samband med att en ny regional kulturplan är antagen. Detta för att prioriterade områden i den regionala kulturplanen ska återspegla prioriteringar för Utvecklingsmedel kultur. Utvecklingsmedel kultur delas ut en gång per år och har som syfte att stimulera och stödja en utveckling av kultur i regionen.

Ärendebeskrivning

Revidering av riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur har gjorts av arbetsgrupp bestående av tjänstpersoner på området Kultur och ideell sektor. Revideringen har utgått dels från prioriterade områden i den nya regionala kulturplanen för 2020-2023, dels synpunkter från den referensgrupp som i år arbetat med att fördela Utvecklingsmedel kultur för 2020.

Bedömning

Revidering av riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur bedöms av arbetsgrupp ligga i linje med den nya regionala kulturplanen och dess prioriterade områden.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Kulturplanen för 2020-2023 och de reviderade riktlinjerna för Utvecklingsmedel kultur har prioriterade områden för solidariskt fördelad kultur samt kultur och hälsa.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Linda Adolphson

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS10247

Ekonomiska konsekvenser

Utvecklingsmedel kultur ryms inom budget.

Uppföljning

Revideras vid framtagande av ny regional kulturplan 2024.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM

Bilaga: Riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur 2020-2023

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

Riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur 2020-2023

Syftet med utvecklingsmedel inom kulturområdet är att stimulera och stödja en utveckling av kultur i regionen. Riktlinjerna utgår från den regionala utvecklingsstrategin och den regionala kulturplanen. Riktlinjerna revideras i samband med ny kulturplan.

Utvecklingsprojekt kan under ett uppbyggnadsskede få stöd maximalt tre gånger. Ansökan ska dock lämnas för ett år i taget. Det ska framgå i ansökan hur sökande tänker att utvecklingsprojektet ska bidra till en kulturutveckling samt hur genomförandet av projektet är hållbart. Bidraget kan vid behov betalas ut i förskott.

Grundläggande krav

- Utvecklingen ska vara regional. Antingen ska utvecklingen bedömas ha ett regionalt mervärde eller så ska det ske i flera kommuner, geografiskt sett. Metodutveckling kan fräntas detta krav.
- För ansökningar till enstaka evenemang krävs att evenemanget är så nyskapande att det kan ses som metodutvecklande alternativt har en tydlig uppmärksamhetseffekt för länet.
- Utvecklingen har som mål att ge långsiktiga och hållbara effekter. I ansökan ska framgå hur resultatet tas om hand.
- I ansökan ska framgå hur projektet beaktar ekologisk hållbarhet.
- I ansökan ska framgå att utvecklingen har minst en extern finansiär utöver eventuellt stöd från Region Örebro län samt sökandes egen insats.
- För projekt som har regionalt mervärde men som gynnar specifik kommun krävs att kommunen är medfinansiär. Praxis är att Region Örebro län inte finansierar mer än kommunen.

Prioriteringar 2020-2023

- Utveckling kopplad till att stärka länets kulturella infrastruktur med tonvikt på ett jämlikt, jämställt och tillgängligt kulturliv med barn och unga i fokus.

Postadress
Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 2, Örebro
Tel: 019-602 10 00
Organisationsnummer: 232100-0164

- Utveckling med fokus på solidariskt fördelad kultur där möjligheten till deltagande inte begränsas av faktorer som utbildning, ekonomi, var i länet du bor, funktionsförmåga, etnicitet, språk, kön, könsidentitet eller ålder samt fokus att nå nya målgrupper.
- Utveckling med fokus på kultur och hälsa, där det är möjligt att skapa kultur ensam eller i gemenskap med andra oavsett hälsa, språkförmåga eller roll i samhället.

Observera att utvecklingsprojekt inte behöver uppfylla samtliga prioriteringar. I prioriteringen utgår vi från en samlad bedömning av hållbarhet, kvalitet och i vilken grad utvecklingsprojekten är nyskapande för länet.

Utvecklingsmedel beviljas inte till

- Ordinarie verksamhet.
- Turnéer.
- Subvention av entréavgifter och dylikt.
- Ny-, om- och tillbyggnad av lokaler.
- Inköp av inventarier som ej är projektspecifika.
- Enbart marknadsföring och PR.
- Enbart administrativa kostnader.
- Kompensation för nedskärningar/reduceringar.
- Materialkostnader för framtagande av böcker, webbsidor och DVD etcetera.
- Utbildningar.

Vem kan söka?

Organisationer, föreningar, företag och kommuner kan söka utvecklingsmedel, dock inte i vinstsyfte. För sökande kommun krävs att utvecklingen innefattar ny kommunal finansiering. Aktörer inom samverkansmodellen hänvisas till samverkansprocessen och kan inte söka detta utvecklingsmedel.

Ansökningsperiod

Sista ansökningsdag är den 31/10, ansökan skickas alltså in året innan utvecklingsprojektet är planerad. Ansökan som ej är fullständig behandlas inte. Det går inte att söka retroaktivt. Handläggningstiden varierar från tre till fyra månader, från sista ansökningsdag räknat.

Ansökningsblankett ska användas. Se www.regionorebrolan.se/kulturbidrag

Redovisning av projektet

Redovisning i form av en skriftlig rapport med ekonomisk redovisning ska lämnas till Region Örebro län senast en månad efter avslutat projekt (rapportmall finns på webben). Om rapporten inte inkommit kommer inte nytt

stöd att betalas ut. Vid ett ekonomiskt överskott ska hela eller delar av bidraget återbetalas.

9

Utvecklingsmedel Trekonstsamarbete för professionell scenkonst – Askersunds kommun (Kulturhuset Sjöängen)

19RS8771

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Linda Adolphson

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS8771

Organ
Kultur- och fritidsnämnden

Utvecklingsmedel Trekonstsamarbete för professionell scenkonst – Askersunds kommun (Kulturhuset Sjöängen)

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

att bevilja utvecklingsmedel för 200 000 kronor för Trekonstsamarbete för professionell scenkonst mellan Askersunds kommun, Lerbäckes Teater och Länsmusiken i Örebro AB.

Sammanfattning

Syftet med Utvecklingsmedel kultur är att stimulera och stödja en utveckling av regionens kulturliv. Två av prioriteringarna i nuvarande riktlinjer för utvecklingsmedlet är att stödja kultur av, med och för barn och unga samt stödja samverkan över organisationsgränser och sektorer.

Syftet med trepartssamarbetet är att via goda relationer mellan Askersunds kommun, Lerbäckes Teater och Länsmusiken i Örebro AB erbjuda de boende i Sydnärke professionell scenkonst i form av teater och klassisk musik. Samarbetet ska främja både en lokal och en regional kultur- och konstutveckling. Varje år till jul kommer samproduktionen att äga rum. Samarbetet är treårigt med start 2020. Varje samproduktion kommer att sättas upp både på Örebro konserthus och Sjöängen, med barn som den primära målgruppen.

Ärendebeskrivning

Sista ansökningsdag för Utvecklingsmedel kultur var den 31 oktober. En referensgrupp bestående av tjänstepersoner från området Kultur och ideell sektor har tillsammans arbetat med handläggning av ansökningarna.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Linda Adolphson

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS8771

Bedömning

Referensgruppen bedömer att detta projekt är i linje med grundläggande krav och prioriteringar enligt riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Utvecklingsmedel kultur har prioriterade områden för bland annat kultur av, med och för barn och unga, utveckling kopplat till mångfald med fokus på etnicitet och social hållbarhet/inkludering, utveckling kopplat till genus och jämställdhet mellan könen, utveckling kopplat till olika funktionsförmågor samt kultur i hela länet.

Ekonomiska konsekvenser

Ryms inom budget för Utvecklingsmedel kultur.

Uppföljning

Genom mall för återrapportering.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till Kultur- och fritidsnämnden den 6 februari 2020.

Ansökan.

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

Skickas till:

Daniel Eriksson, Askersunds kommun (Kulturhuset Sjöängen)

Från: [Daniel Eriksson](#)
Till: [Region Örebro län](#)
Kopia: [Strömgren Sandh Katarina_Reg.utv.Kultur och ideell sektor](#); [Adolphson Linda_Reg.utv.Kultur och ideell sektor](#)
Ärende: Ansökan
Datum: den 28 oktober 2019 16:28:38
Bilagor: [Ansökan_Utvecklingsmedel_kultur_ht2019_Askersund.pdf](#)

Hej,

Här kommer vår ansökan om utvecklingsmedel kultur för 2020.
Bekräfta gärna att den inkommit.

Vi håller tummarna!

Med vänliga hälsningar

Daniel Eriksson

Scenkonstchef

Scenkonst, evenemang, utställningar, möten och konferenser
Sjöängen, Scenkonstavdelningen, Askersunds kommun

daniel.eriksson@askersund.se

Direkt: 0583-811 71

Växel: 0583-810 00

www.sjoangen.askersund.se

Ansökan skickas till:

regionen@regionorebrolan.se
alt. till:
Region Örebro län
Kultur och idcell sektor
Box 1613
701 16 Örebro

Sista ansökningsdatum:

31 oktober

Kontaktperson:

Linda Adolphson
Handläggare
019-602 63 59
linda.adolphson@regionorebrolan.se

Sökande organisation

Organisation Askersunds kommun (Kulturhuset Sjöängen)	Organisationsnummer 212000-1983	
Postadress Askersunds kommun	Postnummer och ort 696 82 Askersund	Ev. besöksadress Drottning Kristinas väg 2

Kontaktperson

Namn Daniel Eriksson	Funktion/befattning Scenkonstchef	
Telefon 0583-811 71	Mobil -	E-post daniel.eriksson@askersund.se

Ansökan avser

Projektets namn Trepårtssamarbete för mer professionell scenkonst - Askersunds kommun - Lerbäcks Teater - Länsmusiken i Öo	Plats Askersund och Örebro
--	-------------------------------

Ansökan avser år

2020

Ansökt belopp

270 000 kr

Har utvecklingsmedel betalats ut tidigare för detta utvecklingsarbete/projekt?
(dubbelklicka i vald ruta och välj "markerad")

Nej Ja Om ja, ange vilket/vilka år:

Har den planerade verksamheten genomförts i länet vid tidigare tillfälle?

Nej Ja

Om projektet Raderna utökas automatiskt**Syfte och bakgrund:**

Askersunds kommun har i och med Sjöängen stärkt den kulturella infrastrukturen i länet. Sjöängen har potential och vilja att vara en regional aktör. I kommunen finns succésagan Lerbäcks Teater, som tillsammans med Länsmusiken i Örebro AB och den världskända Svenska kammarorkestern tidigare skapat professionell scenkonst ihop för många barn och unga i länet. Målgruppen barn och unga har vi alla tre gemensamt. Utifrån det, och utifrån etablerade goda relationer, sprudlande kreativitet, stor glädje och höga kvalitetsmål har ett trepartssamarbete kommit till stånd. Vi vill gärna ha med Region Örebro län på resan med oss - en kommunal aktör, en privat aktör och en regional aktör.

Syftet med trepartssamarbetet är att via goda relationer mellan Askersunds kommun, Lerbäcks Teater och Länsmusiken i Örebro AB erbjuda de boende i Sydnärke (kommunerna Askersund, Hallsberg, Kumla, Laxå och Lekeberg) professionell scenkonst i form av teater och klassisk musik. Samarbetet kan även ske i samarbete med lokala föreningar/körer och musik-/kulturskolor. Samarbetet ska främja både en lokal och en regional kultur- och konstutveckling.

Beskriv projektets genomförande:

Samarbetet innehåller två spår. "Spår 1 Klassiska konserter" berör endast Sjöängen och Svenska kammarorkestern. Målet är att öka antalet arrangemang med klassisk musik i Sydnärke och främja allas möjlighet till och samtidigt öka intresset för scenkonstupplevelser. En del konserter kommer att riktas speciellt till barn. För detta spår söks inga utvecklingsmedel. Detta finansieras helt av Askersunds kommun och Länsmusiken. Det är ändå angeläget att nämna det i ansökan, så bredden i samarbetet synliggörs.

Det är för "Spår 2 Samproduktioner" som utvecklingsmedel söks. Varje år till jul kommer samproduktionen att äga rum. Samarbetet är treårigt med start 2020. Ansökan kommer att ske årligen under projekttiden.

År 1: Emils jul.

År 2: Astrids jul.

År 3: En ny musikal skrivs utifrån Astrid Lindgrens bok "Samuel August från Sevedstorp och Hanna i Hult".

Varje samproduktion kommer att sättas upp både på Örebro konserthus och Sjöängen. Barn i förskolor och/eller skolor kommer att bjudas in kostnadsfritt till föreställningar i Örebro Konserthus. I Askersund arrangeras offentliga föreställningar, som med stor sannolikhet kommer att locka publik från tre regioner. Även i Örebro Konserthus kommer offentliga föreställningar arrangeras, med tanke på närhet till andra delar av länet. Vi vill att hela länet ska få uppleva samproduktionen. Då är dubbla spelplatser viktiga. Nära och tillgängligt vill vi att det ska vara.

För varje samproduktion är parterna samarrangörer med olika uppdrag. Separata budgetar upprättas med identifierade kostnader och kalkylerade biljettintäkter. Finansiering söks av Region Örebro län för rättigheter, musikarrangemang, manus och lönekostnader för teaterdelen. Detta treåriga trepartssamarbete kan endast genomföras under förutsättning att extern finansiering erhålls. Lerbäckes Teater, som är en privat aktör, har resurser/kompetens i form av regi, manus och skådespeleri. De tas självklart med in i samarbetet men behöver finansiering.

Befintliga resurser hos Askersunds kommun och Länsmusiken tas med in i samarbetet, till exempel scen, ljus, ljud, personal, marknadsföring samt musikerlön, dirigent och musik/noter.

Trepartssamarbetet avslutas 31 december 2022. Erfarenheterna från samarbetet kommer kontinuerligt att följas upp och utvärderas samt utvecklas från år till år. Parterna är öppna för en fortsättning 2023.

Styrgrupp:

Askersunds kommun	Daniel Eriksson, scenkonstchef, samordnare för samarbetet
Lerbäckes Teater	Jenny Gille, teaterchef Johan Gille, teaterchef
Länsmusiken i Örebro	Gregor Zubicky, konstnärlig chef Maria Brengesjö, utvecklingsledare barn och ungdom

Askersunds kommun har rollen som samordnare. Utifrån det kommer ansökan därifrån.

Ange målgrupp för utvecklingsarbetet/projektet:

Barn.

Ange en tidplan för utvecklingsarbetet/projektet:

Start 2020 med en samproduktion årligen till och med 2022.

Vilket mål och resultat förväntas uppnås genom utvecklingsarbetet/projektet?

Övergripande mål/inriktningsmål:

- Verka för kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- Lyfta fram klassisk musik och orkesterinstrument för barn,
- Lyfta fram teater för barn,
- Öka det professionella kulturutbudet i Sydnärke,
- Stärka Sjöängen som regional aktör och arena,
- Främja interregionalt samarbete mellan Region Örebro län, Västra Götalandsregionen och Region Östergötland.

Det sistnämnda verkar vi gärna för. Vi kan ta på oss rollen som "piloter" i det arbetet, som behöver ledas av Region Örebro län.

Mål och önskat resultat för "Spår 2 Samproduktioner" är att:

- främja allas möjlighet till och samtidigt öka intresset för scenkonstupplevelser med teater och klassisk musik i Sydnärke genom Astrid Lindgrens berättelser. Fokus ligger på barn.
- stärka integration, samhörighet och gemenskap genom scenkonsten där Astrid Lindgrens barnperspektiv och berättelser står i fokus,

-skapa möten med civilsamhälle och/eller musik-/kulturskolor.
-främja allas möjlighet till och samtidigt öka intresset, främst hos barn, för scenkonstupplevelser med teater och klassisk musik i Sydnärke genom Astrid Lindgrens berättelser,

Det finns tydliga kopplingar till de nationella kulturpolitiska målen samt den regionala kulturplanens mål och arbetet med solidariskt fördelad kultur och kultur för alla. Kopplingen till det prioriterade området nummer 10 i den regionala utvecklingsstrategin, Upplevelser och evenemang, är glasklar.

Vilken effekt förväntas utvecklingsarbetet/projektet ha på länets kulturliv?

Ett trepartssamarbete mellan en kommunal aktör, en privat aktör och en regional institution är ovanligt i länet. Det hoppas vi ska inspirera flera.

På vilket sätt kan utvecklingsarbetet/projektet sägas vara nyskapande/tillföra något nytt till Örebro län?

Det är ett trepartssamarbete mellan en kommunal aktör, en privat aktör och en regional institution. Det är i det närmaste unikt i länet.

Grundläggande krav Raderna utökas automatiskt

Nedan följer frågor som kopplade till uppfyllandet av de grundläggande kraven för att kunna få del av utvecklingsmedel kultur, det vill säga samtliga krav måste uppfyllas.

Beskriv på vilket sätt utvecklingen/projektet är regionalt/länsövergripande eller har ett regionalt mervärde?
Samarbetet är långsiktigt och genomförs både i Askersund och Örebro med bland annat en regional institution.

Om utvecklingsarbetet/projektet är ett evenemang, ange på vilket sätt det är metodutvecklande, nyskapande eller har stort uppmärksamhetsvärde för Örebro län.

De tre parterna kommer att utveckla metoder och strategier för samarbete utifrån aspekterna olika huvudmän och förutsättningar men med samma målgrupp - barnen. Det är just det som är nyskapande och som bör få stor uppmärksamhet.

Beskriv på vilket sätt utvecklingsarbetet/projektet kommer att ge mer långsiktiga och hållbara effekter i länet, så som till exempel att finnas kvar efter det att denna finansiering inte längre ges.

Ett etablerat och väl fungerade samarbete över olika organisationsgränser, och ett koncept som testats, utvecklats och etablerats, kan borga för ekonomiska förutsättningar som ju är en grund för en fortsättning.

Prioriteringar 2016-2019 Raderna utökas automatiskt

Nedan följer frågor som kopplade till den utveckling som vi prioriterar utifrån Örebro läns kulturplan 2016-2019. Vi räknar inte med att ni har något att säga om samtliga frågor utan att någon av frågorna är fokus för det utvecklingsarbete/projekt ni söker medel för. Vi bedömer det område du beskriver utifrån hållbarhet, kvalitet och huruvida det är tillför något nytt till länet.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet innebär samverkan över organisationsgränser och sektorer.
Projektet drivs av tre olika aktörer: en kommunal, en privat och en regional. Det är samverkan över både organisationsgränser och sektorer.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till kultur och kulturutveckling i hela länet.
Bedömningen är att det framgår av ansökan i sin helhet.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat barn och ungas (0-25 år) möjlighet att ta del av, delta eller ha inflytande över länets kulturliv.
Barnen är den primära målgruppen.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till mångfald inom kulturområdet med fokus på etnicitet och möjligheten att ta del av, delta eller ha inflytande över länets kulturliv.
Se nedan.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till genus och jämställdhet mellan könen och/eller HBTQ-frågor.
Parterna fokuserar på professionell scenkonst för barn, på kulturell och konstnärlig utveckling. Mångfald, genus och jämställdhet är idag en självklarhet inom scenkonsten. Askersunds kommun och Länsmusiken i Örebro AB har båda, i egenskaper av kommun och regional institution, det som viktiga genomsyrande perspektiv.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till olika funktionsförmågor och möjligheten att ta del av, delta eller ha inflytande över länets kulturliv.
Både kulturhuset Sjöängen och Örebro konserthus är tillgänglighetsanpassade. Teckenspråkstolk tas in vid behov.

Budget Det går bra att bifoga ett separat budgetdokument

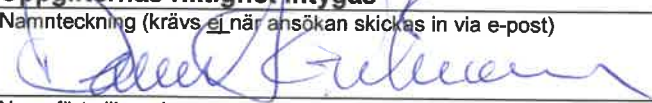
Intäkter	Sökt belopp	Beslut taget? (X)* ¹	Beviljat belopp
Region Örebro län (se "Ansökt belopp, s. 1")	270 000		
Medfinansier/-er: Askersunds kommuns och Länsmusikens egna insatser såsom lokal, tekniker, personal, orkester etc (se texten) är svår att sätta en summa på (gäller både som intäkt/insats och utgift). Det rör sig tillsammans om hundratusentals kronor.			

Ev övriga intäkter:	Belopp:
Biljetter	220 000
TOTALT	490 000

*¹ Om bidrag beviljats (beslut är taget) sätter du ett kryss i rutan, annars lämnas rutan tom.

Utgifter	Belopp
Dirigent	50 000
Arrangemang	70 000
Rättigheter	50 000
Kompletterande ljud- och ljus teknik	50 000
Regissör, Manusförfattare, Skådespelare m.fl. teaterkompetenser	270 000
TOTALT	490 000

Bilagor Budget**Uppgifternas riktighet intygas**

Namnsteckning (krävs ej när ansökan skickas in via e-post)	Ort och datum
	Askersund 2019-10-28
Namnförtydligande Daniel Eriksson	Funktion/befattning Scenkonstchef

10

Utvecklingsmedel
Litteraturens lördag –
Samfundet Örebro Stads- och
Länsbiblioteks vänner

19RS8819

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Linda Adolphson

Sammanträdesdatum
20xx-xx-xx

FöredragningsPM
Dnr: 19RS8819

Organ
Ange här vilket organ ärendet ska behandlas i

Utvecklingsmedel Litteraturens lördag – Samfundet Örebro Stads- och Länsbiblioteks vänner

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

att bevilja utvecklingsmedel för 30 000 kronor för projektet Litteraturens lördag.

Sammanfattning

Syftet med utvecklingsmedel kultur är att stimulera och stödja en utveckling av regionens kulturliv. Några av prioriteringarna i nuvarande riktlinjer för utvecklingsmedlet är att stödja kultur i hela länet, kultur av, med och för barn och unga, utveckling kopplat till mångfald samt pågående utvecklingsprojekt.

Projektets syfte handlar om att vara en mötesplats mellan länets litteratur/författare och läsarna. Att vara en öppen och tillgänglig dag med låga avgifter för bokborden och fria entréer för besökarna. Med ett integrerande perspektiv, visa Örebro län i världen och världen i Örebro län. Detta i form av böcker och författare med olika geografiskt innehåll respektive etnisk bakgrund. Detta är tredje gången utvecklingsmedel beviljas för projektet Litteraturens lördag och därmed även den sista gången då utvecklingsmedel kan ges stöd maximalt tre gånger.

Ärendebeskrivning

Sista ansökningsdag för Utvecklingsmedel kultur var den 31 oktober. En referensgrupp bestående av tjänstepersoner från området Kultur och ideell sektor har tillsammans arbetat med handläggning av ansökningarna.

Bedömning

Referensgruppen bedömer att detta projekt är i linje med grundläggande krav och prioriteringar enligt riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Linda Adolphson

Sammanträdesdatum
20xx-xx-xx

FöredragningsPM
Dnr: 19RS8819

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Utvecklingsmedel kultur har prioriterade områden för bland annat kultur av, med och för barn och unga, utveckling kopplat till mångfald med fokus på etnicitet och social hållbarhet/inkludering, utveckling kopplat till genus och jämställdhet mellan könen, utveckling kopplat till olika funktionsförmågor samt kultur i hela länet.

Ekonomiska konsekvenser

Ryms inom budget för Utvecklingsmedel kultur.

Uppföljning

Genom mall för återrapportering.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till Kultur- och fritidsnämnden den 6 februari 2020.
Ansökan.

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

Skickas till:

Martin Dyfverman, Samfundet Örebro Stads- och Länsbiblioteks vänner

Från: [Martin Dyfverman](#)
Till: [Region Örebro län](#)
Ärende: Utv.medel kultur ansökan 2019
Datum: den 29 oktober 2019 16:04:24
Bilagor: [pastedGraphic.png](#)

Hej

Jag klistrar in hela ansökan här nedan och hoppas att det är OK

Hälsningar

Martin D.

Sökande organisation

Samfundet Örebro Stads -och Länsbiblioteks vänner	002821-2405	
Postadress % Dyfverman, Angelg 9	70341 Örebroi	Ev. besöksadress

Kontaktperson

Martin Dyfverman	Ordförande	
019 13 42 29	0703 08 1964	martin.dyfverman@gmail.com

Ansökan avser

Litteraturens lördag	Stadsbiblioteket Örebro
----------------------	-------------------------

Ansökan avser år Ansökt belopp

2020	60 000
------	--------

Har utvecklingsmedel betalats ut tidigare för detta utvecklingsarbete/projekt? (dubbelklicka i vald ruta och välj "markerad")

Nej Ja Om ja, ange vilket/vilka år: 2017-18

Har den planerade verksamheten genomförts i länet vid tidigare tillfälle?

Nej Ja

Om projektet Raderna utökas automatiskt

Syfte och bakgrund:

Bakgrund

Den 12 november 2016 arrangerades för första gången "Litteraturens lördag" av Samfundet Örebro Stads - och Länsbiblioteks vänner tillsammans med Stadsbiblioteket i Örebro i vars lokaler det hela pågick. Dessutom kunde besökarna som hämtat biljetter lyssna till fem olika författarframträdanden på närbelägna Teatercaféet i Medborgarhuset. Enligt Stadsbibliotekets räkning kom 1.615 besökare till själva bibliotekslokalen. Till teatercaféet kom drygt 400 personer, de flesta programmen var i stort sett fullbelagda. Vi uppnådde därmed även våra publikmål.

Året därpå hade dagen vuxit med ytterligare en "scen", nämligen "Historiska rummet" Antalet bokbord var ungefär detsamma, 35-40 st. Även antalet besökare var ungefär detsamma (trots ruskväder)

Tredje året, 2018, uppskattades besökarantalet till omkring 2 000, antalet bokbord hade ökat till över 50 st, utöver de fem tidigare scenerna blev det nu framträdande av Pennybridge Poetry och plats för en workshop med föranmälda deltagare i tre olika sessioner.

Syfte och mål med projektet

I korthet handlar det om att vara en mötesplats mellan länets litteratur/ författare och läsarna. Att vara en öppen och tillgänglig dag med låga avgifter för bokborden och fria entréer för besökarna. Med ett integrerande perspektiv, visa Örebro län i världen och världen i Örebro län. Detta i form av böcker och författare med olika geografiskt innehåll respektive etnisk bakgrund.

I år, 16 nov 2019, görs särskilda satsningar på barn och ungdom :

o Olika uppläsningar hela dagen av sagor i barnavdelningen.

o Stafflimålning och ansiktsmålning för barn.

o Särskild scen för Pennybridge Poets hela dagen.

Därutöver den tidigare barnscenen Zonetten med bl a gestaltade föreställningar. Nytt för i år också en särskild uppläsningsscen för både lyrik och prosa. Sammanlagt blir det i år (2019) hela nio scener under Litteraturens lördag.

Mål/grupp

Alla läs -och litteraturintresserade i länet. Att denna dag nå 1 500 - 2 000 besökare.

(Övriga frågor i formuläret bedömer jag finns besvarade i den löpande texten)

Grundläggande krav Raderna utökas automatiskt

Nedan följer frågor som kopplade till uppfyllandet av de grundläggande kraven för att kunna få del av utvecklingsmedel kultur, det vill säga samtliga krav måste uppfyllas.

Beskriv på vilket sätt utvecklingen/projektet är regionalt/länsövergripande eller har ett regionalt mervärde?

De medverkande författarna och utställarna ska främst vara verksamma i länet eller ha sin anknytning hit på olika sätt. Vi räknar, liksom i år och tidigare år, med deltagare, utställare och besökare från många av länets kommuner.

Om utvecklingsarbetet/projektet är ett evenemang, ange på vilket sätt det är metodutvecklande, nyskapande eller har stort uppmärksamhetsvärde för Örebro län.

”Litteraturens lördag” torde vara den i särklass största mönstringen av länets många författare och medför hundratals möten mellan dem och deras läsare i länet. Nya scener har hela tiden utvecklats under arrangemanget. Flera s k boksläpp sker och sammantaget är det ett unikt

”skyltfönster” för länets litteratur.

Beskriv på vilket sätt utvecklingsarbetet/projektet kommer att ge mer långsiktiga och hållbara effekter i länet, så som till exempel att finnas kvar efter det att denna finansiering inte längre ges.

Sedan ett par år driver vi workshops där deltagarnas skrivande utvecklas i professionell regi, t ex Staffan Ekegrens "Kan du tala så kan du skriva". Eller Pernilla Lindgrens "Skrivglädje och världsomskapande". Allt fler länsförfattare planerar för att synas och höras på detta evenemang. Det gäller även besökarna som ser fram emot dessa möten, kunskap och färdigheter om och i litteratur.

Prioriteringar 2016-2019 Raderna utökas automatiskt

Nedan följer frågor som kopplade till den utveckling som vi prioriterar utifrån Örebro läns kulturplan 2016-2019. Vi räknar inte med att ni har något att säga om samtliga frågor utan att någon av frågorna är fokus för det utvecklingsarbete/projekt ni söker medel för. Vi bedömer det område du beskriver utifrån hållbarhet, kvalitet och huruvida det är tillför något nytt till länet.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet innebär samverkan över organisationsgränser och sektorer.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till kultur och kulturutveckling i hela länet.

Se ovan om betydelsen som mötesplats för litteratur och läsande.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat barn och ungas (0-25 år) möjlighet att ta del av, delta eller ha inflytande över länets kulturliv.

Se ovan vad gäller de särskilda satsningarna på barn och ungdom, där exempelvis Pennybridge Poetry har eget ansvar för en scen under hela dagen.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till mångfald inom kulturområdet med fokus på etnicitet och möjligheten att ta del av, delta eller ha inflytande över länets kulturliv.

Uppläsningarna av sagor för barn sker på flera olika språk. Se i övrigt våra mål om integrerande perspektiv och placera Örebro i världen och världen i Örebro.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till genus och jämställdhet mellan könen och/eller HBTQ-frågor.

Vi har alltid detta i fokus vilket gett resultatet god könsfördelning och ofta ämnen i seminarier och framträdanden kopplade till detta och HBTQ-frågor

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till olika funktionsförmågor och möjligheten att ta del av, delta eller ha inflytande över länets kulturliv.

T ex har vi i år medverkan av rullstolsburen författare och arrangerar i lokaler med god handikappanpassning.

Budget Det går bra att bifoga ett separat budgetdokument

	Sökt belopp	Beslut taget? (X) ¹	Beviljat belopp
Intäkter			
Region Örebro län (se "Ansökt belopp, s. 1")	60 000		
Medfinansier/-er:			
Samfundet Örebro Stads -och Länsbiblioteks vänner (Stadsbiblioteket bidrar ur egen budget med 1 förf.arvode)	20 000		

Ev övriga intäkter:	Belopp:
Bokbord	15 000
TOTALT	95 000

¹ Om bidrag beviljats (beslut är taget) sätter du ett kryss i rutan, annars lämnas rutan tom.

Utgifter	Belopp
Författarvoden	22 000
Ljudteknik	5 000
Layout affischer, trycksaker	5 000
Tryck foldrar, affischer	3 000
Marknadsföring, annonser och reklam	10 000

Kaffe + lunch/middag volontärer c:a 20 st (Mummel&Mums 1 tr upp är borta)	4 000
Kaffe + lunch utställare c:a 60 st -"-	6 000
Projektledning, deltid 6 mån	40 000
TOTALT	95 000

Bilagor
Budget

Uppgifternas riktighet intygas

Namn-teckning (krävs ej när ansökan skickas in via e-post)	Ort och datum Örebro 29 okt 2019
Namn-förtydligande Martin Dyfverman	Funktion/befattning Ordförande

29 okt. 2019 kl. 15:32 skrev <regionen@regionorebrolan.se>
<regionen@regionorebrolan.se>:

Hej!

Du har sänt oss en ansökan men vi kan tyvärr inte öppna den i det format du sänt. Kan du vänligen sända den till oss igen som en PDF.

Med vänliga hälsningar

Mia Wass
Registrator
Centrala diariet
Administrativ utveckling och service
Regionservice
Region Örebro län
Telefon: 019-602 71 66
www.regionorebrolan.se

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: Martin Dyfverman [mailto:martin.dyfverman@gmail.com]

Skickat: den 29 oktober 2019 15:10

Till: Region Örebro län <regionen@regionorebrolan.se>

Ämne: {UNSCANNED} Utv.medel kultur ansökan 2019

Region Örebro läns e-postfilter: Bilagan gick ej att skanna efter skadlig kod.
Öppna inte bilagor från okända avsändare.

11

Utvecklingsmedel Artist books
– glädjekällan som FUNKAr –
Medborgarskolan Värmland-
Örebro län
19RS8828

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Linda Adolphson

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS8828

Organ
Kultur- och fritidsnämnden

Utvecklingsmedel Artist books – glädjekällan som FUNKAr – Medborgarskolan Värmland-Örebro län

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

att bevilja utvecklingsmedel för 50 000 kronor för projektet Artist books – glädjekällan som FUNKAr med Medborgarskolan Värmland-Örebro län.

Sammanfattning

Syftet med Utvecklingsmedel kultur är att stimulera och stödja en utveckling av regionens kulturliv. Två av prioriteringarna i nuvarande riktlinjer för utvecklingsmedlet är att stödja kultur av, med och för barn och unga samt stödja utveckling kopplat till olika funktionsförmågor och möjlighet att ta del av, delta i och ha inflytande över länets kulturliv.

Medborgarskolan Värmland-Örebro län ansöker om medel för att knyta erfarenheten av målgrupp funktionsnedsatta barn och unga till ett konstprojekt med fokus på bokkonst. Konsten och skapandet på hög kvalitet ska göras tillgängligt på särskolor, gymnasieskolor och dagliga verksamheter. Projektets ledare uppmuntrar och lär ut metoder till deltagare och personal för att sen efter genomförda workshops kunna arbeta vidare på egen hand. Temat för projektet är ”Här är mitt liv”. När samtliga workshops har ägt rum kommer de att genomföra gemensamma offentliga utställningar med deltagarnas konstböcker på ett par offentliga platser i Örebro län.

Ärendebeskrivning

Sista ansökningsdag för Utvecklingsmedel kultur var den 31 oktober. En referensgrupp bestående av tjänstepersoner från området Kultur och ideell sektor har tillsammans arbetat med handläggning av ansökningarna.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Linda Adolphson

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS8828

Bedömning

Referensgruppen bedömer att detta projekt är i linje med grundläggande krav och prioriteringar enligt riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Utvecklingsmedel kultur har prioriterade områden för bland annat kultur av, med och för barn och unga, utveckling kopplat till mångfald med fokus på etnicitet och social hållbarhet/inkludering, utveckling kopplat till genus och jämställdhet mellan könen, utveckling kopplat till olika funktionsförmågor samt kultur i hela länet.

Ekonomiska konsekvenser

Ryms inom budget för Utvecklingsmedel kultur.

Uppföljning

Genom mall för återrapportering.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till Kultur- och fritidsnämnden den 6 februari 2020.
Ansökan.

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

Skickas till:

Christina Jarnemo, Medborgarskolan Värmland-Örebro län

Från: [Christina Jarnemo](#)
Till: [Region Örebro län](#)
Ärende: Ansökan Utvecklingsmedel kultur, Medborgarskolan, ht2019
Datum: den 30 oktober 2019 09:35:32
Bilagor: [image001.png](#)
[Ansökan Utvecklingsmedel kultur. Medborgarskolan. ht2019.pdf](#)

Hej,

Bifogat finner ni vår ansökan om Utvecklingsmedel kultur, ht2019 för vårt projekt Artist books – glädjekällan som FUNKAr.

Med Vänliga Hälsningar,

Christina Jarnemo

VERKSAMHETSCHEF - UPPDRAG

Medborgarskolan region Värmlands och Örebro län

Älvgatan 11 | 652 25 Karlstad

Växel 054-10 21 40 | Direkt 054-678 02 17 | Mobil 0709-56 95 45

E-post christina.jarnemo@medborgarskolan.se | www.medborgarskolan.se

Ansökan skickas till:

regionen@regionorebrolan.se
alt. till:
Region Örebro län
Kultur och ideell sektor
Box 1613
701 16 Örebro

Sista ansökningsdatum:

31 oktober

Kontaktperson:

Linda Adolphson
Handläggare
019-602 63 59
linda.adolphson@regionorebrolan.se

Sökande organisation

Organisation Medborgarskolan Värmland-Örebro län	Organisationsnummer 875000-6150	
Postadress Storgatan 18	Postnummer och ort 703 61 Örebro	Ev. besöksadress Ideell Förening

Kontaktperson

Namn Christina Jarnemo	Funktion/befattning Verksamhetschef - Uppdrag	
Telefon 054-67 80 217	Mobil 0709-56 95 45	E-post christina.jarnemo@medborgarskolan.se

Ansökan avser

Projektets namn Artist books - glädjekällan som FUNKA	Plats Region Örebro län
---	----------------------------

Ansökan avser år

2020-2021

Ansökt belopp

105 000 kr

Har utvecklingsmedel betalats ut tidigare för detta utvecklingsarbete/projekt?
(dubbelklicka i vald ruta och välj "markerad")

Nej Ja Om ja, ange vilket/vilka år:

Har den planerade verksamheten genomförts i länet vid tidigare tillfälle?

Nej Ja

Om projektet Raderna utökas automatiskt**Syfte och bakgrund:**

Bakgrund

FN:s generalförsamling antog den 25 september 2015 den historiska resolutionen Att förändra vår värld. Det mynnade ut i Agenda 2030 med 17 globala mål för en hållbar utveckling. Några av de 17 globala målen är hälsa och välbefinnande, god utbildning för alla, jämställdhet, minskad ojämlikhet och hållbara städer och samhällen. Kultur är ett otroligt viktigt område som kan användas för att förbättra levnadsvillkoren för individer genom att minska utanförskap, det är därmed en viktig faktor för att nå närmare de globala målen.

Sveriges nationella kulturpolitiska mål är att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.

För att målen ska kunna uppnås så ska kulturpolitiken:

- Främja allas möjlighet till kulturupplevelser och bildning samt till att utveckla sina skapande förmågor.
- Främja kvalitet och konstnärlig förnyelse.
- Främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan och särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Idag pågår diskussioner mellan Örebro kommun och civilsamhället och det ligger ett remissförslag som är ett led i arbetet att stärka samverkan mellan parterna. Bakomliggande till remissförslaget är att civilsamhället har gjort betydande insatser för utsatta grupper i samhället, och Medborgarskolan har spelat en viktig roll i arbetet tillsammans med övriga studieförbund. En miljon människor deltar varje år i de tio studieförbundens verksamheter. Totalt är den siffran högre än antalet elever i kommunala grundskolor.

Enligt alla studier vi tagit del av inför den här ansökan så är det svårt att återföra människor till studier eller arbete efter ett längre utanförskap. Utanförskapet är ett resultat av en sammansatt problematik och kan bland annat bero på sociala svårigheter, fysisk och psykisk ohälsa. För målgruppen funktionsnedsatta är ett bristande nätverk en direkt effekt av segregation och utanförskap. Vikten att ha en särskild plats att gå till på regelbundna tider där man behöver prestera och får möta andra är något många saknar.

Det har visat sig att strukturella samhällsfaktorer i form av samhällsutveckling och samhällsarenor påverkar individens hälsa indirekt genom att utgöra stödjande strukturer för att möjliggöra en god livssituation och goda levnadsvillkor. För målgruppen personer med funktionsnedsättning så har de större risk att drabbas av sämre hälsa än andra och enligt studier är den ohälsan onödig då det ofta är en konsekvens av de begränsade möjligheterna att delta i samhällslivet. I Örebro har hälsan över tid försämrats för de personer som har hörsel- och synnedsättning, rörelsehinder och dyslexi/dyskali. (Mår alla bra? Rapport 1, Ojämlighet i hälsa i nionde klass – skillnader utifrån kön, sexuell läggning, födelseland, funktionsnedsättning och ekonomi).

I Region Örebro län råder det brist på stimulerande aktiviteter för målgruppen funktionsnedsatta som tar vid efter att de deltagit i studier eller i daglig verksamhet. Medborgarskolan har blivit kontaktad av kommuner där de efterfrågar kreativa aktiviteter för målgruppen funktionsnedsatta. Under ett sammankallande möte bjöd vi in enhetschefer från alla kommuner, de som hade möjlighet att komma var Kumla, Hallsberg och Örebro. Under mötet fick vi en bra bild av vad dessa kommuner efterfrågar, vi för också samtal med övriga kommuner och ser att behovet är detsamma.

Konkret har vi gjort följande korta insatser mot målgruppen såsom Sommarfestivalen där vi varit medarrangör de senaste två åren. Under dessa tillfällen har deltagarna fått chans att utöva musik, dans och måleri vilket har varit mycket uppskattat. Vi har också haft kurser i kaligrafi för målgruppen i Kumla kommun.

Vi ansöker nu om medel för att knyta erfarenheten av denna målgrupp till ett konstprojekt med fokus på bokkonst. Bokkonst är en internationellt erkänd konstnärlig uttrycksform som vuxit sig mycket stor i Europa och USA. Bokkonst eller Artist books som är det vanliga namnet är ett konstverk i form av en bok eller ett bokliknande objekt som kan se ut hur som helst.

I början av 1970-talet började Artist books ses som en egen konstform och i och med detta så växte också och teoribildningen kring ämnet. Bland annat grundades institutioner för att närmare studera ämnet, däribland The Center for Book Arts in New York. Den första internationella samlingsutställningen med Artist books arrangerades på Nigel Greenwoods galleri i London 1972 och kallades "Book as artwork, 1960/72". Under 1980- och 90-talen startades universitetsutbildningar i ämnet, exempelvis vid Camberwell College of Art i London. Journal of Artists' Books (JAB) grundades 1994 i syftet att öka kunskapen om Artist books."

Kultur är ett av Medborgarskolan Värmland/Örebros största verksamhetsområden och ett område som vi också vill utöka. Nedan tabell visar statistik från vår verksamhet inom området mellan år 2009-2018:

Beskrivning	Antal arrangemang	Antal anmälda deltagare
Kulturprogram 2009 till 2018 Örebro län		
Dans, teater	679	45566
Foto, film	124	6826
Sång & Musik	17819	166273
Totalt:	18622	218665

Studiecirkelar och Annan folkbildning arrangemang Örebro 2009 till 2018

Dans, teater	2210	25970
Foto, film	270	2091
Sång & Musik	3618	19495
Totalt:	6098	47556

Syfte

Syftet med konstprojektet är att uppmärksamma funktionsnedsatta barn och unga som är en marginaliserad grupp i samhället samtidigt som vi vill lära ut, inspirera och starta processer som leder till ett livslångt skapande.

Vi vill även bidra till ökad kvalitet vad gäller konstnärligt/kreativt innehåll samt utveckla metoder inom de estetiska verksamheter som bedrivs på sarskolor, gymnasiesarskolor och dagliga verksamheter.

Beskriv projektets genomförande:

Utgångspunkten för projektet är att anordna uppsökande workshops på sarskolor, gymnasieskolor och dagliga verksamheter. Alternativt äger dessa workshops rum i våra egna lokaler.

Deltagarna besöker respektive workshop vid tre tillfällen om vardera tre undervisningstimmar. När samtliga workshops har ägt rum kommer vi att genomföra gemensamma offentliga utställningar med deltagarnas konstböcker på ett par offentliga platser i Örebro län.

Konstprojektet kommer genomföras under ett år och tre månader. Initialt kommer de första tre månaderna bestå av att förbereda utförandet. Under förberedelseperioden kommer vi arbeta med att knyta samarbeten på de platser målgruppen finns där vi inte har ett etablerat samarbete samt planera var utställningarna ska äga rum. Inledningsvis kommer vi också utarbeta detaljerade tids- och resursplaner samt noggrant utforma projektorganisationen.

Medborgarskolans verksamhet utformas till stor del baserad på folkbildningspedagogik som bygger på smågrupper och deltagarinflytande, med den utgångspunkten kommer varje grupp bestå av max 8 personer. Tanken med smågrupper är att man lär bäst tillsammans och att intresse skapar lust att lära mer. Medborgarskolan arbetar med individen i fokus och utgår från varje persons unika förutsättningar. I vår verksamhet arbetar vi med att skapa en trygg och inkluderande vardag med fasta rutiner och att få människor att befinna sig i ett socialt sammanhang.

Bokkonst innebär återanvändning av gamla böcker. Rent konkret betyder detta att man behåller bokens pärmar och avlägsnar innanmätet som ersätts med blanka oskrivna blad. I böckerna kan deltagarna sedan uttrycka sig själva, skriva, rita, måla och göra collage. Konstböckerna ger deltagarna möjlighet att arbeta med akvarellpapper, collageteknik, teckning och akvarell. De utför arbetet tillsammans med en sakkunnig ledare och samlar inspiration inom en rad olika områden.

Förslagsvis så används äldre böcker, till exempel inbundna halvfranska band, som förses med en ny inlaga bestående av högkvalitativt akvarellpapper (300g/m²) med samma mått som bokens sidor. Akvarellpappret klipps till långa remsor som viks i dragspelsform och när boken öppnas kan man veckla ut sidorna i sin fulla längd på minst ca 140 cm. I boken kan deltagarna arbeta med text, collage, teckning och måleri, även omslaget kan förändras. Möjligheterna är många.

Deltagarna kan med nollbudget och enkla metoder lära sig olika estetiska uttrycksmetoder, något som ger dem kraft och tillgång till en internationellt erkänd konstnärlig uttrycksform. Genren Artist books är stor i Europa och USA och intresset växer stadigt.

Arbetet inspirerar och ökar kreativiteten, det ger deltagarna chansen att få träffa och arbeta med en yrkesverksam konstnär och inte minst – de offentliga utställningarna sätter ljuset på en mycket marginaliserad grupp i dagens samhälle.

Vi kommer tillsätta en ledare som kommer att hålla i workshops, utformning, utställningsplanering, dokumentering och hängning av verken. Inom ramen för detta konstprojekt kommer deltagarna arbeta konstnärligt fritt utifrån det förbestämda temat "Här är mitt liv". De allra flesta deltagarna har aldrig tidigare ställt ut eller arbetat inför en utställning. Detta steg kommer givetvis att bli mycket spännande och utvecklande för dem. Arbetet med konstböckerna resulterar i en plattform, ett forum för vandrande grupputställningar, som kan visas upp runt om i länet och landet och sätta fokus på målgruppen.

En av utställningens centrala frågor är hur långt man kan gå för att genom konst göra världen begriplig och kanske även sig själv. I en utställning där deltagarna har liten skolning eller ingen alls, kanske det enda de har gemensamt är deras totala hängivenhet inför det konstnärliga arbetet.

Verksamheten kommer att marknadsföras genom sociala medier, i lokalpressen, i rikspresen samt i Medborgarskolans kanaler. I samband med utställningen kommer vi att producera en katalog med text och bild

där verken och deltagarna lyfts fram.

Ange målgrupp för utvecklingsarbetet/projektet:

Projektets målgrupp är barn och unga med intellektuell funktionsnedsättning och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning/Asperger syndrom.

Ange en tidplan för utvecklingsarbetet/projektet:

VERKSAMHETSPLAN 2020-2022, Projektid 1 år och 3 mån

ÅR 1 – 3 MÅNADERS FÖRBEREDELSEPERIOD

TILLSÄTTA OCH SAMMANKALLA REFERENSGRUPP

Medborgarskolans referensgrupp kommer att ha en aktiv roll i pågående utvecklings- och kvalitetsarbete. Gruppen kommer bestå av personer med följande funktioner:

- Projektledare
- Verksamhetsutvecklare från Medborgarskolan
- Utbildningsledare
- Representant från målgruppen funktionsnedsatta som tar in input från målgruppen

KARTLÄGGA SAMARBETSPARNERS

Introducera konstprojektet till särskolor, gymnasiesärskolor och dagliga verksamheter i länet. Dialog med kommunerna för att se möjligheterna till eventuellt ekonomiskt stöd.

REKRYTERA LEDARE

Redan idag har vi inom Medborgarskolans verksamhet ett stort nätverk med välutbildade och erfarna ledare inom konst. Vi hoppas också kunna skapa möjligheter till praktik för personer inom målgruppen för projektet.

LOKALER

Initialt kommer vi använda oss av Medborgarskolans lokaler men vi kommer undersöka möjligheterna att använda de lokaler där målgruppen befinner sig redan idag.

MATERIALINKÖP

Inköp av böcker på loppisar samt konstmaterial såsom färger, penslar och eventuella andra verktyg.

MARKNADSFÖRING

För att informera allmänheten om projektet kommer vi använda oss av sociala medier, i lokalpressen, i rikspressen samt i Medborgarskolans kanaler.

ÅR 1 - GENOMFÖRANDE

WORKSHOPS

Vid tre tillfällen arbetar vi tillsammans i mindre grupper om max 8 deltagare. Vi experimenterar med olika material och tekniker. Inga förkunskaper krävs och alla kan arbeta på i sitt eget tempo med fokus på att åskådliggöra sitt liv. Material och fika finns på plats.

- Deltagaren får skapa en bok där boken blir själva konstverket.
- Vi återanvänder gamla böcker och skapar nya med enkla tekniker.
- Deltagaren arbetar med bildcollage, text, ritar, syr, limmar och klipper i sin bok.
- Deltagaren gör ett eget omslag till boken.

SOMMARFESTIVALEN

På sommarfestivalen vill vi ge fler möjligheten att prova på bokkonst som vi inte nått via våra samarbeten.

ÅR 2 - GENOMFÖRANDE

MARKNADSFÖRING

I samband med utställningen kommer vi producera en katalog med text och bild där verken och deltagarna lyfts fram. Detta material kommer vi även använda på nätet.

KONSTUTSTÄLLNING

Efter att samtliga workshops har genomförts kommer vi arrangera konstutställningar på offentliga platser med deltagarnas konstböcker runt om i länet.

PROJEKTAVSLUTSMÖTE

Mötet ska vara en reflektion och utvärdering men samtidigt säkerställa att deltagare och personal ska kunna arbeta vidare med metoderna på egen hand.

Dagordning:

1. Inledning med allmän genomgång av projektet.
2. Genomgång avstämning projektmål.
3. Hur har planeringen fungerat – vad kan förbättras? Tider – tidsplaner. Valet av material och metoder?
4. Hur har administrationen, samarbetet samt organisationen fungerat? Medborgarskolan – Samarbetspartner.
5. Erfarenhetsåterföring:
 - Genomgång/ifyllande kundenkät.
 - Intervjuer med deltagare.
 - Vad gjordes unikt i projektet kontra andra satsningar mot målgruppen.
 - Vad kan göras mer rationellt, materialval mm?
 - Nämn och anteckna ner minst 3 st. bra saker som gjorts i projektet, 3 st. förbättringsmöjligheter samt betydande avvikelser.
6. Övriga frågor/synpunkter

INTERN UTVÄRDERING

Medborgarskolan Värmland/Örebro har som målsättning att även efter avslutat projekt kunna erbjuda kommunerna verksamhet mot målgruppen funktionsnedsatta med konstnärlig inriktning. Detta kan vara inom musik, målning, dans, teater eller skrivarkurser.

Vilket mål och resultat förväntas uppnås genom utvecklingsarbetet/projektet?

Målet är att nå ca 50-80 barn och unga, fördelade på särskolor, gymnasiesärskolor och dagliga verksamheter. Temat för konstprojektet är att visa upp de ungas tankar kring livet. Grundläggande är att var och en utgår ifrån sitt eget perspektiv. Genom ett annorlunda och nyskapande konstnärligt uttryckssätt ger konstböckerna dessa individer en röst som annars inte hörs. Nedan är en målbild för fördelning per åldersgrupp:

- 0-5 år 0 %
- 6-12 år 25 %
- 13-18 år 50 %
- 19-25 år 25 %
- 26 år och uppåt 0 %

Den grupp vi vänder oss till är van att leva i marginalen. Gruppen står utanför den vanliga skolan, har sämre hälsa, lägre utbildning och har svårare att komma ut i arbete än den övriga befolkningen. Målet är att skapa en frizon där det gemensamma för de personer som deltar är passionen för konst. Vi kommer ständigt sträva efter att alla, oavsett bakgrund eller hinder ska känna sig välkomna att vara sig själva.

Ett av delmålen med projektet är att vända på detta perspektiv - genom konstböckerna kan deras röster synas och höras. Med konsten som uttrycksmedel kan deltagarna uttrycka sig, utan att man först ser deras handikapp. Konsten är ett av få områden i samhället som inte bedöms utifrån kriterierna rätt eller fel. Här kan alla komma till sin fulla rätt med starka och uttrycksfulla konstverk.

Genom att arbeta aktivt med målgruppen funktionsnedsatta som lever i ett utanförskap och dess speciella behov av stöttning och motivationshjälp får vi lära oss att tänka i andra, nya banor och möta oprövade utmaningar. Vi vill att människor i Örebro län ska få upptäcka deras talanger och deras egen tolkning av sitt liv. Detta arbete behöver innefatta vokabulär, fortbildning av kultursektorn och att utveckla en mätbarhet för de effekter våra metoder ger.

Vi tror väldigt mycket på samverkan och att idéer, utbildning och kunskap möts. Det är i en sådan miljö vi på Medborgarskolan vill driva detta projekt.

Vilken effekt förväntas utvecklingsarbetet/projektet ha på länets kulturliv?

Förväntat resultat är att synlig- och tillgängliggöra kulturen som konstform för målgruppen funktionsnedsatta i

hela länet. Framförallt vill vi att arbetet med konstböckerna ska resultera i en plattform, ett forum för vandrande grupputställningar, som kan visas upp runt om i länet och sätta fokus på målgruppen. För barn och unga som inte lider av funktionsnedsättning finns det många fritidsaktiviteter att välja bland jämfört med för vår målgrupp. De har också svårare att ta sig till aktiviteter och därför vill vi istället erbjuda workshops där de bor.

Efter avslutat projekt hoppas vi att målgruppen ska kunna delta i kulturaktiviteter och att det kan skapas arenor där de också i större utsträckning får möta andra som inte har en funktionsnedsättning för att öka integreringen.

På vilket sätt kan utvecklingsarbetet/projektet sägas vara nyskapande/tillföra något nytt till Örebro län?

Bokkonst har, vad vi vet, inte gjorts i större omfattning i länet och framförallt har det inte tidigare gjorts som ett projekt för målgruppen funktionsnedsatta. Bokkonst är ett hållbart sätt att ta tillvara på gamla böcker och återanvända dem genom att ge dem ett nytt uttryck vilket ligger rätt i tiden.

Konsten och skapandet på hög kvalitativ nivå ska göras tillgängligt på särskolor, gymnasiesärskolor och dagliga verksamheter. Genom att projektets ledare uppmuntrar och lär ut de metoder vi använder till deltagare och personal att även efter genomförda workshops arbeta vidare på egen hand är nytt. Temat för projektet är som tidigare nämnts "Här är mitt liv" men fler teman kan enkelt skapas och deltagarna kan också skapa egna teman och mål med framtida bokkonst.

Genom att under ett år genomföra workshops och avsluta med utställningar så kommer vi uppmärksamma målgruppens kreativa förmåga och att de kan bidra till konst och konstutveckling i länet.

Grundläggande krav Raderna utökas automatiskt

Nedan följer frågor som kopplade till uppfyllandet av de grundläggande kraven för att kunna få del av utvecklingsmedel kultur, det vill säga samtliga krav måste uppfyllas.

Beskriv på vilket sätt utvecklingen/projektet är regionalt/länsövergripande eller har ett regionalt mervärde?

Medborgarskolans arbete har regionalt fokus eftersom vår folkbildningsverksamhet påverkas till stor del av regionala förutsättningar. Eftersom vår verksamhet riktar sig till alla människor och för att vi ska kunna leva efter våra kärnvärden ska vi finnas där människor finns. Enligt vår verksamhetsplan som sträcker sig till 2022 har vi som mål och ambition att verka i fler kommuner än vi gör idag, idealiskt hade varit om vi alltid hade verksamhet i alla kommuner även om det av ekonomiska skäl inte alltid finns möjlighet till detta.

Efter tidigare dialoger med länets kommuner så vet vi att de har ett stort problem att kunna erbjuda stimulerande aktiviteter som tar vid efter studier och daglig verksamhet. Målgruppen funktionsnedsattas utanförskap måste lyftas som ett regionalt problem och inte bara hanteras utifrån ett lokalt problem. Och framförallt så ska det positiva som målgruppen har att erbjuda höjas, synliggöras och berömmas för att de ska känna att de är en grupp som tillför samhället glädje, kunskap och mångfald.

Med detta som utgångspunkt kommer workshops arrangeras i alla länets kommuner och konstutställningar kommer ske i minst 7 av länets kommuner även om ambitionen är att arrangera konstutställningar i alla kommuner.

Om utvecklingsarbetet/projektet är ett evenemang, ange på vilket sätt det är metodutvecklande, nyskapande eller har stort uppmärksamhetsvärde för Örebro län.

Genom att planera och genomföra utställningar i länet med bokkonst skapat av personer med funktionsnedsättning så uppmärksammas de positiva effekterna av projektet. Även om Bokkonst har setts som en egen konstform sedan början på 70-talet så är det i folkmun inte ett vedertaget begrepp. Är man inte insatt i vad som innefattar konst och att den kan vara lättillgänglig och enkel för vem som helst att utföra så är begreppet inte känt. Att vi nu belyser konstinriktningen genom projektet så är detta nyskapande. Att vi också kommer utbilda deltagare och personal som arbetar med målgruppen så sprider vi vår metod som nytänkande och som sedan kan användas i nya sammanhang.

Inte minst så visar man allmänheten att funktionsnedsatta är en stark grupp att räkna med i konstsammanhang. Många människor har ingen egen anknytning till funktionsnedsatta vilket gör att de inte vet vilka kunskaper målgruppen besitter. Att genom projektet visa på vilka möjligheter som finns när funktionsnedsatta inkluderas så hoppas vi på att genom detta nyskapande sätt skapa ringar på vattnet för framtida lokala och regionala satsningar inom området kultur. Att vår satsning dessutom har som mål att inbegripa alla länets kommuner så finns det mycket goda chanser till stort uppmärksamhetsvärde i Örebro län.

Evenemanget är därmed flera mindre evenemang i form av konstutställningar som sker lokalt i kommunerna och vi vill gärna se att utställningarna besöks på flera platser av besökarna. Målsättningen är att utställningarna ska ha 1000 besökare och att utställningarna ska ske i 7 av länets kommuner. Medborgarskolan vill naturligtvis att utställningar ska ske i alla kommuner, och detta kommer vi aktivt arbeta för men vi vill ändå visa på att vi ser en risk i att alla kommuner kanske inte har den möjligheten då detta kanske sammanfaller med andra lokala evenemang.

Beskriv på vilket sätt utvecklingsarbetet/projektet kommer att ge mer långsiktiga och hållbara effekter i länet, så som till exempel att finnas kvar efter det att denna finansiering inte längre ges.

Konstböckerna som deltagarna arbetar fram kommer leva vidare över tid och vi tror att fler kan bli intresserade av den här fria och tillgängliga konstformen där inga dyra målardukar behövs. Medborgarskolan kommer med största sannolikhet också kunna erbjuda kurser inom området som en del av vårt ordinarie kursutbud.

Unga med funktionsnedsättning saknar förebilder i form av framgångsrika konstnärer, skådespelare, musiker, dansare och artister. Detta påverkar dem i deras sökande efter identitet, i att fördjupa sig i intressen och i deras yrkesval. Bristen på kulturutbildningar på hög nivå samt erfarenhet om hur funktionsnedsatta kan vara verksamma inom kultur är avgörande när det gäller intressen, studier eller att arbeta mot en karriär inom konstnärliga områden. Med detta projekt hoppas vi på att göra en liten skillnad i möjligheter för målgruppen och på sikt hoppas vi kunna göra en väsentlig skillnad.

Medborgarskolans arbete styrs av våra tre hållbarhetslöften som bland annat ligger till grund för det här projektet:

- Vi ska utgå från samhällets behov. Det innebär att uppfylla vårt uppdrag från stat och kommun, att skapa en långsiktig dialog med de kommuner där vi verkar, våra uppdragsgivare, samarbetspartners och andra aktörer och tillsammans arbeta för att bygga ett bättre samhälle. Vi ska vara lyhörda för de behov som finns i vår omgivning och använda våra resurser väl för att tillgodose dem.
- Vi ska vara en schysst organisation. Vi har ett ansvar att leva upp till och det betyder att vi ska bete oss schysst i alla led. Vi ska vara en ansvarsfull arbetsgivare och vi ska ta vårt miljöansvar. Vi ska vara en transparent organisation och leva som vi lär, vilket bland annat ges uttryck i de fyra kärnvärden som speglar vår humanistiska värdegrund.
- Vi ska inspirera vår omvärld. Att inspirera vår omvärld handlar om att ta vår roll som folkbildare, att erbjuda mötesplatser där människor kan träffas och utvecklas, att sprida kunskap och lustfyllt lärande, att främja innanförskap och bemöta alla människor med respekt.

Vi jobbar med och efter riktlinjer för Miljödiplomering, Grön Flagga (inom vår förskoleverksamhet), FN:s Global Compact och Agenda 2030.

Målsättningen efter avslutad projekttid är att etablera en kulturarena som vi hoppas ska kunna vara en del av regionen under många år framöver där alla är välkomna oavsett bakgrund och förutsättningar, vi har en stor efterfrågan inom området kultur men har i dagsläget svårt att tillmötesgå behovet. Men inom en treårs period kommer vi bedriva verksamhet i nya lokaler som kommer ge oss ökade möjligheter.

Inom organisationen nationellt har vi en liknande kulturarena i och med att vår Stockholmsregion driver Kulturrama, vi har bokat ett möte med Skolchefen Johan Adler den 6 november för att se hur liknande verksamhet kan startas i Örebro län. I Småland och i Östergötland anordnar Medborgarskolan den dagliga verksamheten - Glädjekällan på uppdrag av kommuner och detta är också något vi tittar närmare på, vi gjorde studiebesök där tidigare i år.

Med ovan som utgångspunkt så har vi tagit fram tre viktiga områden för projektets genomförande och som vi hoppas kan ligga till grund för en framtida kulturarena inom Medborgarskolan som är följande:

1. Konst- och konsthantverks workshops

Vi vill se att barn och ungas med funktionsnedsättning ska ges förutsättningar för att upptäcka konstens gränslösa möjligheter, stimulera och öka kreativiteten samt stödja till att bli mer självständiga människor och konstnärer. Vi vill lyfta fram allas olikheter på deras villkor genom att erbjuda kurser och workshops som utvecklar kreativitet och ger möjlighet att prova på och upptäcka lusten i att skapa. Detta kan vara konstnärliga färdigheter inom måleri, teckning, färglära, keramik, mosaik et cetera.

2. Inspirera till ökad samhällsinkludering

En stor grupp barn och unga med intellektuella funktionsnedsättningar har fastnat i ett utanförskap i förhållande till samhället.

Genom en verksamhet där man i en trygg, inspirerande miljö, i små grupper och tillsammans med likasinnade arbetar med kreativa processer, vill Medborgarskolan även stimulera och vara starten till fortsatta studier. Vår målsättning är att under projekttiden skaffa oss mer kunskap om möjligheterna för Medborgarskolan att i samarbete med den kommunala vuxenutbildningen erbjuda personer med funktionsnedsättning ett anpassat sätt att få en grundläggande gymnasiekompetens.

Vi vill att deltagarna ska finna mening och nödvändig struktur på ett sätt som kan förbättra deras självkänsla vilket i sin tur kan föra dem närmare arbetsmarknaden.

3. Utåtriktade konstprojekt

Vi vill arrangera utställningar samt marknadsföra deltagarnas konst- och hantverk. Vi hoppas kunna knyta till oss samarbeten med gallerister och etablerade konstnärer för att skapa nya workshops, konstprojekt och utställningar.

Prioritering 2016-2019 Raderna utökas automatiskt

Nedan följer frågor som kopplade till den utveckling som vi prioriterar utifrån Örebro läns kulturplan 2016-2019. Vi räknar inte med att ni har något att säga om samtliga frågor utan att någon av frågorna är fokus för det utvecklingsarbete/projekt ni söker

medel för. Vi bedömer det område du beskriver utifrån hållbarhet, kvalitet och huruvida det är tillför något nytt till länet.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet innebär samverkan över organisationsgränser och sektorer.

Det är viktigt för oss att samverka med målgrupps organisationer och här har vi redan ett samarbete med några kommuner i länet. Med ett nytt koncept som detta får vi också de ekonomiska musklerna att erbjuda vår hjälp till fler kommuner där vi vet att behovet finns.

Under kommande års Sommarfestivaler kan vi också bistå med mer riktade workshops och aktiviteter till personer med funktionsnedsättning, redan idag har vi ju ett gott samarbete med Örebro kommun och detta har vi möjlighet att växla upp.

Efter avslutat projekt är också målet att skapa nätverk, samarbeten och knyta kontakter med stat, kommun, landsting och näringsliv.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till kultur och kulturutveckling i hela länet.

Medborgarskolan arbetar efter statens fyra syften med folkbildning vilket även genomsyrar detta projekt:

- Stärka och utveckla demokratin.
- Möjliggöra för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang och delta i samhällsutvecklingen.
- Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.
- Bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Hela projektet är ett kulturprojekt med syfte att utveckla kulturen i hela länet. Medborgarskolan är ett studieförbund som vilar på en humanistisk värdegrund. Vår vision lyder: Mod och möjligheter för en mångfald människor och för att linjera med den så är det av stor vikt att vi når alla oavsett kommun. Här ser vi en direkt koppling som är målgruppsanpassat.

Våra kärnvärden är individen i centrum, utveckling i samverkan, ömsesidig respekt och kunskapens egenvärde. Varje människa är unik och ska ha möjlighet att utvecklas efter sina egna behov, förutsättningar och önskemål. På Medborgarskolan får individerna ny kunskap, ökat självförtroende och ett socialt nätverk som ger människor möjlighet och styrka att själva utforma och påverka sina liv. All kunskap är värdefull och med fokus på individernas processer fulla av respekt, skyldigheter och ansvar. Vår vision är mod och möjligheter för en mångfald människor. Vi kan utbildning och skapar dagligen mötesplatser för vidareutveckling och kompetenshöjning för alltifrån små barn genom vår förskoleverksamhet till pensionärer som vill lära sig det senaste inom ny teknik.

I och med det här projektet bidrar vi till utvecklingen i hela länet genom att synliggöra målgruppen och dess kreativitet. Bokkonst som koncept är inte ett etablerat koncept i länet och med den inriktningen kopplat till målgruppen fyller vi ett hål. Att vi har som mål att hålla workshops i alla länets kommuner gör att vi bidrar till att utveckla kulturen och vi hoppas att målgruppen ska vara en naturlig del av fortsatta kultursatsningar. Att vi dessutom har fortsatta planer på att utveckla verksamhet för målgruppen i form av en kulturarena hoppas vi kunna bidra till en positiv utveckling för Örebro län.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat barn och ungas (0-25 år) möjlighet att ta del av, delta eller ha inflytande över länets kulturliv.

Vi vill att individens kulturintresse ska stimuleras tidigt och därför har vi redan idag viss verksamhet som innefattar teatergrupper och musikundervisning för barn och ungdomar. Som ett bildningsförbund är det mycket viktigt för oss vidareutveckla detta genom att öka kvaliteten samt att nå fler som inte har ett upptäckt intresse eller som inte fått plats i befintliga verksamheter. Sverige är bra på att få in kultur i tidig ålder, redan när barn går på förskolan får de besöka bibliotek, museum och teatrar och därigenom möter de professionella kulturutövare. Däremot är det mer sällan som barn med funktionsnedsättning får möjlighet att ta del av kulturutbudet. Och det är absolut viktigt att ta del av kulturen som erbjuds men det är väldigt viktigt att själv få prova på och utöva aktiviteter efter intresse. För att barn och unga med funktionsnedsättning också ska växa genom kultur så måste de också få visa för omvärlden vad de kan, detta bygger stolthet och självförtroende. Vårt mål med projektet är att barn och unga med funktionsnedsättning ska få mötas och utvecklas genom kultur av hög kvalitet tidigt i livet oavsett förutsättningar.

Mångfald bland barn, ungdomar och unga vuxna behövs; det ökar kreativiteten, idériokedomen och vidgar perspektiv. Vi tror på frihet att vara sig själv och att mångfald för Sverige framåt.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till mångfald inom kulturområdet med fokus på etnicitet och möjligheten att ta del av, delta eller ha inflytande över länets kulturliv.

Vi har valt att avgränsa oss till målgruppen funktionsnedsatta i ansökan, och inom den målgruppen är alla välkomna oavsett etnicitet. Genom Medborgarskolans andra verksamhetsområden såsom Medspråk och integrationsprojekt så når vi människor som med utländsk bakgrund som inte är integrerade i samhället. Vi kan genom dessa deltagare förmedla kunskap om konstprojektet med förhoppningen att nå någon som inte är del av daglig verksamhet i dagsläget.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till genus och jämställdhet mellan könen och/eller HBTQ-frågor.

Projektet är inkluderande för alla oavsett kön och sexuell läggning. Inom Medborgarskolan är det självklart att det ska råda jämställdhet mellan könen och att HBTQ-personer ges samma rättigheter och möjligheter som andra. För oss är det en naturlig del av planeringen av vår verksamhet. Vi kommer inte göra någon uppdelning eller skillnad mellan könen.

För att visa vårt engagemang i HBTQ frågor så har vi varit engagerade i Örebro Pride festival som utställare. Vi har också en verksamhetsutvecklare som är anställd i Örebro som under flera år arbetat med Örebro Pride så vi har den kunskap som behövs internt för att göra målgruppsanpassade aktiviteter om detta behövs inom projektet.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till olika funktionsförmågor och möjligheten att ta del av, delta eller ha inflytande över länets kulturliv.

Hela projektet är riktat till personer med olika funktionsförmågor och dess möjlighet att delta och få möjlighet att visa upp sin konst genom utställningar. Det sista momentet som är konstutställning av bokkonsten är ett otroligt viktigt moment just för att öka funktionsnedsattas inflytande över Örebro läns kulturliv. Temat för projektet är att visa upp de ungas tankar kring livet. Grundläggande är att var och en utgår ifrån sitt eget perspektiv. Genom att vi använder ett annorlunda och nyskapande konstnärligt uttryckssätt ger konstböckerna dessa individer en röst som inte annars hörs.

Vi vill att projektet ska bidra till att kulturen blir en naturlig del i målgruppens vardag. Inom kulturen finns det något för alla, det gäller bara att de får prova på för att hitta det som de tycker är roligast och som de vill utveckla sig inom. Kulturen är ett område som är fritt för tolkning, det finns inget rätt eller fel utan det ligger i betraktarens ögon.

Genom projektet och vår förhoppningsvis framtida kulturarena ska ingen känna sig särbehandlad eller kränkt utan snarare ska alla våra aktiviteter kännetecknas av gemenskap och glädje. Målgruppen ska få stärkt självförtroende som kommer ge dem ett rikare liv. Alla deltagare ska få ett bra bemötande och framförallt ska de känna att de är delaktiga för det är de som är projektet och skapandes ska ske genom självbestämmande.

Bokkonsten är ett smakprov på kultur som skapas av personer med funktionsnedsättning. I framtida kultursatsningar som Medborgarskolan eller andra aktörer gör borde det vara en självklarhet att funktionsnedsatta är representerade, alla ska få möjlighet att vara med och nå ut till allmänheten. Genom att behandla dem på ett inkluderande sätt kommer de vara en naturlig del av länets framtida kulturliv.

Budget Det går bra att bifoga ett separat budgetdokument

Intäkter	Sökt belopp	Beslut taget? (X) ^{*1}	Beviljat belopp
Region Örebro län (se ”Ansökt belopp, s. 1”)	105 000		
Medfinansiär/-er: Örebro läns kommuner (planeras att sökas)	105 000		

Ev övriga intäkter:	Belopp:
Biljettintäkter	0
Sponsorer	0
TOTALT	

^{*1} Om bidrag beviljats (beslut är taget) sätter du ett kryss i rutan, annars lämnas rutan tom.

Utgifter	Belopp
Lönekostnad Projektledare	105 000
Lönekostnad (Utbildningsledare)	74 000
Administrativa kostnader	10 000
Marknadsföringskostnader	5 000
Materialkostnader	11 000
Övriga kostnader	5 000
TOTALT	210 000

Bilagor
 Budget

Uppgifternas riktighet intygas

Namnsteckning (krävs ej när ansökan skickas in via e-post)	Ort och datum Örebro 2019-10-29
Namnförtydligande Christina Jarnemo	Funktion/befattning Verksamhetschef - Uppdrag

12

Utvecklingsmedel De glömda
kulturarbetarna – Kultur och
Kvalitet

19RS8879

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Linda Adolphson

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS8879

Organ
Kultur- och fritidsnämnden

Utvecklingsmedel De glömda kulturarbetarna – Kultur och Kvalitet

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

att bevilja utvecklingsmedel med 75 000 kronor för Projektet De glömda kulturarbetarna med organisationen Kultur och Kvalitet.

Sammanfattning

Syftet med Utvecklingsmedel kultur är att stimulera och stödja en utveckling av regionens kulturliv. En av prioriteringarna i nuvarande riktlinjer för utvecklingsmedlet är att stödja utveckling kopplat till olika funktionsförmågor och möjlighet att ta del av, delta i och ha inflytande över länets kulturliv.

Projektet vill lyfta en grupp kulturarbetare vars röst glöms bort. Genom att erbjuda nätverksträffar och kulturaktiviteter vill projektet visa på goda exempel som kan inspirera till start och vidareutveckling av kulturproducerande verksamheter i Örebro län. Projektet fortsätter i utveckling av tidigare ansökan från år 2018 då projektet nu börjar få effekt. Organisationen Kultur och Kvalitet menar att kulturutövare med intellektuella och neuropsykiatriska funktionsvariationer varken har en naturlig plats eller synlighet i det offentliga kulturlivet.

Ärendebeskrivning

Sista ansökningsdag för Utvecklingsmedel kultur var den 31 oktober. En referensgrupp bestående av tjänstepersoner från området Kultur och ideell sektor har tillsammans arbetat med handläggning av ansökningarna.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Linda Adolphson

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS8879

Bedömning

Referensgruppen bedömer att detta projekt är i linje med grundläggande krav och prioriteringar enligt riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Utvecklingsmedel kultur har prioriterade områden för bland annat kultur av, med och för barn och unga, utveckling kopplat till mångfald med fokus på etnicitet och social hållbarhet/inkludering, utveckling kopplat till genus och jämställdhet mellan könen, utveckling kopplat till olika funktionsförmågor samt kultur i hela länet.

Ekonomiska konsekvenser

Ryms inom budget för Utvecklingsmedel kultur.

Uppföljning

Genom mall för återrapportering.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till Kultur- och fritidsnämnden den 6 februari 2020.
Ansökan.

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

Skickas till:

Kerstin Björsson, Kultur och Kvalitet

Från: [Kerstin Björsson](#)
Till: [Region Örebro län](#)
Ärende: Ansökan utvecklingsmedel kultur
Datum: den 30 oktober 2019 16:43:56
Bilagor: [Ansökan KoK 2019 RÖL.pdf](#)
[Ansökan KoK 2019 RÖL.doc](#)

Hej!

Här kommer en ansökan från vår förening till utvecklingsmedel för kultur. Jag uppfattar när jag läser anvisningarna att jag INTE behöver skicka in dem per post också. Om så inte är fallet, låt mig veta så kommer ansökan per post också.

Bifogar ansökan både som PDF och doc då jag inte vet om något format är föredraget.

Allt gott!
//Kerstin Björsson

Kerstin Björsson
Projektledare Konferensguiden & KulturBYRÅkraterna
Project manager The Conference guide & Culture BUREAUcrats
Mobil & SMS: +46 (0) 76 - 67 12 766
Mail: kerstin@kulturochkvalitet.se

Intresseföreningen för ökad kvalitet inom kulturutövning AV personer med funktionsvariationer.

Hemsida: www.kulturochkvalitet.se
Email: info@kulturochkvalitet.se

Facebook: [Gå med i vår grupp](#) och [Gilla vår sida](#)
You Tube: [Titta på våra filmer](#)
Instagram: [Titta på våra bilder](#)

Organisationsnummer: 802493-8857
Bankgiro: 767-8824

Ansökan skickas till:

regionen@regionorebrolan.se
alt. till:
Region Örebro län
Kultur och ideell sektor
Box 1613
701 16 Örebro

Sista ansökningsdatum:

31 oktober

Kontaktperson:

Linda Adolphson
Handläggare
019-602 63 59
linda.adolphson@regionorebrolan.se

Sökande organisation

Organisation Kultur och Kvalitet	Organisationsnummer 802493-8857	
Postadress c/o NaoLi, Järntorgsgatan 9	Postnummer och ort 70361 Örebro	Ev. besöksadress

Kontaktperson

Namn Kerstin Björsson	Funktion/befattning Projektledare	
Telefon	Mobil 076-67 12 766	E-post kerstin@kulturochkvalitet.se

Ansökan avser

Projektets namn De glömda kulturarbetarna, fortsättning.	Plats Örebro län
--	---------------------

Ansökan avser år

2020

Ansökt belopp

100 000 kr

Har utvecklingsmedel betalats ut tidigare för detta utvecklingsarbete/projekt?
(dubbelklicka i vald ruta och välj "markerad")

Nej Ja Om ja, ange vilket/vilka år: 2019

Har den planerade verksamheten genomförts i länet vid tidigare tillfälle?

Nej Ja

Om projektet Raderna utökas automatiskt**Syfte och bakgrund:**

Projektet vill lyfta en grupp kulturarbetare vars röst glöms bort och försvinner i samhället. Genom att bjuda in till nätverksträffar och kulturaktiviteter vill vi visa på goda exempel som kan inspirera till start och vidareutveckling av kulturproducerande verksamheter i Örebro län. Projektet fortsätter i utveckling av tidigare ansökan från 2018 då vårt arbete långsamt har börjat ge effekt nu. Vi kommer erbjuda nya och liknande typer av aktiviteter med nya innehåll (därav JA och NEJ på kryssfrågan ovan) som vi ser har gett effekt.

Kulturutövare med intellektuella och neuropsykiatriska funktionsvarianter har varken en naturlig plats eller synlighet i det offentliga kulturlivet. Faktorer som kan vara anledningen till det: brist på utbildning i estetiska uttryck, brist på verksamheter med konstnärliga ambitioner, brist på stöd från personal och handledare samt att det inte finns någon mottagare av de konstnärliga resultatet.

Vi fortsätter att arbeta i enlighet med artikel 30 i FN:s Funktionsrättskonvention, som fastslår rätten till att delta i kulturlivet, inte bara i eget intresse utan också för samhällets berikande. Delaktighet ger tillgänglighet och representation och förebilder är nyckelord när vi arbetar med artikel 30 som ledstjärna.

Vi arbetar med konkreta exempel på hur det kan se ut i verkligheten när vi arbetar i enlighet med artikel 30. Sedan tidigare vet vi genom t ex rapporten Fokus 17 (MUCF) att levnadsvillkoren för unga med funktionsnedsättning är sämre än för unga utan funktionsnedsättning. Rapporten fastslår också att unga med intellektuell funktionsnedsättning har det sämst ställt, de har påtagligt sämre möjlighet till meningsfull fritid och aktivt samhällsengagemang. Med andra ord är de en andra klassens medborgare vars plats i samhället inte är självklar.

Beskriv projektets genomförande:

När vi fortsätter utvecklingsarbetet i detta projektet så arbetar vi med att bygga nätverk och skapa utbyten mellan verksamheter, organisationer och institutioner. När vi började projektet hade vi en idé om att ha "rena"

nätverksträffar på plats i Örebro. När vi efterhand har hittat intressenter har det visat sig vara mer önskvärt att antingen göra en aktivitet tillsammans för att skapa lärande (t ex att vi deltog med Korallrevet i Hallsberg, se länk: <https://www.na.se/artikel/hallsberg-vaxlar-upp-med-interaktiv-konst-forhoppningsvis-blir-det-har-konstverket-aldrig-klart-eller-som-nar-vi-hade-foreningens-arliga-konferens-i-orebro>), eller bjuder intresserade verksamheter till att skapa nätverk med och göra studiebesök hos etablerade verksamheter (t ex teatergruppen Vita Svanen och Open Art-organisationen till Mosaikteatern, Medis5 och Inuti i Stockholm).

- Vi fortsätter med att göra konkreta aktiviteter och utveckla nätverk/studiebesök i kunskapsutbytet.

- Vi utvecklar projektet genom samarbete med och stöd till Kulturrummet AniAra och teatergruppen Vita Svanen som fundera på hur deras verksamheter skulle kunna utvecklas vidare. I sin förlängning kan det handla om att etablera en kulturproducerande arbetsplats efter arbetsmodeller i Stockholm.

- Vi utvecklar projektet genom att hitta nya aktörer att utveckla aktiviteter med, t ex har vi genom studieförbundet Bilda Örebro och Musikschlaget, haft ett samtal om att göra en scen under Live At Heart. Hösten 2019 var Live At Heart intresserade av detta, men kände att de inte hade en scen att erbjuda musikerna. Vi initierar ett nytt samtal till hösten 2020 för att se vilka hinder arrangören anser sig ha. Andra potentiella kontakter att arbeta upp och utveckla kontakt med amatörteaterkonsulenterna Stefan Jansson och Tina Ruth via ÖLBF.

Ange målgrupp för utvecklingsarbetet/projektet:

Personer som har möjlighet att verka för att stärka, utveckla och skapa förändring för personer med neuropsykiatriska och intellektuella funktionsvariationer. Det kan innebära: personal, handläggare inom LSS, personer idag jobbar inom daglig verksamhet, verksamhetsutvecklare på studieförbund, personal inom offentlig och privat kultursektor, tjänstepersoner inom kommun som arbetar med omsorg och kultur, kulturarbetare samt mottagare inom nätverket för Sociala Innovationer. Aktuellt skulle även kunna vara studenter vid Socionomprogrammet i Örebro.

Vi vill också inkludera målgruppen vuxna och unga med intellektuella och neuropsykiatriska funktionsvariationer. Vi behöver att fortsätta utveckla konkreta målbilder och förebilder för att skapa "vad" och "hur" jag kan jobba - kan hen så kan jag!

Ange en tidplan för utvecklingsarbetet/projektet:

Projektet beräknas till december 2020 vid ytterligare beviljade medel.

Vilket mål och resultat förväntas uppnås genom utvecklingsarbetet/projektet?

Vi beräknar totalt under 2 år ha nått cirka 100-120 länsdeltagare genom våra aktiviteter. Vi utvärderar dem elektorniskt där det är möjligt, för att ta reda på om deltagarna har blivit inspirerade, ser möjligheter att utveckla nya eller befintliga verksamheter samt vill utveckla sina egna konstnärliga uttryck i någon konstform.

Vi undersöker om attityden till kulturproduktion av kulturarbetare med intellektuella och neuropsykiatriska funktionsvarianter har förändrats.

Vilken effekt förväntas utvecklingsarbetet/projektet ha på länets kulturliv?

Projektet ser att dess resultat bidrar till att länet på sikt kan få ett bredare kulturliv med fler röster som representerar och speglar vårt samhälle. Om deltagar- och produktionsperspektivet blir bredare så ökar tillgängligheten som en synergi, oavsett om det rör sig om fysiska, psykiska eller kognitiva förutsättningar. Det handlar om att växla perspektiv - kulturarbetare med funktionsvariation är inte bara passiv publik, de kan också vara aktiva producenter.

På vilket sätt kan utvecklingsarbetet/projektet sägas vara nyskapande/tillföra något nytt till Örebro län?

Vår tidigare kartläggning för att hitta verksamheter som arbetar med kulturproduktion gav knappt någon respons. Vi gick ut i nätverk genom funktionshinderskonsulenten, partnerskapet för Sociala Innovationer samt länets kultursekreterare. Den obefintligt responsen såg vi som ett tecken på: det finns inga kulturproducerande dagliga verksamheter eller dylikt med konstnärliga ambitioner eller vars verksamhet vill/kan uppmärskas; ingen tar sig tid att svara; frågan är lågt prioriterad.

Förutom Kulturrummet AniAra i Hallsberg och teatergruppen Vita Svanen (fritidsaktivitet) finns lite spridd fritidsverksamhet genom studieförbund. Vi vet genom Mari Molander på Kulturskolan i Örebro att det finns frågetecken kring var de kan skicka sina elever när de räknas som vuxna, både vad gäller fritidsaktivitet och arbetsplats. Vita Svanen har folk som vill komma in, men i sin nuvarande form och omfattning kan de inte ta

emot fler.

Vi vill helt enkelt utveckla verksamhet med kulturproduktion i centrum och bygga den "infrastruktur" som i regel saknas för personer med intellektuell och neuropsykiatrisk funktionsvariation: skola-fritid-utbildning-jobb.

För att bli en kulturarbetare som är delaktig i samhället behöver jag en arbetsplats, innan det kan saker som utbildning eller fritid varit avgörande för vad som formar mig, osv. Valmöjligheter som de flesta av oss tar för självklara saknas ofta för dessa människor.

Grundläggande krav Raderna utökas automatiskt

Nedan följer frågor som kopplade till uppfyllandet av de grundläggande kraven för att kunna få del av utvecklingsmedel kultur, det vill säga samtliga krav måste uppfyllas.

Beskriv på vilket sätt utvecklingen/projektet är regionalt/länsövergripande eller har ett regionalt mervärde?

Projektet jobbar i enlighet med RÖL:s målsättning om att sprida kunskap och goda exempel som är kopplat till funktionsförmåga och vi ser att mycket kan utvecklas och stärkas för personer med intellektuell och neuropsykiatrisk funktionsvariant och deras kulturella sammanhang i länet.

Projektet stärker regionens målsättning om ett tillgängligt kulturliv, oavsett funktionsförmåga, genom att verka för ett bredare producentperspektiv. Goda och konkreta exempel på verksamhet och hur delaktighet kan öka och gränsöverskridande samarbeten kan etableras över geografiska och verksamhetsmässiga gränser med kulturproducerande dagliga verksamheter. Kulturrummet AniAra är ett gott exempel på det som tar emot deltagare från hela länet.

Vi ser också att länet kan få en vidgad kulturpublik, nya kulturproducenter, ökad delaktighet som kan ge ökad tillgänglighet samt utbyten över kommungränser. Det anser vi är regionala mervärden. Under framtagandet av den nya kulturplanen har vi varit med i gruppen både för kultur och för funktionshindersfrågor för att trycka på just att delaktighet ger tillgänglighet och den aktiva producenten.

Om utvecklingsarbetet/projektet är ett evenemang, ange på vilket sätt det är metodutvecklande, nyskapande eller har stort uppmärksamhetsvärde för Örebro län.

Vi fortsätter arbeta med aktiviteter för att bygga vidare på kontinuitet och nätverk som kan skapa riktigt förändring och utveckling i regionen över tid. Det arbetet vi gjort sedan i våras börjar nu att ge effekter och ringar på vattnet. Nyskapande och utvecklade ser vi att vårt arbete är genom att vi jobbar mer något som fattas samhället idag och med målgrupp med funktionsnedsättning vars röst sällan eller aldrig har sin plats i samhället.

Beskriv på vilket sätt utvecklingsarbetet/projektet kommer att ge mer långsiktiga och hållbara effekter i länet, så som till exempel att finnas kvar efter det att denna finansiering inte längre ges.

Efter avslutat projekt ser vi mer hållbara och långsiktiga effekter genom kontakt med de goda exemplen som kan vara förebilder och stöd vid uppstart, utveckling och för samarbeten. Föreningen finns på plats i Örebro och fortsätter arbeta med stöd, utveckling nätverk. Vi strävar efter att ha kommit vidare i konkreta planerna på utveckling för Kulturrummet AniAra och teaterföreningen Vita Svanen. Kanske kan partnerskapet för Sociala Innovationer ha en roll i en sådan utveckling framöver

Prioriteringar 2016-2019 Raderna utökas automatiskt

Nedan följer frågor som kopplade till den utveckling som vi prioriterar utifrån Örebro läns kulturplan 2016-2019. Vi räknar inte med att ni har något att säga om samtliga frågor utan att någon av frågorna är fokus för det utvecklingsarbete/projekt ni söker medel för. Vi bedömer det område du beskriver utifrån hållbarhet, kvalitet och hurvida det är tillför något nytt till länet.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet innebär samverkan över organisationsgränser och sektorer.

Projektet kommer skapa nya samarbeten och generera samverkan som är både sektoröverskridande och gränsöverskridande.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till kultur och kulturutveckling i hela länet.

Projektet arbetar med att skapa och utveckla verksamheter som kan generera nya samarbeten, starta och utveckla verksamhetsformer med nya ambitionsnivåer, så det kan öppna för nya kulturproducenter som tar plats och berikar samhället genom sina röster.

Nya kulturarbetare ser vi genom erfarenhet också har dragit en ny publik. En ökad delaktighet med bredare mänsklig representation kommer också att öka tillgängligheten. Projektet ger även möjlighet för länet att aktivt arbeta med artikel 30 i FN:s funktionsrättskonvention.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat barn och ungas (0-25 år) möjlighet att ta del av, delta eller ha inflytande över länets kulturliv.**Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till mångfald inom kulturområdet med fokus på etnicitet och möjligheten att ta del av, delta eller ha inflytande över länets kulturliv.****Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till genus och jämställdhet mellan könen och/eller HBTQ-frågor.**

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till olika funktionsförmågor och möjligheten att ta del av, delta eller ha inflytande över länets kulturliv.

Hela projektet bygger på att öka delaktighet och tillgänglighet i kulturlivet, både ur ett deltagar- och produktionsperspektiv. Vi ser att genom ökad möjlighet till mångfald och representation i ett produktionsperspektiv så kommer länet att få en bredare publik. Jag är mer intresserad av att göra ett besök på en teater om jag kan relatera till eller finna mig representerad på scenen.

Föreningen Kultur och Kvalitet är en intresserorganisation för att stärka kulturutövande av personer med intellektuell och neuropsykiatrisk funktionsvariant. Vi jobbar med att lyfta detta perspektiv genom att skapa nätverk, delta i kulturevenemang, bedriva kulturprojekt och jobba med att lyfta fram goda exempel som kan inspirera och utveckla fler.

Föreningen driver arvssfondsprojektet KulturBYRÅkraterna som arbetar med att minska glappet mellan kulturarbetare ur vår målgrupp och kulturinstitutioner.

13

Utvecklingsmedel Utveckling
av filmfestivalen på Live at
Heart – Örebro Filmförening

19RS8887

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Linda Adolphson

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS8887

Organ
Kultur- och fritidsnämnden

Utvecklingsmedel Utveckling av filmfestivalen på Live at Heart – Örebro Filmförening

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

att bevilja utvecklingsmedel för 50 000 kronor för projektet Utveckling av filmfestivalen på Live at Heart med Örebro Filmförening.

Sammanfattning

Syftet med utvecklingsmedel kultur är att stimulera och stödja en utveckling av regionens kulturliv. En av de prioriteringarna i nuvarande riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur är kultur för hela länet. Evenemanget bedöms likt enligt riktlinjer ha en tydlig uppmärksamhetseffekt för länet.

Live at Heart är en mötesplats. Örebro Filmförening vill skapa möjligheter för manusförfattare och andra författare att mötas. Projektet vill skapa två nivåer för manusutvecklingen. Dels den nationella nivån där de vill få manusförfattare och andra författare från hela landet att komma till Örebro under Live at Heart. Dels vill de arbeta med författare och manusförfattare från Örebro län och skapa möjligheter för dem att både träffa varandra men också utveckla sitt nätverk när andra svenska författare finns på plats.

Ärendebeskrivning

Sista ansökningsdag för Utvecklingsmedel kultur var den 31 oktober. En referensgrupp bestående av tjänstepersoner från området Kultur och ideell sektor har tillsammans arbetat med handläggning av ansökningarna.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Linda Adolphson

Sammanträdesdatum
2020-02-06

FöredragningsPM
Dnr: 19RS8887

Bedömning

Referensgruppen bedömer att detta projekt är i linje med grundläggande krav och prioriteringar enligt riktlinjer för Utvecklingsmedel kultur.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Utvecklingsmedel kultur har prioriterade områden för bland annat kultur av, med och för barn och unga, utveckling kopplat till mångfald med fokus på etnicitet och social hållbarhet/inkludering, utveckling kopplat till genus och jämställdhet mellan könen, utveckling kopplat till olika funktionsförmågor samt kultur i hela länet.

Ekonomiska konsekvenser

Ryms inom budget för Utvecklingsmedel kultur.

Uppföljning

Genom mall för återrapportering.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till Kultur- och fritidsnämnden den 6 februari 2020.

Ansökan.

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

Skickas till:

Åke Lundström, Örebro Filmförening

Ansökan

Utvecklingsmedel - kultur

Ansökan skickas till:

kultur@regionorebrolan.se
alt. till:
Region Örebro län
Kultur och ideell sektor
Box 1613
701 16 Örebro

Sista ansökningsdatum:

31 oktober

Kontaktperson:

Rikard Åslund,
områdeschef kultur och ideell sektor
0706-50 45 55
rikard.aslund@regionorebrolan.se

Sökande organisation

Organisation Örebro Filmförening	Organisationsnummer 875003-5514	
Postadress Klostergatan 35	Postnummer och ort 703 61	Ev. besöksadress

Kontaktperson

Namn Åke Lundström	Funktion/befattning verksamhetsledare	
Telefon 070-6747620	Mobil 070-6747620	E-post ake@liveatheart.se

Ansökan avser

Projektets namn Utveckling av filmfestivalen på Live at Heart	Plats Örebro län
--	---------------------

Ansökan avser år**Ansökt belopp**

2020	100000 kr
------	-----------

Har utvecklingsmedel betalats ut tidigare för detta utvecklingsarbete/projekt?

(dubbelklicka i vald ruta och välj "markerad")

Nej Ja **Om ja, ange vilket/vilka år:**

Har den planerade verksamheten genomförts i länet vid tidigare tillfälle?

Nej Ja

Om projektet Raderna utökas automatiskt

Ansökan

Utvecklingsmedel - kultur

Syfte och bakgrund:

Live at heart är en av Skandinavien största mötesplatser för kulturella och kreativa näringar. Den startades för 10 år sedan och var då enbart en musikfestival.

Filmen kom med för fem år sedan och har sedan dess utvecklats till att bli en mötesplats för independentfilm, producenter och regissörer med små filmprojekt, ofta gjorda utanför systemen. Under några år, medan Filmregion Stockholm-Mälardalen var en del av Örebros verksamhet, skapades ett nationellt manuskonvent i Örebro. Tanken var att göra Örebro till ett centrum för manus. De senare åren av samarbetet las planerna dock ner från Filmregion Stockholm-Mälardalens sida.

Under de första åren hade manuskonventet de största författarna som gäster. Simon Boufoey, som skrev bland annat *Slumdog Millionaire*, var här det första året. Steve Kaplan, världens främste manusutveckling för komedi var här och det gjorde ju också att de främste manusförfattarna i Sverige var här.

Vi vill nu återuppliva det nationella manuskonvent och skapa en samlingsplats för både författare från Örebro och för svenska och internationella manusförfattare.

Beskriv projektets genomförande:

Live at heart är en mötesplats. Vi vill skapa möjligheter för manusförfattare och andra författare att mötas.

Vi vill skapa två nivåer för manusutvecklingen. Dels den nationella nivån där vi vill få manusförfattare och andra författare från hela landet att komma till Örebro under Live at Heart.

Dels vill vi arbeta med författare och manusförfattare från Örebro län och skapa möjligheter för dem att både träffa varandra men också utveckla sitt nätverk när andra svenska författare finns på plats.

Själva manuskonventet kommer att pågå i två dagar. Under de dagarna kommer vi att ha tre större aktiviteter.

1. Manusföreläsning. En manusförfattare, eller en internationell producent eller regissör berättar om sitt eget skapande.
2. Panel och möten. Erfarna manusförfattare och/eller författare diskuterar förutsättningarna för yrket som de har valt. Vi gör det i en panelform för att det ska vara möjligt för alla att delta i samtalet. Det här är också ett sätt att bjuda in många yrkesverksamma författare.
3. Readings. Tillsammans med skådespelare läses manus från en scen för en publik. Det är ett sätt att få se och uppleva ett manus som ännu inte spelats in men det är också ett sätt att utveckla berättelsen. Det är ett mycket bra sätt att se hur ett manus behöver utvecklas för att fungera till en inspelning.

Ange målgrupp för utvecklingsarbetet/projektet:

Projektet har två målgrupper. Dels den nationella där vi ska nå de största och mest etablerade manusförfattarna i Sverige.

Dels den regionala nivån där vi vill bjuda in studenter, unga talanger från länet och regionala författare som kanske inte vanligtvis arbetar med film eller teatermanus.

Ange en tidplan för utvecklingsarbetet/projektet:

När Filmregion Stockholm-Mälardalen startades var det tydligt utsagt att Örebro skulle utvecklas till ett centrum för manusförfattande. Då gjordes en satsning på det nationella manuskonventet och under några år var det en viktig samlingspunkt för manusutveckling i Sverige. Då hade vi också en satsning på manusverkstäder i länet, grupper av manusförfattare som arbetade med Örebro som utgångspunkt. Några av dem kunde också få genombrott och är nu etablerade författare för film. Oliver Dixon är en av dem, som nu arbetar med TV-serier. Jimmy Olsson Nivren är en annan. Han har bland annat skrivit TV-serien *Jägarna* och arbetar nu med serien *Hidden*. Jimmy har fortfarande en koppling till Örebro genom bolaget Eyra Media där han är delägare. Jimmy är också den som är tänkt att vara med och utveckla konceptet.

Vi vill nu gör en nystart och under tre år arbeta med att utveckla mötesplatsen för manus. 2020 blir ett första år då manuskonventet får en tydlig plats inom Live at Heart-festivalen. Under år ett vill vi bjuda in många av de som arbetat på de större TV-serierna i Sverige. Det är också det vi vill använda utvecklingspengarna till. Resor och boende för de svenska etablerade författarna inom TV-serier.

Om tre år ska vi kunna vara självförsörjande och göra festivalen med de pengar som deltagarna betalar i deltagaravgifter.

Region Örebro län

Ansökan

Utvecklingsmedel - kultur

Ansökan

Utvecklingsmedel - kultur

Grundläggande krav Raderna utökas automatiskt

Nedan följer frågor som kopplade till uppfyllandet av de grundläggande kraven för att kunna få del av utvecklingsmedel kultur, det vill säga samtliga krav måste uppfyllas.

Beskriv på vilket sätt utvecklingen/projektet är regionalt/länsövergripande eller har ett regionalt mervärde?

Även om de flesta bolag inom film och mediebranschen finns i Örebro kommun så finns det bolag och filmare i hela länet. Dessutom kan utveckling av filmbranschen påverka många andra delar av de kulturella och kreativa näringarna som t.ex skådespelare, musiker, scenografer, konstnärer, mm och de finns i hela länet.

Att vara författare eller manusförfattare kräver ingen geografisk tillhörighet. Det gör att vi kommer att rikta oss till författare i hela länet. Det finns historier från mindre samhällen som alltför sällan berättas. Ett exempel på det är långfilmen "Lantisar" som producerades av Backa Studios från Lindesberg.

Om utvecklingsarbetet/projektet är ett evenemang, ange på vilket sätt det är metodutvecklande, nyskapande eller har stort uppmärksamhetsvärde för Örebro län.

Live at heart är redan en av Skandinaviens största showcase festivaler för musik, film och entreprenörskap. Genom att lägga manuskonventet i samband med Live at heart blir det på en gång ett mycket större event än det hade varit om det hade lagts för sig under en annan tid på året.

Idag finns inget motsvarande manuskonvent någonstans i Sverige och därför finns det ett stort behov av att skapa en svensk mötesplats för manusförfattare.

Beskriv på vilket sätt utvecklingsarbetet/projektet kommer att ge mer långsiktiga och hållbara effekter i länet, så som till exempel att finnas kvar efter det att denna finansiering inte längre ges.

I och med att det inte finns ett liknande evenemang någonstans i Sverige så finns det också stora förutsättningar att tro att det är så pass intressant att, om det får utvecklas några år, kommer att locka tillräckligt många författare för att kunna vara finansierad av deltagaravgifter. Vi kommer också att närma oss de manusutbildningar som finns i Sverige och Norden och försöka samla även dem.

Prioriteringar 2016-2019 Raderna utökas automatiskt

Ansökan

Utvecklingsmedel - kultur

Nedan följer frågor som kopplade till den utveckling som vi prioriterar utifrån Örebro läns kulturplan 2016-2019. Vi räknar inte med att ni har något att säga om samtliga frågor utan att någon av frågorna är fokus för det utvecklingsarbete/projekt ni söker medel för. Vi bedömer det område du beskriver utifrån hållbarhet, kvalitet och huruvida det är tillför något nytt till länet.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet innebär samverkan över organisationsgränser och sektorer.

I och med att filmen inbegriper många konstarter så finns det stora vinster i att samarbeta. Teater och film kan samarbeta. Det gör att både fria teatergrupper och Örebro länsteater kommer att beröras av arbetet. Dessutom behöver filmen alltid musik och musiken behöver film. Det gör att vi samarbetar med både Länsmusiken och fria musikgrupper. Dessutom vill vi i det här projektet samarbeta med länsbiblioteket och utveckla den del på Live at Heart som redan finns med om skrivande.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till kultur och kulturutveckling i hela länet.

Manus och författande är inte kopplat geografiskt. En författare kan bo varsomhelst i världen. Vi därför särskilt arbeta med berättelser som inte nödvändigtvis utspelas i de stora städerna.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat barn och ungas (0-25 år) möjlighet att ta del av, delta eller ha inflytande över länets kulturliv.

Örebro filmförenings projekt Filmbron arbetar med att hjälpa unga filmare, upp till 25 år, att hitta vägar att kunna utveckla sitt skapande men också att hitta vägar att kunna leva på sitt skapande. Risker är att när de kommit till en professionell nivå så måste de flytta från länet för att kunna fortsätta utvecklas. Idag fattas en nivå för filmen för att ungdomarna ska kunna bo kvar och verka i länet. Vi kan jämföra med Norrköping där kommunen tog fram en strategi och hittade vägar att utveckla filmen. Bland annat med en egen filmfond. Det har gjort att många filmarbetare har valt att bo kvar i kommunen. Det tydligaste exemplet är filmkollektivet Crazy Pictures, som i år fick en guldbagge för bästa nykomling.

Genom att skapa en egen nisch inom filmskapandet och genom att ge de unga människor som redan arbetar med att utveckla sitt filmskapande en bra mötesplats hoppas vi att de också kan stanna i Örebro län istället för att, som det ofta blivit, flytta till Stockholm eller Göteborg.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till mångfald inom kulturområdet med fokus på etnicitet och möjligheten att ta del av, delta eller ha inflytande över länets kulturliv.

Filmen är en global verksamhet. Att människor från olika bakgrund bor i länet är bara en fördel för den filmbranschen i länet.

Vi kommer att uppmärksamma berättelser som har sitt ursprung i många kulturer.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till genus och jämställdhet mellan könen och/eller HBTQ-frågor.

Svenska filminstitutet har de senaste åren haft ett starkt fokus på jämställdhet.

Vi kommer att arbeta aktivt med att föreläsare och medverkande fördelas jämställt.

Beskriv hur utvecklingsarbetet/projektet är kopplat till olika funktionsförmågor och möjligheten att ta del av, delta eller ha inflytande över länets kulturliv.

Berättelser från nya synvinklar är alltid mer spännande än det som är mer mainstream. Författandet är också en del av filmskapandet där funktionshinder inte är ett hinder.

Ansökan

Utvecklingsmedel - kultur

Budget Det går bra att bifoga ett separat budgetdokument

Intäkter	Sökt belopp	Beslut taget? (X)* ¹	Beviljat belopp
Region Örebro län (se "Ansökt belopp, s. 1")	100000		
Medfinansiär/-er: <small>Live at heart utveckling ek förening</small>	25000	X	25000
Live at heart festivalen	75000	X	75000

Ev övriga intäkter:	Belopp:
Biljetter	25000
TOTALT	225000

*¹ Om bidrag beviljats (beslut är taget) sätter du ett kryss i rutan, annars lämnas rutan tom.

Utgifter	Belopp
Konsultarvode projektledare Örebro Filmförening	50000
Administration Live at Heat	50000
Marknadsföring Live at heart	25000
Resor föreläsare och deltagare	50000
Gager föreläsare	50000
TOTALT	225000

Bilagor

Budget

Uppgifternas riktighet intygas

Ansökan

Utvecklingsmedel - kultur

Namnteckning (krävs ej när ansökan skickas in via e-post)	Ort och datum Örebro den 30 oktober 2019
Namnförtydligande Åke Lundström	Funktion/befattning Verksamhetsansvarig